

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 5 september 2011*§ 2 Interpellation om åtgärder för att möta de växande inkomstskillnaderna i Stockholm (nr 2011:5)*

Anförande nr 1

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Fru ordförande, fullmäktige! Vi ser tydligt att vi har ökade inkomstskillnader i Stockholm. Vi ser också att de växer. Vi hänvisar i interpellationen till en artikel som publicerades i DN i början på året där vårt dåvarande ägda USK hade tagit fram siffror om att medelinkomsten ökade med ungefär 58 procent i innerstaden från 1991 till 2008. Det hade inte varit så farligt om den hade ökat lika mycket i ytterstaden. Men vi kan se att det finns områden där medelinkomsten i stort sett har stått stilla under de här åren.

Inkomstskillnaden mellan innerstad och ytterstad var ungefär 5 procent 1991. 2008 var den 29 procent. Kommentaren till detta från finansborgarrådet är: Det här är förstås inte bra. Jag tror inte att någon tycker att det är önskvärt. Vi brinner för att skapa en stad som verkligen är blandad.

Vi vet att man kan bli felciterad i tidningen, men om finansborgarrådet håller fast vid detta citat ur DN den 8 februari 2011 kvarstår frågan: Är det verkligen så att ni vill motarbeta de inkomstklyftor som vi ser så tydligt i staden? Jag anser inte att vi har fått svar på det i denna interpellation.

Anförande nr 3

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Det är klart att jag är rätt citerad i DN – de citerar väl aldrig fel! Det här är verkligen någonting som vi brinner för. Det enda sätt och den enda väg som man kan arbeta med de här frågorna på är med långsiktiga åtgärder.

Låt mig först säga att jag tycker att det är trist med debatter där man bråkar om statistik. Det är ändå viktigt att säga att inkomsterna ökar både i innerstad och i ytterstad men att de har ökat mer i innerstaden under den mätperiod som här redovisades. Därför har skillnaden ökat. Det är inte så att inkomsterna har stått still eller gått ned i ytterstadsdelarna.

Den grundläggande faktorn stavas utbildning; det tror jag att Karin Wanngård och jag kan vara överens om. Det vi kan se är att den genomsnittliga utbildningsnivån stiger i alla stadsdelar. Man kan inte lösa detta med tillfälliga åtgärder. Jag minns att 1994–1995 drog den dåvarande majoriteten under Mats Hulth i gång vad man då

kallade för Ytterstadssatsningen. Jag tycker att det var rätt tänkt att vidta en samlad åtgärd. Problemet med denna var väl just att den inte var långsiktig. Det var en rad olika projekt. Det blev vad jag tror att man många gånger själv i ytterstaden kallade för tomtebloss. De var bra och intressanta ett tag, men de hade inte den långsiktiga effekten.

Vad gör då vi? Vi har fokuserat och satsat på utbildning alltifrån det att Alliansen trädde till 2006. Jag tror att vi har ökat schablonerna i skolan med någonstans runt 20 procent eller mer. Det är naturligtvis *en* grundläggande faktor – att satsa på utbildning.

Det andra är att vi nu alltmer har fokuserat stadens arbete när det gäller arbetslöshet. Stadens ansvar är alltmer tydliggjort. Stadens arbete har också fokuserats genom att vi har startat den nya arbetsmarknadsförvaltningen och arbetsmarknadsnämnden. Vi har givit dem redskapen – allt ifrån jobbtorgen till komvux och sfi under samma hatt. Detta är också ett uttryck för ett långsiktigt tänkande när det gäller att människor som befinner sig i utanförskap ska komma i jobb och få chans till egen försörjning och inkomstutveckling.

Ett tecken på att staden har gjort insatser som är långsiktiga, Karin Wanngård, är att även om vi nu har negativa siffror som visar att ekonomiskt bistånd har ökat kan vi se att antalet hushåll har stått still på runt 10 000 under några år trots att stadens befolkning ökar kraftfullt. Det tar jag som ett tecken på att de långsiktiga åtgärderna är på väg att bära frukt.

Det finns mycket mer kvar att göra. Detta är en fråga som jag välkomnar att vi diskuterar här i kommunfullmäktige. Jag lyssnar gärna om oppositionen kommer med konstruktiva förslag. Men kom då med konstruktiva, långsiktiga förslag! Kom inte med svartmålningar och eländesbeskrivningar! Dem kan vi klara av tillsammans genom att vi identifierar problemen. Det viktiga är att vi ägnar oss åt en långsiktig politik. Det är det som gagnar hela stadens utveckling.

Anförande nr 4

K a r i n R å g s j ö (V): Sten! Det är inget quick fix, det här. Men jag ska ge dig några snabba råd på vägen: Sälj inte ut allmännyttan! Satsa på skolan i ytterstaden! Se till att unga människor kommer in i jobb snabbt! Det är tre heta tips för dagen.

I den här staden har vi en galopperande segregering; så är det. Det handlar om bostadspolitik, utbildningspolitik, arbetsmarknadspolitik och den fördelningspolitik som man har arbetat med på andra sidan bron. Det har skapat en absolut delad stad. Detta har speciellt drabbat unga stockholmare, det vill säga barn och unga som inte får hjälp tidigt för att kunna söka sig till gymnasiet.

Om vi tittar på de siffror som finns i dag – och detta är ingen svartmålning utan ren statistik – kan vi se att det i innerstaden inte finns en enda elev som saknar betyg i samtliga ämnen i årskurs 9 till skillnad från i Farsta och Spånga där det är 3 procent. Detta är en bild av den segregering vi har i den här staden. Andelen elever som har nått målen i alla ämnen i årskurs 9 varierar enormt över staden. Om man tittar på höstterminen 2010 tror jag att det var 96,9 procent som hade klarat målen i Hög-

landsskolan jämfört med 27,6 procent i Hjulstaskolan. Det är en bild av en segregerad stad. Detta är inte försvarbart.

Det är uppenbart att skillnaderna är så stora att det är många elever som inte ens har möjlighet att söka in till gymnasieskolan. De hamnar utanför, blir arbetslösa och hamnar på jobbtorgen. Ni säger att ni har satsat på utbildningsfrågan. Det behövs betydligt fler satsningar. Unga människor fastnar utanför i dag när det gäller skolan. De kommer inte vidare. De kommer inte in i gymnasiet, utan de fastnar på jobbtorgen. Om man inte har en sjyst utbildning, det vill säga gymnasiet, i dag så kommer man inte vidare. Det vet alla. Det är en extremt hög andel på jobbtorgen som saknar gymnasium. Det är ett misslyckande – kanske inte bara för er utan för alla som har arbetat med utbildningspolitik. Men det gäller specifikt för den politik som ni har fört i de här frågorna.

Man kan se detta på område efter område. När ni säger att ni jobbar med alla medel undrar vi först vad ni tänker göra när det gäller bostadspolitiken för unga människor i dag. Vilka är det som ska få lägenheter i den här staden? Det undrar vi oroligt. Det pågår en demonstration här utanför som gäller utförsäljning av lägenheter i allmännyttan i Bredäng och Kärrtorp.

Hej vad det går! Vilka ska bo i den här staden? Vilka ska ha möjligheter i den här staden? Vilka ska kunna få en högre utbildning? Vilka ska bo i den här staden? Segregeringen ökar. Med den politik som ni har lagt fast lär den tyvärr öka ännu mer.

Anförande nr 5

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Karin fyller på där Karin slutade, kan man kanske säga. Till syvende och sist handlar det om detta – den segregation som vi ser biter sig fast allt starkare i den här staden.

Jag vill inte vara någon domedagsprofet på något sätt, men när vi har en stad där nyproducerade hyresrätter är alltför dyra att efterfråga och där de gamla hyresrätterna säljs ut så att man i andra hand kan göra miljonvinster när man lämnar staden måste den raka frågan till finansborgarrådet bli: Vill du att Stockholm ska utvecklas och bli en reservoar för dem som är välbemedlade? Ska staden bara vara till för dem som tjänar mer än medelinkomsten, om vi ser till Stockholm eller till landet i övrigt i dag? Det är den väg Stockholm håller på att gå. De som inte har dessa goda inkomster eller de som försöker få vardagen att gå ihop på försörjningsstöd lyckas inte i slutändan. Det är alldeles för dyrt att leva i Stockholm, så man väljer att flytta någon annanstans.

Mitt Stockholm ska vara ett Stockholm där alla kan leva och bo. Där kan man tjäna både mycket och lite och samtidigt bli respekterad för den man är. Man ska få utbildning, och man ska ha rätt att göra sin röst hörd och komma vidare. Men i Moderaternas Stockholm ser vi i dag en helt annan utveckling. Det är närmare 30 procents inkomstskillnad mellan dem som bor innanför tullarna och dem som bor utanför tullarna. Samtidigt pekar er politik ut att vi än en gång ska gynna dem som bor innanför tullarna.

Anförande nr 6

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! När oppositionen blandar in bostadspolitiken blir resonemanget minst sagt förvirrande, måste jag säga. Vi för en politik där vi satsar hårt på bostadsbyggande, där vi från Alliansens sida aviserade före sommaren att vi vill höja tempot från 15 000 till 20 000 per mandatperiod och där vi nu markanvisar en blandning i Stockholm av upplåtelseformer som man inte har sett på länge med både hyresrätter och bostadsrätter. Att en del bostäder byter ägare, oavsett om det är de som bor där eller någon annan fastighetsägare som blir ägare, kan inte jag se som något som är negativt för Stockholm. Jag måste säga att det är precis tvärtom för mångfalden i Stockholm.

Inblandningen av er ideologiska syn – för det är det som det handlar om – på bostadspolitiken och att försöka använda den som beskrivning av Stockholms utveckling blir minst sagt obegriplig. Jag tror inte att det finns särskilt många andra städer som har större attraktionskraft på andra människor. Man ser här att man har möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och att få chans att utbilda sig och försörja sig själv. Det visar den dragningskraft som Stockholm har. Vi har inte dragningskraft bara på människor med dubbla akademiska examina och höga inkomster, utan Stockholm har en dragningskraft på alla typer av människor – vilket jag är otroligt glad för. Det är detta som också är någonting av Stockholms enorma styrka. Det är det som är attraktionskraften för att få hit jobb – mångfalden i befolkningen i Stockholm och att befolkningen i Stockholm redan i dag har en hög utbildningsnivå. Då talar jag inte bara i termer av många med högskoleutbildning utan också om att man har en god yrkesutbildning. Det är otroligt viktigt.

Vi kommer att fortsätta med de långsiktiga satsningarna. Sommarjobbssatsningen för ungdomar är just en sådan långsiktig målmedveten satsning som vi nu har gjort ett antal år och som vi kommer att fortsätta med. Vi kan tydligt mäta och se effekter av detta som är positiva, inte minst i ytterstadsdelarna där många ungdomar av olika skäl har svårt att på egen hand få ett sommarlov. Därför har vi också lagt tyngdpunkten där.

Jag vill också stryka under det tydliga uppdrag som arbetsmarknadsnämnden har fått när det gäller att få tag på de ungdomar som lämnar gymnasiet i förtid. Det är många pojkar, och även en och annan flicka, som lämnar gymnasiet i förtid och som inte utbildar sig vidare. Vi kan vara självkritiska i staden; vi har inte haft något bra system för att följa upp, få kontakt med och få tillbaka dessa ungdomar till utbildning. Men detta har nu en nämnd ett mycket tydligt uppdrag för, och jag tror att det långsiktigt är en viktig nyckel till att människor inte ska hamna i långvarigt utanförskap.

Anförande nr 7

K a r i n R å g s j ö (V): Sten! Jag tror att det mer är så att allting hänger ihop. I den stadsdel som jag har hamnat i och bor i och där vi befinner oss nu, nämligen Kungsholmen, tror jag att det är noll procent som är allmännyttans lägenheter. Eller har du andra uppgifter? Ni pratar mycket om valfrihet. Denna valfrihet är begränsad till de personer som har dessa höga inkomster. Det är de som är era väljare; det är uppenbart.

Om man tittar på skolfrågorna är det definitivt en segregerad stad som vi befinner oss i. Om man tittar på de unga personer som finns på jobbtorgen är det förvånansvärt många som saknar gymnasieutbildning. Jag tror att det är uppåt 40 procent. Det är förstås en svårighet för dem när det gäller att komma in på arbetsmarknaden. Ännu ett tips till er kan vara att ni satsar på utbildningsresurser på jobbtorgen. Det är ett sätt att stärka dessa personer. Men nu ska vi inte bara diskutera arbetsmarknadspolitik.

Visst är detta en delad och segregerad stad, och en del vill ha det så. Om man vill ha en blandad stad får man se till att man exempelvis har bostäder som alla har råd att hyra. Så är det inte i dag. Vi har kunnat läsa om de studenter som har absolut noll möjlighet att få en studentlägenhet. Det är svårt. Om man har föräldrar som har god ekonomi kan de alltid köpa en liten etta för över 1,5 miljoner kanske. Så ser bostadsmarknaden ut. I den här staden handlar det helt om vilken inkomst du har, vilka kontakter du har och vilka möjligheter du har att slå dig fram. Om du inte har kontakterna eller de rika föräldrarna så har du det lite svårare. Med den politik som ni och era kompisar på anda sidan bron för blir det svårare och svårare för den grupp som inte har detta att bo i den här staden.

Ni pratar om dropouts – de som inte går färdigt gymnasieutbildningen. Ni har som sagt inte gjort något åt detta på fem år. Man kan fundera på vad som händer med den gruppen – de som inte fick någonting. De fick inte utbildning och inte arbete. Vilka rekryterar dem nu? Det kanske är brottsliga syndikat som rekryterar dem i stället, eller så blir de fastlåsta hemma om de är tjejer. Så ser verkligheten ut.

Om man vill ha en stad som inte är segregerad kan man arbeta med starka styrinstrument. Det handlar exempelvis om att se till att de killar och tjejer som inte klarar skolan får det som de behöver för att klara den. Det är en absolut nödvändighet om inte den här staden ska spricka till slut.

Anförande nr 8

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Fru ordförande! Jag instämmer med Karin Rågsjö. Vi har inga olika uppfattningar i de här frågorna när det gäller bekymret med gymnasieungdomar och dem som hoppar av. Däremot håller jag inte med Karin Rågsjö när hon beskriver det som ett totalt misslyckande när det gäller att ta hand om de här ungdomarna under de senaste fem åren. Länsstyrelsen gjorde ganska nyligen en ordentlig analys av hur man jobbar runt om i landet med att ta hand om och fånga upp ungdomar som har droppat av från gymnasiet. Där lyfter man fram Gymnasieslussen i Stockholm som ett bra exempel på hur man kan jobba.

Men vi behöver göra mycket mer. Karin vet, som vice ordförande i arbetsmarknadsnämnden, att vi har ett tydligt uppdrag i att jobba med uppföljning för 16–19-åringar. Jag tror att man måste jobba på många olika sätt för att fånga upp dessa ungdomar. Jag tror också att man måste börja tidigare i skolan än på gymnasiet för att motivera ungdomar och hitta det som triggar i gång just dem att vilja gå i skolan och vilja lära sig olika saker.

Jag tycker att det är viktigt att komma ihåg en sak i detta sammanhang. Karin påstår att det har blivit stora inkomstskillnader i Stockholm och att det är 30 procents

skillnad mellan inner- och ytterstaden. Men det som är intressant i sammanhanget är att alla har fått inkomstökningar under de senaste åren. *Alla* har fått inkomstökningar! De är inte lika stora överallt i hela staden eftersom vi har fler höginkomsttagare i innerstaden än i flera ytterstadsområden. Men alla har fått inkomstökningar. Detta tycker jag är viktigt att titta på; det går åt rätt håll.

Detta sker mycket tack vare regeringens jobbskatteavdrag. Det gäller också det som finansborgarrådet alldeles nyss påpekade: Antalet hushåll som lever på socialbidrag är fortfarande 10 000. Det är för mycket, men det är fortfarande 10 000 trots att vi i Stockholm ökar med 20 000 invånare per år. Det har legat kvar på denna nivå under lång tid.

Jag tycker att det i sammanhanget är viktigt att påpeka att det behövs många olika typer av jobb. Jag brukar med en dåres envishet upprepa hur otroligt viktigt det är med företagen för hushållsnära tjänster – RUT-företagen och bemanningsföretagen. Det handlar om det som vissa anser vara skitjobb, men detta är otroligt viktiga arbeten på otroligt viktiga företag som finns på arbetsmarknaden i dag. Det skapar möjlighet för många ungdomar som inte har fått in någon fot på arbetsmarknaden. Nu kan de komma in där och lära sig hur det hela funkar. De kan kanske också få en bättre bild av vad de behöver komplettera sin utbildning med.

Till slut: När det gäller studentbostäder har det erbjudits sådana av Familjebostäder som man har tackat nej till från KTH:s sida trots att det fanns en möjlighet att snabbt lösa en del av problematiken. Det tycker jag är ganska anmärkningsvärt.

Anförande nr 9

K a r i n R å g s j ö (V): Ulla! Nu har vi kommit in på många olika områden. Det kanske är mitt fel; det känns som att man drar i gång här efter sommaren och kör alla tåg samtidigt. Men när det gäller de ungdomar som inte går i skolan och inte har arbete, dropoutsen, måste man ha något slags systematik. Det räcker inte med projekt. Vi har haft lite projekt hit och dit, men det saknas fortfarande en systematik för att hitta dessa tjejer och killar. Det är lite grann som du säger; det är för sent att komma när de har börjat första året i gymnasiet. Det här med utbildning måste man dra i gång när barn börjar skolan direkt för att motivera barn och unga och få dem att tycka att det är kul att plugga.

Utan utbildning står man långt bort från arbetsmarknaden. Om man inte har gymnasiet i dag lär man inte få något jobb. Man lär fastna i långvarigt utanförskap när det gäller arbetslöshet. Man lär bli arbetslös otroligt länge, och man kommer inte in på arbetsmarknaden. Utbildning är A och O.

Vi har pratat lite grann om bostäder. Alla vet att i den här staden äger bankerna bostäderna. Så kan man säga. Så har det blivit genom utförsäljningarna. Folk har lånat ganska mycket pengar och köpt sina lägenheter, och de sitter fast i dem när vi nu kanske står inför en ekonomisk kris. Vi hoppas verkligen att vi inte får någon sådan kris där folk kan bli tvungna att sälja sina lägenheter och bo – var då? Det är inte så lätt att hitta en billig hyreslägenhet. Vad ligger en nyproducerad tvåa i innerstaden på? Det är väl en 10 000–11 000 eller något liknande. Det är svårt att ge de pengarna om man jobbar med RUT-avdrag – jag lovar!

Det finns inga så kallade skitjobb; det håller jag med om. Samtidigt kan man fundera på i hur hög grad RUT-avdrag och så vidare har bidragit till att få ut folk i bra jobb. Det behövs jobb inom äldreomsorgen. Tänk vad vi skulle kunna göra i den här staden om vi anställde fler inom äldreomsorgen eller barnomsorgen och utbildade folk där! Då kanske vi skulle få ut människor på arbetsmarknaden på ett annat sätt och även få mer långsiktighet och inte bara korta små jobb där man kan vara anställd på olika städföretag.

Det finns alltså mycket vi kan göra, men ni kan ju börja med att låta bli att sälja en enda lägenhet från allmännyttan och satsa rejält på utbildning för barn och unga – specifikt i ytterstaden. Om man tittar på betygen i dag i Stockholm ser man att de skiljer sig kraftigt åt från stadsdel till stadsdel. Det är en kraftig klassmarkör. Det handlar också om arbetslösheten och hur den slår. Man kan exempelvis jämföra Östermalm med Hässelby.

Anförande nr 10

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Jag ska börja med att bemöta finansborgarrådet Nordins obegriplighet om hopblandningen i debatten. Inkomstskillnaderna och fattigdomen handlar mycket om den sociala stress som man som medborgare utsätts för när man känner att man inte har råd att köpa rätt kläder, det vill säga de märkeskläder som barn i dag ska utrustas med. Man kanske inte har råd att ta semester och åka i väg med sina barn. Det är klart att det är en enorm social stress som inkomstskillnaderna gör. Detta måste vi få diskutera. Jag vill bara göra ett litet medskick: Du borde lära dig lite multitasking, som det heter när män håller på med simultankapacitet!

Jag ska även bemöta Ulla Hamilton, som pratar om att alla har fått inkomstökningar. Jag kan ge henne rätt; *alla* har fått inkomstökningar. Men skillnaden är att i Skärholmen är denna fantastiska inkomstökning 0,1 procent, och på Norrmalm är den 65 procent. Självklart har du rätt. Alla har fått ökningar. Men hur är fördelningen? Det är den som är fel.

Du är nöjd och klappar dig för bröstet för att antalet familjer med försörjningsstöd inte har ökat. Det kan man ju vara nöjd med. Men hur skulle en familj med försörjningsstöd kunna flytta in till Stockholm? Det är i stort sett omöjligt. Man har ingen möjlighet att bosätta sig på Stockholms bostadsmarknad om man inte har en fast inkomst eller kan uppvisa goda referenser. Det är till och med omöjligt om man är student i dagens Stockholm.

Detta är en fråga som jag anser att alla bör arbeta med. Självfallet har vi från socialdemokratin våra lösningar. Men det är inte vi som har makten. Det är ni som har makten. I andra frågor pratar ni om ledarskap. Vi har en avgrundsdeep skillnad i synen på vad ledarskap är. Jag anser att ni bör ta ert förnuft till fånga och motarbeta de inkomstskillnader som vi ser i Stockholm.

Anförande nr 11

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Det är just långsiktigheten som är en viktig del i ledarskapet. Det är väl jättebra att oppositionen håller oss vitala med sina

arga och kritiska frågor. Det tycker jag är stimulerande. Men det kommer nog inte att ändra på den långsiktiga linje som vi har och som jag och Ulla Hamilton har beskrivit här. Det är den väg som man måste gå.

Jag tycker att det finns tydliga tecken på att denna politik bär frukt. Stockholm har en stark tillväxt. Denna tillväxt skulle inte räcka om det bara var några höginkomsttagare som fick ytterligare höjda löner. Då skulle vi inte ha den positiva utveckling som vi har haft i staden nu under flera år med ökande skatteintäkter. Det är ett av de sätt som vi har för att mäta hur det går för staden.

Det är ingen slump att Köpenhamns socialdemokratiske borgmästare Frank Jensen nu har satt till en särskild task force som har till uppgift att möta konkurrensen från Stockholm. Vi minns att vi många gånger i den här salen har diskuterat tvärtom – hur vi ska mäta oss med och utmana Köpenhamn när det gäller tillväxt. Då talar vi inte bara om turism och hotellnätter, även om också detta är viktigt. Det handlar också till exempel om var stora företag lokaliserar sina nordiska huvudkontor. Detta sker nu i hög grad i Stockholm. Det har Socialdemokraterna i alla fall tidigare tagit upp som en viktig fråga, vilket jag håller med om. Vi har varit överens om detta i arbetet med att få hit detta. Det skapar långsiktiga jobb. Det handlar inte om prestigen i att huvudkontoren ligger i Stockholm, utan om att det skapar jobb. Det skapar också långsiktighet i de företag som etablerar sig här när det gäller utveckling. Detta är otroligt viktigt.

Karin Rågsjö nämnde till exempel äldreomsorgen. Det är just detta vi gör! Vi har en treårig långsiktig satsning för att öka personaltätheten inom demensvården. Vi gör det naturligtvis för kvaliteten, men det skapar också jobb. Svaret är alltså att det finns sådana initiativ. Vi kommer att återkomma med mer i denna riktning. Det handlar också om att vi har som syfte att skapa jobb som verkligen behövs, och det gör verkligen jobben inom demensvården.

Arbetet handlar om att bygga en stad där alla delar av staden får chansen att utvecklas. Det är också därför vi har särskilda projekt med Järvalyftet och med Vision Söderort. Vi har ett ökande samarbete med de andra Söderortskommunerna. Det största antalet av Stockholms arbetslösa finns i de södra stadsdelarna om man räknar rent numerärt. Detta samarbete är någonting som vi under de senare åren har intensifierat.

Anförande nr 12

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Fru ordförande! Jag tycker att det är oerhört viktigt att det finns en hög och bra utbildningsnivå runt om i hela staden och i de olika stadsdelarna. Om man tittar på statistiken finns det glädjande siffror även i denna del. Utbildningsnivån har höjts i alla stadsdelar. Det är fler som har gymnasieutbildning, och det är fler som har högre utbildning om man jämför med hur det var tio år tillbaka i tiden. Det är viktigt att vi ser till att denna utveckling fortsätter.

Det kommer att vara en inkomstskillnad beroende på vad det är för typ av jobb som man har i de olika stadsdelarna; så är det. Men jag tycker att det är viktigt att påpeka att utvecklingen går åt rätt håll. Det gör den inte automatiskt, och det är därför vi måste jobba med de här frågorna också i skolan för att fånga upp de ungdomar som

riskerar att trilla vid sidan om. Men om man tittar på inkomstutvecklingen sedan 1991 i Stockholm kan vi konstatera att inkomstnivåerna i Skärholmen har ökat med 30 procent. De har också ökat med 117 procent på Norrmalm, men de har ökat överallt. Det är det som är viktigt, tycker jag. Då visar man ändå att det sker förbättringar överallt i hela staden. Det är en otroligt viktig signal för alla.

Sedan kan man tycka att det är lite märkligt att vi jobbar med olika typer av projekt inom arbetsmarknadsförvaltningen. Men de som har jobbat med arbetsmarknadsfrågor vet att det inte alltid är lätt att hitta rätt på en gång. Man kan inte ta alla i ett sjok, så att säga, och testa olika varianter. Därför tycker jag att det är bra att vi har olika typer av projekt för att försöka hitta fram till vad det är som är de bra vägarna för att till exempel entusiasmera unga killar på Järvaområdet och därmed fånga upp dem och få dem att själva komma fram till att det är viktigt att man skaffar sig en gymnasieutbildning.

Jag tror att man måste fortsätta att jobba med olika typer av projekt. Individer är olika, och man fångas upp olika beroende på vad man har för engagemang och intresse. Vi måste därför hela tiden vara beredda att analysera och ompröva hur vi jobbar med frågorna på arbetsmarknadsområdet. Det händer hela tiden massor med nya saker. Jag skulle gärna se – vilket jag också skrev i Dagens Samhälle i förra veckan – att Arbetsförmedlingen i Stockholms län sade att man ville använda sig av Loven i detta sammanhang. Det skulle också skapa en möjlighet för många fler företag att komma in och hjälpa till med att se till att vi har fler människor som kan göra ett återinträde eller ett inträde på arbetsmarknaden. Det skulle vara bra för hela Stockholm.

§ 3 Interpellation om Boulthees dränering av köpcentrum (nr 2011:9)

Anförande nr 13

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 14

M a l t e S i g e m a l m (S): Ordförande och fullmäktige! Jag tackar borgarrådet för svaret på interpellationen. Man kan väl säga att jag inte är helt nöjd med svaret, men vi får väl se vad vi kan uppvisa efter den här lilla diskussionen.

Man kan säga att Boultee är en överspelad fråga, och det har också borgarrådet skrivit i sitt svar. Men oavsett vad är Boulteeaffären en av de stora affärer som har genomförts av Alliansen. Det var en otroligt stor affär som man genomförde då man förändrade ägarförhållandena på i stort sett nästan alla Stockholms centrumanläggningar.

Jag har funderat över detta i en motion. Man ska inte gråta över spilld mjölk, och det var i februari som jag lade fram motionen och även interpellationen. Nu har jag fått svar, så det kan vara överspelat. Jag tycker ändå att det är av visst intresse att fundera lite grann på de frågeställningar som jag har skrivit om. Var försäljningen av centrumanläggningar till Boultee en bra affär för handlarna i de aktuella gallerierna? Jag tycker fortfarande att frågan kräver ett svar. Var oppositionens farhågor vid försäljningen befogade? Hade vi rätt i vår kritik? Och framför allt: Hade Alliansen full kontroll och kunskap om företaget Boultee? Den sista fråga jag har ställt är: Hur genomfördes kunskapsinhämtningen om företaget, och vilka slutsatser drog man av detta? Det är vad det framför allt gäller. Det finns flera anläggningar runt om i Sverige som Boultee var ägare av, och där vittnade handlarna om hur de blev behandlade.

Jag tycker inte att jag riktigt har fått svar på dessa frågor i min interpellation. Jag tycker att det skulle vara ganska klädsamt om borgarrådet gick upp och sade: Ja, vi gjorde en affär som inte var speciellt bra. Möjligtvis var den ekonomiskt bra för Stockholm, men inte för handlarna. Sedan kollapsade ju hela Boulteeaffären.

I det svar som jag har fått står det att det nya företag som har tagit över ska förvalta de aktuella fastigheterna på ett mer kundnära och hyresgästfokuserat sätt. Jag tycker på något sätt att den dag man gjorde upphandlingen och sålde anläggningarna till Boultee kunde detta ha varit en paragraf som var med från början. Jag tycker att det kunde ha varit en paradparagraf som borde ha varit med i kontraktet. Det hela ska vara kundnära och hyresgästfokuserat.

Det andra som borgarrådet svarar på gäller hur det var när försäljningen av Centrumkompaniet genomfördes. Det gjordes på ett för staden sedvanligt sätt, och det byggde på fullödlig information etcetera. Är det så här fler försäljningar ska gå till i dag i Stockholms stad? Ska det gå till som när man sålde till Boultee? I så fall tycker jag

att det finns skäl att upprepa vad som hände i Boultonaffären fler gånger för att man inte ska begå samma misstag igen.

Jag undrar fortfarande: Var Boultonaffären en bra affär mer än ekonomiskt för staden? Det är många saker som var inblandade i detta. Om man ser till facit styrde Boulton helt och hållet inriktningen på butikerna i centrumanläggningarna. Man höjde hyrorna otroligt kraftigt för vissa handlare. Man struntade i stort sett i handlarna i centrumanläggningarna. Man dränerade hela centrumanläggningar, skulle jag vilja påstå. Även den anläggning som man hade i Västerås har gått i konkurs.

Min fråga till borgarrådet kvarstår: Var affären med Boulton verkligen en bra affär? Kristina Alvendal stod här uppe och sade att det var den bästa affär som någonsin har genomförts i Stockholm. Det är fler från Alliansen som har varit uppe flera gånger och talat om vilken otroligt fantastiskt bra affär detta var. Några kommentarer till detta från borgarrådet tycker jag är på sin plats.

Anförande nr 15

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Vi har haft anledning att diskutera denna affär många gånger här i salen. Jag har varit noga med att ta upp några punkter. Om vi nu ska föra en avslutande historisk diskussion här om Boulton kan jag återupprepa dem.

Det ena är att Boultonaffären var en för Stockholms stad mycket bra ekonomisk affär. Man kan inte riktigt bara vifta bort det med att säga att det i och för sig var en bra ekonomisk affär. Jag har ändå noterat att även Socialdemokraterna har haft viss lust att använda de resurser som affären gav också i sina förslag. Detta går inte att vifta bort.

Det andra är att det inte kan vara en långsiktig politik att staden ska äga i princip alla centrumanläggningar. Jag har svårt att förstå det. Är det verkligen Socialdemokraternas mening att det ska vara så? Det är väl inte socialdemokratisk politik generellt över landet? Ni kan ju ha en egen variant. Det är helt upp till er, och det ska inte jag lägga mig i. Men det verkar vara långtgående att kommunen ska vara ägare av alla centrumanläggningar.

Det tredje är att jag har sagt att jag var djupt missnöjd med hur företaget Boulton skötte sina relationer med handlarna och att det var mycket tillfredsställande när det blev en förändring. Sedan dess har man uppenbarligen fört bra samtal, såvitt jag kan förstå. I alla fall blir inte jag längre uppvaktad av några grupper som inte tycker att de kommer fram och som inte får föra samtal. Det var egentligen mycket detta som kritiken gällde; man nådde ingen. Man fick ingen part att prata med.

Min senaste information är att den process med Ica som skulle ha börjat föras rättsligt denna vecka är uppskjuten. Kanske kan man ta det som ett tecken på att parterna är på väg att göra upp utanför rättsalen. Det vore välkommet.

När själva Boultonaffären genomfördes var jag, som Malte Sigemalm vet, inte här. När jag blev finansborgarråd var affären genomförd. Men jag har självfallet fullt

förtroende för att alla, både tjänstemän och politiker, som var inblandade i detta gjorde en enligt regelverket seriös affär och en seriös analys. Det visar att det oavsett hur vi gör det hela finns en sårbarhet. Här handlar det bland annat om Boulthees ekonomiska problem. Det är därför de inte är kvar som ägare längre. Det kanske de inte hade varit ändå, men detta beror i hög grad att företaget drabbades hårt av finanskrisen. Ovanpå detta tycker jag att företaget betedde sig minst sagt olämpligt. Det var vi också tydliga med att framföra från staden. Detta duger inte, sade vi.

Vi är vana vid i Stockholm att det är positivt med företag – privatägda, enskilda företag, stora som små – som samverkar med staden för stadens långsiktiga utveckling. Precis så ska det vara. I den delen är jag naturligtvis djupt missnöjd med hur Boulthee agerade.

Anförande nr 16

M a l t e S i g e m a l m (S): Jag ska ge ett kort svar: Jag tycker att det är lite problematiskt när man säljer av offentliga rum, som jag ändå tycker att köpcentrum är på olika sätt. Vi har inte varit motståndare till privata centrumanläggningar. Vi har till exempel Fagersjö, som har varit en privat centrumanläggning i många år. Jag tror att även Sättra är en privat centrumanläggning, och det finns säkerligen fler privata centrumanläggningar som har varit just privata genom årens lopp.

Men det gäller just detta att vi från oppositionens sida hade ganska långtgående kritik redan från början. Vi varnade för de konsekvenser som vi såg med detta företag. Det är inte bara det att det gick i konkurs, utan det fanns många länder där företaget agerade så att man köpte och sedan sålde ut delar av centrumanläggningar för att kanske få in lite mer pengar på det.

Joakim Larsson var en av förespråkarna för Boultheeaffären. Vi förde en diskussion för ett tag sedan – snart två år sedan – där han i en interpellationsdebatt om Boulthee talade om att detta var någonting fantastiskt och att man nu skulle förvänta sig att Boulthee skulle uppfylla alla de krav och löften som ställts ut.

Jag tycker att man måste dra en lärdom när man gör de här stora utförsäljningarna. Det är väl ändå så att vi borde kunna vara lite mer överens i staden. Man borde kunna lyssna på de argument som kommer från oppositionen, där vi ändå hade ganska sakliga och klara argument för varför man inte skulle sälja ut centrumanläggningar.

Ni pratar ofta om kommuners kärnverksamhet. Jag tycker på något sätt att en kommunal kärnverksamhet kan vara att få fungerande centrumanläggningar i olika områden som skulle kunna berika medborgarna som bor i dessa områden med olika typer av utbud av affärer.

Min uppfattning är att Boultheeaffären var en dålig affär rent allmänt för Stockholms stad.

§ 4 Interpellation om den dåliga luften i Stockholms skolor (nr 2011:10)

Anförande nr 17

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det skriftliga utdelade svaret.

Anförande nr 18

Å k e A s k e n s t e n (MP): Jag tackar Lotta Edholm för svaret. Det är bra att man är medveten om problemet med den dåliga luften i skolorna. Mindre bra är att det har gjorts så lite för att minska problemet. När man läser svaret blir man inte så optimistisk, för det finns inte så många konkreta mål där. Arbetsmiljön i skolorna har kritiserats år efter år, så det är konstigt att det har hänt så lite. Inte minst är det konstigt att lärarna inte har protesterat tydligare och mer än vad de har gjort. Det är ju deras arbetsmiljö också.

Det finns en tydlig koppling mellan inlärningen och koncentrationen och inomhusluften. Dessa problem finns på alla nivåer från förskolan till gymnasieskolan och ännu högre upp i studiehierarkin. Anmärkningarna från Stockholms miljöförvaltning har varit många de senaste åren. Enligt uppgift har cirka 60 procent av förskolorna och skolorna fått anmärkningar. Det kan handla om dålig luftväxling, dålig ventilation och även om radonproblem. Radonproblemen är lite knepiga, för vi bor ju mer eller mindre på Brunkebergsåsen.

Jag ska titta lite grann på de svar som jag har fått här. Min första fråga till Lotta Edholm var: Vad avser du att göra för att minska antalet elever i klassrummen? Om en lärare hade sett hennes svar och om detta skulle ha varit en skolklass skulle nog läraren ha sagt att det inte var något svar på frågan. I stället talas det i svaret om vilka som har ansvar för arbetsmiljön och om att rektorn har ansvaret för att planera verksamheten etcetera. Eftersom jag inte får något mer konkret svar på min fråga från Lotta Edholm utgår jag från att hon inte kommer att göra någonting för att minska antalet elever i klassrummen.

Vi tar nu den andra frågan: Vad avser du att göra för att förbättra ventilationen i skolorna? Här blev svaret lite mer konkret: Ventilationen behöver förbättras, och ombyggnation av ventilationen förekommer i nästan samtliga byggprojekt. Men det räcker förstås inte med tanke på alla de tusentals klassrum som vi har i Stockholm som har dålig luft. Det går inte att vänta på att alla dessa ska bli byggprojekt.

Ett stort problem när det gäller inomhusluften är naturligtvis utomhusluften med alla de avgaser som alstras, framför allt genom bilismen. Här bryter Stockholm mot lagen när det gäller otillåtna utsläpp av bland annat partiklar. Här ökar ansvaret bland annat för astma. Barn är extra känsliga för dålig luft. Även om ventilationsanläggningarna kan ta hand om en del av den dåliga luften blir situationen värre när luften kommer in i klassrummet. Det blir kemiska reaktioner som gör att uteluften normalt sett är bättre, såvida det inte är som på Valhallavägen med en motorled alldeles utanför skolan. Då är uteluften sämre än inneluften.

Nästa fråga är: Avser du att prioritera åtgärder i skolorna mot de cancerframkallande radongaserna? Det är bra att det framgår av svaret att kommunen arbetar med radonproblemen. Det är oerhört viktigt. Men 29 skolor uppges fortfarande ha högre riktvärde än det som anges av Socialstyrelsen. Det är 29 skolor för mycket eftersom radongaserna är väldigt farliga.

En generell reaktion från min sida är: Varför har det hänt så lite? Och varför verkar det komma att hända så lite även i fortsättningen?

Anförande nr 19

J a n V a l e s k o g (S): De siffror som vi har hört redovisas här och som vi också har fått tidigare på både utbildningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden är egentligen förfärande. Det är alltså 60 procent av skolorna som har fått anmärkningar. Det som är speciellt i det här fallet och som borgarrådet kanske kommer att ta upp sedan är det faktum att det egentligen är en liten andel av de kommunala skolorna som berörs. Om jag förstår redovisningarna rätt är det 2 procent av de kommunala skolorna som har ventilationssystem och annat som kräver åtgärder. Det innebär att det egentligen i stor utsträckning är de enskilt drivna skolorna som har mindre välanpassade lokaler. Om man räknar om siffrorna måste det vara en bra bit över hälften av dem som har fått anmärkningar. Det är en förfärlig siffra.

Det finns en debatt som säkert de flesta känner till om hur många enskilt drivna skolor som spar pengar både på lokalsidan och genom att de har en mindre andel behöriga lärare, bristande elevhälsovård och annat. Denna diskussion får vi kanske ta i ett annat sammanhang. Men om man också lägger till pusselbiten lokaler som uppenbarligen inte är ämnade att undervisa elever i är det naturligtvis jätteförvånande om det ligger på en bra bit på över 50 procent av skolor och förskolor.

Jag och vi från vår sida hoppas att vi får ett svar som visar att borgarrådet tycker att detta är oerhört allvarligt. Alla här vet att det är fastighetsägaren som har ansvaret för att åtgärda detta; det är självklart. Men nu pratar vi om en stark kraft som redan har etablerat sig till exempel i Stockholms innerstad i mindre lämpliga lokaler. Där riskeras nu elevernas hälsa, och det gäller ett stort antal elever. Detta borde vara en jättestor fråga. Eftersom jag ser detta som en så pass stor fråga undrar jag: Hur tänker borgarrådet på olika nivåer driva detta så att det inte förekommer ett så stort antal anmärkningar?

Anförande nr 20

S t e l l a n H a m r i n (V): Fru ordförande! Luftmiljön också i lägenheter är dålig. Detta visade miljöförvaltningen i en stor studie för ett tag sedan. 20–30 procent av dem som bor i våra bostäder upplever betydande problem. Jag har inte sett någon motsvarande studie från skolorna. Det vore intressant att få en sådan, för det är säkert minst lika allvarliga siffror där med tanke på att man ”bor” mycket tätare i våra skolor. De klagomål och den kritik som har riktats från miljöförvaltningen mot skolorna visar också att detta säkert är fallet.

Borgarrådet hänvisar i svaret till ventilationen. Det är en intressant fråga. Ventilationen är ett slutet problem. Om luften är dålig blir den dålig även med bra ventilation trots att koncentrationen av gifter kanske sjunker lite grann. Men det grundläggande problemet finns fortfarande kvar. Miljöförvaltningen har återigen visat i en stor studie över bostäder att i de fall där man hade en godkänd ventilation var mer än 50 procent av ventilationen dålig i alla fall. Man hade alltså papper på att ventilationen var godkänd, men den fungerade inte när förvaltningen kom och kontrollerade den.

Detta är en ganska allvarlig situation. Man kan fundera lite över vad det här beror på. Jag vet inte om någon har gjort det, men det hela ser inte särskilt bra ut. Man kan möjligen misstänka att om det är så här i våra lägenheter kan det finnas liknande problem i skolorna, det vill säga att man har papper på en godkänd ventilation men att den ändå inte fungerar tillfredsställande. Jag tycker att det är värt att undersöka detta när det gäller skolorna framöver.

Man gjorde för drygt tio år sedan en inventering av fuktskador i skolor byggda på 70-och 80-talet där man kan misstänka att man har fuktskadad betong. Man använde ju då metoder som inte alls är bra. Denna listning har inte följts upp vare sig från miljöförvaltningens sida eller från skolornas sida, vad jag vet. Om man nu gör en total översyn med anledning av kritiken tycker jag att det vore värdefullt att också ta ett nytt grepp vad gäller förekomsten av fuktskadad betong och var de gifter som då alstras finns. Jag tror att vi skulle behöva en ny grundläggande studie även av detta.

Det finns en del personer som har drivit detta nitiskt. Då har man som förälder i vissa fall tvingat fram en ombyggnad av skolor när man som insatt förälder har kunnat visa på problemen. Men det har bara skett i de skolor där de aktiva föräldrarna har funnits. I övriga skolor har man inte gjort något, så jag är ganska övertygad om att problemet finns kvar. Så ta en ny koll på detta med fuktskadad betong!

Anförande nr 21

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Tack för interpellationen! Den berör ett stort och viktigt område, nämligen hur bra eller dålig luften är i våra skolor. Detta är förstas ett område som berör många barn och deras föräldrar, lärare och annan personal. Men det är också ett område som kringgärdas av stark lagstiftning. Man måste göra den här typen av obligatoriska ventilationskontroller med ett visst antal års mellanrum. När man inte får godkända protokoll måste man åtgärda det hela och så vidare. Alla vi som bor i flerfamiljshus vet att detta kan vara ett ganska stort och besvärligt område att jobba med.

96 procent av de skolor som har gjort OVK, det vill säga obligatoriska ventilationskontroller, har fått godkänt. Det vi pratar om är de ytterligare fyra procentenheter som har fått dåliga resultat. Åke Askensten raljerar med detta och säger att detta bara ska byggas om när man ändå bygger om ventilationen. Så är det naturligtvis inte. Om man inte har en godkänd OVK så måste man uppge det och upprätta en åtgärdsplan. Det står också i mitt interpellationssvar. Det är viktigt att detta sker ganska omgående så att man kan få ett godkänt protokoll. Det måste också klargöras för dem som använder en byggnad att detta finns.

Men det handlar inte enbart om att man ska minska antalet elever i klassrummen. Klassrummen är i dag utformade på ett sådant sätt att man ibland har många elever och ibland få elever. Man använder sig av andra lokaler än traditionella klassrum för undervisningen. Längden på lektionerna är mycket intressant. Det är klart att om det är många barn på liten yta under längre tid är det sämre än om det är många barn på liten yta under kortare tid. Det är alltså inte så enkelt att man bara kan minska antalet elever i klassrummen. Ventilationens funktion måste sättas in i sammanhanget med hur många elever man har just vid ett enskilda tillfälle. Men det handlar också om hur långa raster man har, hur duktig man är på att vädra och så vidare.

Vad jag ville säga med detta ganska långa och omfattande svar är att Stockholms stad jobbar hårt med de här frågorna. Sisab gör stora förändringar av ventilationen både när man bygger om skolor helt och hållet och när man bygger nya skolor. Man gör det naturligtvis också när man får anmärkningar.

Anförande nr 22

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ordförande, ledamöter och Lotta Edholm! Det är gott och väl att vi har den obligatoriska ventilationskontrollen, men den löser inte alla problem. Den pekar på en del av problemen. Jag tror att det skulle vara viktigt för Stockholms stad att initiera mätningar av luften inne i klassrummen då och då för att se hur den är. Är det stora klasser är risken stor att ventilationen inte klarar av luftförsörjningen.

Jag hann inte med att kommentera svaret på fråga 5 förut. Den var: Har du en prognos för när luften i skolorna kan vara acceptabel? Av svaret kan man utläsa att det inte finns någon tidsplan för att nå ett för både eleverna och lärarna viktigt mål för arbetsmiljön, nämligen god luft inomhus och därmed en mycket bättre arbetsmiljö än man har i dag. Det finns tyvärr ingen tidsplan för detta. Lotta Edholm kan följaktligen inte säga när det här problemet ska vara någorlunda löst.

Anförande nr 23

J a n V a l e s k o g (S): Av borgarrådets svar förstår jag att hon inte känner något ansvar alls för de över 50–60 procent enskilt drivna skolor som har de här problemen. Det var där de stora problemen fanns av redovisningen att döma. Visserligen är staden inte fastighetsägare i de fallen, men frågan hänger fortfarande i luften. Vad kan borgarrådet göra för att hjälpa de här enskilt drivna skolorna och få fastighetsägarna att se till att de här anmärkningarna försvinner? Det är ett stort antal anmärkningar, närmare 60 procent. Det handlar om barns och ungdomars hälsa när de sitter långa skoldagar i de här lokalerna. Det är en riktigt allvarlig fråga. Om det hade varit 60 procent av de kommunala skolorna hade det varit ett liv utan like. Varför gör vi skillnad? Upprördheten borde vara lika stor när det gäller enskilt drivna skolor även om vi inte är fastighetsägare. Det nämns inte ett ord om det, och det förvånar mig faktiskt. Även om vi inte alltid har instrumenten att kunna agera rent praktiskt borde det vara en politiskt högprioriterat fråga via miljöförvaltningen men också för skolborgarrådet. Varför får vi ingen kommentar till det?

Anförande nr 24

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag försökte svara lite seriöst på Åke Askenstens femte fråga om när luften i skolorna kan vara acceptabel. Naturligtvis ska luften i skolorna vara acceptabel nu. När man får den här typen av kritik måste man åtgärda det omedelbart. Man har vissa datum då man måste se till att det blir godkända OVK till exempel. Jag skrev också om radonet och om att man gör mätningar, och beroende på hur höga halterna är måste man vidta vissa åtgärder.

Men sedan ska man inte sticka under stol med att det hela tiden också uppstår nya problem. Vi får nya skolor. Det är skolor som byggs om, ibland på ett dåligt sätt så att det uppstår problem som man inte trodde att man skulle få. De här problemen måste ständigt åtgärdas.

När det gäller luften tror jag inte att man kan säga att allt i alla Stockholms skolor kommer att vara perfekt om fem eller tio år eller om en månad. Den här salen som vi är i nu är snart hundra år gammal. Inte sjutton är ventilationen här perfekt trots att man hela tiden förbättrar den och åtgärdar den. Så är det med alla lokaler. Det är ett ständigt pågående arbete för att få luften så bra som det bara är möjligt. Det är ett viktigt arbete, och mängder av olika myndigheter är inblandade i detta.

Det är först och främst ett ansvar för de fristående skolorna att se till att de har lokaler som är tillräckligt bra, men det är också Stockholms stads ansvar om vi till exempel äger lokalerna genom SISAB. Vi har ganska många fristående verksamheter i SISAB och i andra fastigheter. Det är också Stockholms stads ansvar genom de kontroller som bland annat miljö- och hälsoskyddsförvaltningen genomför där man påpekar brister som fastighetsägaren sedan har att åtgärda. Det är viktigt att kommunen upprätthåller den typen av kontroller för att se var problemen finns så att man kan åtgärda dem på ett bra sätt.

*§ 7 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Slussen – kostnader?*

Anförande nr 25

Borgarrådet R u d i n (S): Jag har lagt en skrivelse i kommunstyrelsen som tar upp frågan om Slussens finansiering. Det har varit sommar så jag har inte fått något svar ännu, men jag tycker ändå att det är viktigt att ta upp den här frågan till diskussion även här i kommunfullmäktige.

Slussen projekterades senast 2007. Då man räknade på olika typer av alternativ kostnadsberäknades Whites alternativ, som hette Nybyggt bevarande, till 3,5 miljarder kronor. Vid samma tidpunkt låg andra förslag runt 4 miljarder kronor för en rekonstruktion och även för nybyggnation.

Nu har det detaljplaneförslag som vi har att behandla i höst ställts ut och diskuterats. Finansborgarrådet har i olika sammanhang sagt att det här kommer att kosta stockholmarna 8 miljarder kronor.

Då är min fråga: Vad är skillnaden? Var är det för kostnader som har gjort projektet dubbelt så dyrt?

Anförande nr 26

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Tack för frågan, Tomas Rudin! Kostnadsramen på 8 miljarder för Slussen är ingen nyhet. Den har fullmäktige, inklusive Tomas Rudin och Socialdemokraterna, fattat beslut om i juni 2010 när vi fattade inriktningsbeslutet. Där redovisas att investeringsutgifterna beräknas till 8 miljarder kronor. Det var då en fördyring jämfört med tidigare beräkning på 1,7 miljarder. Det handlar om en delvis ändrad utformning och om att man gjorde ett högre riskpåslag. Det här är ett projekt som kommer att ta lång tid och har delar som innebär osäkerhet när det gäller ekonomin. Det är den ram vi lever efter. Det är den som fullmäktige, inklusive Socialdemokraterna, har fastställt.

Sedan för vi diskussioner med andra parter om en del saker där vi menar att det bör vara medfinansierat. Det handlar om bussterminalen, vilket inte är obekant. Där tycker vi att det är naturligt att SL är medfinansierat. Det handlar om avbördningen som vi ser som en uppgift i första hand för staten och i andra hand för andra berörda kommuner runt Mälaren. Där pågår också diskussioner. Det finns en statlig förhandlingsman, landshövdingen i Västmanland, som arbetar med detta.

När det gäller kostnaden för Slussen har jag också varit väldigt tydlig med att det är höga osäkerhetstal just när det gäller intäkterna. Men i dag gör vi inte den bedömningen att vi behöver gå fram till fullmäktige med ett förslag på en ny kostnadsram. Vårt regelverk är ju sådant att om kostnaden för Slussen skulle överstiga de 8 miljarder som fullmäktige har satt som ram med mer än 10 procent måste vi

återkomma till kommunfullmäktige. Skulle det bli fallet måste man noga redovisa varför, men vi där är vi inte på något sätt i dag.

Anförande nr 27

Borgarrådet R u d i n (S): Det var bra att du kom in på det. Det var också en av följdfrågorna. Att bygga bussgaraget i Katarinaberget har nu börjat diskuteras i landstinget. Där ligger kostnadskalkylen nu mellan 1,5 och 2,3 miljarder kronor för byggnationen av det här garaget. Mig veterligen var det här inte känt vid den tidpunkten då kostnadsramen på 8 miljarder för hela Slussen antogs. Det måste vara en kostnad som, oavsett hur förhandlingen faller ut, till större delen kommer att bli Stockholms kostnad. Jag undrar då hur finansborgarrådet har tänkt sig att täcka den här kostnaden oavsett om den landar på 1,5 eller 2,3 miljarder. De 8 miljarderna var beräknade exklusive bussgaraget för ett år sedan.

Anförande nr 28

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Om det nu finns nya beräkningar har inte vi dem på bordet. Nu handlar det om att bussgaraget rymdes inom dessa 8 miljarder brutto för staden. Nu förs det diskussioner med SL om hur detta ska lösas ekonomiskt, men ramen 8 miljarder kvarstår till dess att någon annan information kommer fram därvidlag. Det har det dock inte gjort till mitt bord.

Jag ger mig inte in på närmare diskussioner eftersom vi sitter och diskuterar utformningen och ekonomin med SL när det gäller bussgaraget och med den statliga förhandlingsmannen när det gäller avbördningen. Jag tänker inte spekulera i var det kan landa. Jag kan bara vara väldigt tydlig med att jag tycker att det är viktigt att andra huvudmän inser att de har ett medansvar. SL har ansvar för kollektivtrafiken. Staten har ansvar för avbördningsfrågan som berör 26 kommuner och inte bara en.

Anförande nr 29

Borgarrådet R u d i n (S): Jag tycker att allt är okej så långt om man hoppas att bussgaraget ska få plats inom de 8 miljarderna, men faktum kvarstår. Den där kostnadsramen bestämdes innan man hade vetskap om att man skulle montera in bussgaraget i berget. Då är det en förhoppning om att det ska få plats inom de 8 miljarderna. Vi får dessutom vänta på de här förhandlingarna för att få veta vilka ekonomiska risker vi tar. Det är den roll vi får ha när vi sitter och väntar på finansborgarrådets goda förhandlingar. Det ska bli ett sant nöje att följa dem. Jag är nöjd med svaret att vi kommer att få upp det till kommunfullmäktige om det bedöms att kommer att uppstå fördyrande omständigheter. Men det måste också komma i god tid, och därmed har jag en fråga: Kommer kommunfullmäktige att få behandla en fullständig budget för projektet med kostnader och intäkter före det att vi behandlar detaljplanen?

Anförande nr 30

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Tjänstemännen följer hela tiden kostnadsfrågorna när det gäller Slussen. Vi ställer hela tiden frågan om ramen. Om man skulle göra den bedömningen att ramen inte håller måste vi omedelbart gå till

kommunfullmäktige. Läger vi fram en detaljplan och inte en reviderad budget betyder det att beskedet från tjänstemännen fortfarande är att 8 miljarder plus 10 procent håller som ram. Det måste gälla, precis som när det gäller andra infrastrukturprojekt. Det största hotet mot den här prognosen är om projektet av olika skäl skulle bli ytterligare mycket försenat. Vi har sett i många andra projekt att det då också är risk att kostnaderna löper i väg.

Fråga nr 2. Heminstruktörerna för synskadade

Anförande nr 31

S t e f a n N i l s s o n (MP): Detta gäller också hörselskadade. Det glömde jag att skriva. De här heminstruktörerna har fått en allt viktigare funktion i staden. De ska ge hjälp till självhjälp med målsättningen att man ska utveckla sin förmåga optimalt när man har en syn- eller hörselskada för att leva så normalt och aktivt som möjligt. Men de här reglerna ser väldigt olika ut i staden beroende på vilken stadsdel man bor i. I en del stadsdelar får man inte den här typen av hjälp om man bor i ett privat boende eller över huvud taget bor i ett äldreboende. I vissa stadsdelar får man inte hjälp om man är under 65 år.

Vi i Miljöpartiet tycker att det här är orimligt. Vi tycker att det behövs ett regelverk för de här instruktörerna så att man får samma slags hjälp oberoende av var man bor. Min fråga är: Är du beredd att stödja ett sådant förslag?

Anförande nr 32

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Tack för att du uppmärksammar mig på detta, Stefan Nilsson! Det är precis som du säger att det ser lite olika ut i stadsdelarna. Det här är en verksamhet som stadsdelarna ansvarar för. En del har en halvtidstjänst, och andra har en heltidstjänst. För oss är det rent principiellt väldigt viktigt med likställighet över staden. Det här är någonting som vi får återkomma till. Vi får se över det regelverk som finns och föra en dialog med stadsdelarna om hur erbjudandet till dem som behöver stöd ser ut. Det är en fråga som jag får återkomma till. Jag brukar akta mig för att utfärda löften här i talarstolen, särskilt vid frågestunden. Låt oss återkomma och föra en dialog om detta.

Anförande nr 33

S t e f a n N i l s s o n (MP): Det finns en oro för det här hos många av dem som jobbar som instruktörer. Jag tror också att de har skickat ett brev till dig om detta. Det handlar just om den här orättvisan som uppstår som en konsekvens av detta. Som vi bedömer det behövs det inte någon centralisering av den här verksamheten för att få en likställighet. Med tydligare riktlinjer och ett regelverk kan detta tydligt framgå. Man är väldigt utsatt när man har den här typen av funktionsnedsättning. Man ska lätt kunna veta vilka rättigheter man har när man går till stadsdelsförvaltningen. Det ska inte vara så att man har god vän som bor i en annan stadsdel som får hjälp samtidigt som man själv inte får hjälp bara för att man råkar bo på ett äldreboende till exempel. Det gläder mig. Vi kommer att lägga fram ett sådant här förslag i kommunstyrelsen den här veckan. Sedan får vi se hur det förlöper.

Anförande nr 34

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Tack för detta, Stefan Nilsson! Låt oss upprätthålla kontakten, inte bara med varandra utan också med stadsdelarna.

Fråga nr 3. Svenska Bostäders utförsäljningar i Kärrtorp och Bredäng

Anförande nr 35

A n n M a r i E n g e l (V): Frågan handlar alltså om utförsäljningen av 1 052 lägenheter i Bredäng och Kärrtorp till det privata fastighetsbolaget Primula som i stället lämnar 122 lägenheter i Sjöstaden. Hyresgästerna fick reda på detta i somras genom en lapp i brevlådan. De har protesterat väldigt kraftigt mot det här. Hittills har 90 procent skrivit på en protestlista. Det enda svar de har fått ifrån dig, Joakim, är att ni gick till val på detta. Men på din valaffisch stod det så här: Jag vill utveckla Stockholm i dialog med medborgarna.

Då undrar jag: Var det så här du menade?

Anförande nr 36

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Tack för frågan! Det är väldigt roligt att Ann Mari Engel såg min valaffisch. Det stämmer eftersom det är väldigt viktigt att man har en dialog med medborgarna när man utformar sin politik. Det var också en dialog som ledde till att Alliansen har varit mycket tydlig med att våra fastighetsbolag behöver vara aktiva i sin fastighetsförvaltning för att bli riktigt bra. Det är inget nytt. Vi påbörjade detta under föregående mandatperiod. Vi såg till att släppa in fler av de mest välrenommerade värdarna i våra ytterstadsområden. Vi såg till att de fick förvärva ett antal hyresrätter.

Vi har också noterat att det är en politik som man en gång i tiden också har ägnat sig åt på den rödgröna sidan. Det kan vi återkomma till. Det är en del av den aktiva fastighetsförvaltningen. Det viktiga, som jag tror att ni borde koncentrera er på, är att upplåtelsen i det här fallet går över till en välrenommerad hyresvärd som har långsiktighet i sin planering för de här fastigheterna. Man tar också vid och renoverar där Svenska Bostäder har sett det som fördelaktigt. Man kan tidigarelägga en del renoveringar genom att ny värd tar över.

Dialogen är dock ett problem vid sådana här affärer. Det är först när affären är påskriven som man i praktiken kan gå ut och diskutera den. Jag noterar att när Svenska Bostäder informerade sina hyresgäster hade man inte en fullgod beskrivning av den nya värden. Det bolaget borde också ha gått in för information under de första dagarna. Sedan har man haft informationsmöten och annat som har haft till syfte att beskriva vad detta innebär för hyresgästerna, men det är alltid nödvändigt med mer information.

Anförande nr 37

A n n M a r i E n g e l (V): Uppenbarligen är hyresgästerna inte nöjda. Det var någon här utanför som påminde mig om att ni har lovat aktiv fastighetsförvaltning. Det är ungefär lika klarläggande som när de fotbollshuliganer som är ute slåss kallar sig för aktiva supportrar. De har ju döpt sig till det. Det är en formuleringsfråga. Det är inte särskilt lätt för hyresgästerna att fatta att er formulering ”aktiv fastighetsförvaltning” handlar om att de ska säljas ut utan att de får någon information.

I den nya lagen om allmännyttan står det att för att få vara allmännytta ska man erbjuda hyresgästerna boendeflyttande och inflyttande i bolagen. Du kan väl ändå inte påstå att hyresgästerna i Svenska Bostäder har haft något inflyttande över den här processen när de plötsligt får en lapp om att deras lägenheter ska säljas till en privat fastighetsförvaltare? Dina löften om långsiktighet i förvaltningen klingar lite tomma efter till exempel Boulbeeaffären.

Anförande nr 38

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Det är här skon klämmer. Vänstern är väldigt rädda att släppa in privata aktörer även när det gäller fastighetsförvaltning. Jag ser hyresrätten som det väsentliga i diskussionen. Flera av de här hyresrätterna borde ha renoverats för ganska länge sedan. Svenska Bostäder har själva konstaterat att när man ser över sitt bestånd bör man släppa ett antal fastigheter för att kunna koncentrera sig på de delar av miljonprogramsområdena som behöver ses över, vilket du också känner till. Man vill se över sitt bestånd för att få en bättre förvaltning. Det är det den aktiva förvaltningen handlar om. Det innefattar också att man köper en del fastigheter som inte alls behöver renoveras och som ligger i centrala lägen. I den här affären rör det sig om 122 lägenheter i Hammarby Sjöstad. Det är den aktiva förvaltningen. Det trodde jag att du, Ann Mari, kände till, men det kan hända att du inte gjorde. Det är viktigt att vara aktiv och se till att vi blir ännu bättre på att förvalta fastigheter. Det innebär ibland att man köper och ibland säljer fastigheter.

Anförande nr 39

A n n M a r i E n g e l (V): Ert konto för att köpa och sälja har väl hittills haft en mycket stor övervikt för att sälja. Det handlar inte om vad vi kände till utan om vad hyresgästerna kände till om uttrycket ”aktiv fastighetsförvaltning”, som du använde. Du säger att det är där skon klämmer. Det handlar om att Svenska Bostäder som allmännyttigt bolag gör sig av med över 1 000 allmännyttiga bostadslägenheter utan att hyresgästerna som har valt att bo i allmännyttan och i Svenska Bostäder får någon som helst information. Du överlåter det till ett privat fastighetsbolag, och efter det har du inget som helst inflyttande över vad de gör med dessa lägenheter. De kan ju säljas vidare eller omvandlas. Det är ansvarslost av de allmännyttiga bostadsbolagen när vi har en så stor brist på allmännyttiga hyreslägenheter i hela staden. Det är 90 procent av hyresgästerna som har protesterat mot det här, de som du säger ska få vara med och bestämma över sitt boende. Det klingar mycket falskt.

Anförande nr 40

Borgarrådet L a r s s o n (M): Ann Mari Engel säger att det har varit en övervikt på att sälja. Det kanske beror på att det har varit en väldigt övervikt av hyresrätter hos de

kommunala bolagen i de här områdena. Det har lett till att de kommunala bolagen inte har måktat med – det känner du till – att hantera de problem som de har i miljonprogramsfastigheterna där man behöver renovera i större grad, vilket vi nu gör och vilket vi finansierar.

Vi kan bara konstatera att synsättet på dialogen i en sådan här affär leder till, säger du, att man borde ha informerat i förväg om aktuella fastigheter. Hur mycket informerades hyresgästerna när den socialdemokratiska majoriteten, med stöd av Vänsterpartiet och Miljöpartiet, sålde nästan 9 000 lägenheter 1994–1998 till andra värdar, bostadsrättsföreningar och privatpersoner? Jag ska gå tillbaka och kontrollera det.

Fråga nr 4. Studentbostäder

Anförande nr 41

E m m a L i n d q v i s t (S): SSCO, Stockholms studenters centralorganisation, har även i år lagom till terminsstarten släppt en bostadspolitisk rapport. Där redogörs det för läget för studenter som söker bostad i här i Stockholmsregionen. De skriver om Hyresgästföreningens rapport om befolkningsökningen och om de rekordstora ungdomskullarna som har lett till att det i dag finns närmare 70 000 personer i åldrarna 20–27 som säger att de vill ha en bostad i Stockholm. Samtidigt kommer det enligt Regionplanekontoret att råda brist på 73 000 högskoleutbildade i Stockholmsregionen år 2030.

I DN i veckan kunde vi också läsa om Regionplanekontoret som undersökt bostads-situationen för 5 000 studenter vid länets fyra största lärosäten. DN fokuserar på att hälften av studenterna i Stockholm tänker lämna staden efter studierna på grund av bristen på bostäder, men av rapporten framgår också att var tredje student funderar på att lämna Stockholm redan under studieperioden. Min fråga är inte hur majoriteten planerar att lösa bostadsbristen långsiktigt utan vad man avser att göra nu för studenterna.

Anförande nr 42

Borgarrådet K e v i u s (M): Jag håller med om att det är en alarmerande situation. Efter att ha läst rapporten blir jag självfallet väldigt orolig. Det är inte lätt att lösa det på kort sikt. Nu har Micasa, det kommunala bolaget som har äldreboenden och servicehus, i förra veckan meddelat att de gör om 43 lägenheter i Midsommarkransen till just studentlägenheter. Micasa har också sedan tidigare 300 studentlägenheter. Vi i de kommunala bolagen ska snabbt kunna göra om lägenheter till studentbostäder när demografin ändras. Vi gick till val på att bygga minst 15 000 bostäder, varav 4 100 ska vara studentlägenheter.

Anförande nr 43

E m m a L i n d q v i s t (S): När vi i oppositionen tidigare har ställt frågan vad majoriteten tänker göra åt den här akuta bostadsbristen, framför allt vid terminsstart-en, har vi fått samma svar, nämligen att ni planerar att bygga 4 100 bostäder. Det är

jättebra. Det ska dock tilläggas att det planerade tillskottet av studentbostäder 2011–2012 enligt stadens uppgifter i den här bostadsmarknadsenkäten är 255 stycken.

Jag har under de senaste veckorna varit fadder i mottagningen på KTH. Du har också varit med där tidigare. I min lilla grupp på 14 studenter som jag ansvarar för är det tre som pendlar från Uppsala och en som pendlar från Västerås eftersom det inte finns några lägenheter i Stockholm där de kan bo. Vad är ditt svar till mina nya KTH-studenter? Vad ska de göra åt sin bostadssituation nu?

Anförande nr 44

Borgarrådet K e v i u s (M): Jag har själv varit student och bott studentrum i fyra år. Det vi gör är att vi i stadsbyggnadsnämnden ser till att fatta så många beslut som möjligt för att bygga studentbostäder. Det kommer att finnas studenter vid terminsstarter om ett år, två år och tre år som hamnar i en situation där de snabbt måste få en studentbostad. Sedan jag tillträdde som stadsbyggnadsborgarråd har vi fattat beslut om att påbörja, planera – ni vet att detaljplaneprocessen är ganska lång – och gå vidare med sammanlagt ungefär 1 990 lägenheter.

Jag har en lista här framför mig på vilka projekt det är. Jag är bland annat väldigt glad över att vi ska bygga på KTH-campus. Jag tror att en del andra campus också skulle kunna inrymma studentlägenheter. Det finns också idéer om att bygga på en del befintliga studentlägenhetshus, det vill säga att man bygger lite på höjden. Det finns massor av idéer. Jag vädjar till alla dem som har lägenheter och kan hyra ut till studenter att göra det. Vi gör så mycket vi kan i stadsbyggnadsnämnden för att fatta beslut om att bygga fler studentlägenheter som står klara snarast.

Anförande nr 45

E m m a L i n d q v i s t (S): I Stockholms län uppger 22 av 26 kommuner att det råder brist på bostäder 2011. Stockholm är en av de kommunerna. Allra främst råder det brist på små hyresrätter. Bland de kommuner som svarade på länsstyrelsens enkät angav alla som kunde svara att de hade brist på lägenheter som studenter kan efterfråga. En bostadsmarknad som är i en sådan obalans innebär negativa konsekvenser även för studentbostadsmarknaden. Studenter som egentligen vill söka sig bort från sin studentlägenhet har inte möjlighet att göra det därför att det inte finns några små hyresrätter att efterfråga. Det har lett till att genomströmningen i studentbostadsbeståndet har minskat. Det har man kunnat se under flera år i Stiftelsen Stockholms studentbostäder. Det här kan inte komma som en överraskning. Varför har ni inte varit bättre förberedda?

Anförande nr 46

Borgarrådet K e v i u s (M): Vi gör så gott vi kan. För någon vecka sedan fick vi reda på att även vår egen bostadsförmedling har blivit bättre. Förra året förmedlade de ungefär 100 lägenheter, och nu är prognosen att man kommer att förmedla studentlägenheter till 850. Jag vill också vädja till kranskommunerna. Det hänger inte bara på Stockholms stad, utan kranskommunerna måste också ta sitt ansvar. Varje gång vi pratar med ett byggföretag måste vi säga att vi behöver studentlägenheter. Jag tror att vi alla partier här i fullmäktige vill få fram så många

studentlägenheter som möjligt. Kom med idéer! Kom med förslag! Visa oss fastigheter! Då ska vi göra vårt allra bästa att få fram lägenheter även på kort sikt.

Fråga nr 5. Sänkning av hastighetsgränsen från 50 till 30 km/tim

Anförande nr 47

E m i l i a H a g b e r g (MP): Ordförande! Antalet oskyddade trafikanter, det vill säga gående och cyklister, som dödas i trafiken ökar. Senast visade bland annat NTF det i en rapport som kom i förra veckan. Vilken hastighet en bil har i kollisionssögonblicket kan vara skillnaden mellan liv och död för en gångtrafikanter eller en cyklist som blir påkörd. Vid 50 kilometer i timmen är det väldigt stor risk att personen dör, medan möjligheten att överleva är många gånger större vid 30 kilometer i timmen. En fotgängare som blir påkörd i 30 kilometer i timmen överlever i nio fall av tio. Vid 50 kilometer i timmen är det bara två av tio som överlever.

Därför frågar jag nu borgarrådet: Tänker ni i Alliansen arbeta för att sänka hastigheten från 50 till 30 kilometer i timmen på fler gator för att öka säkerheten och minska dödligheten i Stockholmstrafiken?

Anförande nr 48

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Herr ordförande! Höga hastigheter är kanske inte det största problemet i Stockholm just nu, utan det är kanske andra saker som diskuteras. Vi har faktiskt ett trafiksäkerhetsarbete som Emilia väl känner till eftersom hon är vice ordförande i trafiknämnden. I det arbetet ingår också att analysera var de farliga passagerna finns någonstans och vad man behöver göra för att, framför allt med hänsyn till de oskyddade trafikanterna, vidta åtgärder för att säkra att man inte får flera svåra olyckor i Stockholmstrafiken.

Jag vill inte säga att här ska vi ha 30 och här ska vi ha 50 kilometer i timmen utan att över huvud taget ha något slags relation till det arbetet. Jag tycker att de sakerna hänger intimt samman. Visar det sig att trafikkontoret kommer fram till att man måste ändra hastigheten på vissa ställen är jag öppen för att diskutera den frågan, men jag tänker varken säga bu eller bä i den fråga som du tar upp just nu.

Anförande nr 49

E m i l i a H a g b e r g (MP): Det finns många gator som skulle kunna få en bättre stadsmiljö om hastigheten sänktes, och fler gående och cyklister skulle kunna känna sig trygga. Även i rusningstrafik får en högre hastighet ibland effekten att det blir snabba accelerationer just efter trafikljus till exempel även om genomsnittshastigheten är lägre än 50. Det skulle man kunna komma ifrån till en del med en lägre hastighet. Sänker man hastigheten till 30 sänks genomsnittshastighet under icke-rusningstrafik även om man räknar med att många kör över den tillåtna hastigheten. Därför är det här en angelägen fråga. Jag vill gärna uppmana er i Alliansen att verkligen ta till er att en sänkt hastighet kan ha stor betydelse. Det behövs också andra åtgärder, precis som du säger. Det här är inte den enda åtgärden

som höjer trafiksäkerheten i Stockholm, men det kan ha en avgörande betydelse som man inte ska negligera.

Anförande nr 50

Borgarrådet H a m i l t o n (M): På många ställen, till exempel vid skolor, har vi 30 i dag, och det är ett problem att det är väldigt få bilister som faktiskt håller den hastigheten. Att man bestämmer sig för att ha en viss hastighetsreglering innebär tyvärr inte att människor följer de reglerna.

Det viktiga i den här diskussionen är att det är otroligt väsentligt att bilisterna respekterar det här regelverket där man har sänkt hastigheten, till exempel vid skolor. Vi vet att det inte sker i dag. Då krävs det att det också finns poliser som är ute och kontrollerar att man faktiskt följer hastighetsbegränsningarna. Finns inte de poliserna på plats är det alldeles för många bilister som struntar i att följa de hastighetsbegränsningar som finns. Det finns många olika saker som måste göras. Jag tror inte att det är ett quick fix att säga att nu sänker vi från 50 till 30.

Anförande nr 51

E m i l i a H a g b e r g (MP): När det gäller problemet med bilister som kör över hastighetsgränserna delar jag så klart helt din uppfattning att man måste se till att de följer dem och att det inte är den enda lösningen. Men som jag sade förut visar undersökningar att genomsnittshastigheten blir mycket lägre förbi de här passagerna om man har en gräns på 30 jämfört med om man har en 50-gräns. Därför har ändå 30-gränsen en stor betydelse. Men självfallet ska alla bilister följa hastighetsgränserna.

Anförande nr 52

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Vi har ett väldigt ambitiöst trafiksäkerhetsarbete och ett trafiksäkerhetsprogram med tuffa målsättningar där man framför allt fokuserar på oskyddade trafikanter. Jag är helt övertygad om att trafikkontoret i det här arbetet också har med hastighetsnivåerna som en viktig del. Därför kommer jag att vara öppen för de rekommendationer som kommer från trafikkontoret i den här delen. Det viktiga är att vi har en trafiksäker miljö i Stockholm.

Fråga nr 6. Brandsäkerhet

Anförande nr 53

K a r i n R å g s j ö (V): Stockholm är med i Storstockholms brandförsvaret. Det är de som ska bygga upp en säker och stabil brand- och katastrofberedskap i den här staden. Så här ser framsidan ut på den plan som har lagts fram. Plan för ekonomi i balans, står det. Sedan står det: Vi skapar trygghet. Jag känner mig inte speciellt trygg när jag läser den här rapporten, måste jag säga. Det är så, Joakim Larsson, att det antas bli drygt 32 miljoner i nedskärningar på brandförsvaret under ett antal år. Samtidigt ökar antalet bränder med dödlig utgång i Sverige och i Stockholm. Det kan uppstå väldigt snabba förlopp i tunnelbanan och flerfamiljshus. Stockholms

brandförsvaret har också tidigare gjort kraftiga nedskärningar under 2009 och 2010. Man har minskat antalet anställda med 30 personer under de här åren. Lokalytorna i Johannes brandstation har minskat, och bemanningen har minskat i Katarina brandstation.

Hur ska du kunna garantera säkerheten i Stockholm, Joakim, med ett så nedskuret brandförsvaret? Det ser ut som om det är lite på fallrepet när man tittar i papperen.

Anförande nr 54

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Tack för frågan! Jag tycker att Karin Rågsjö är lite opåläst. Även om du hänvisar till den plan som har lagts för förbundsstyrelsen tycker jag nog att du tar i lite väl hårt. Du kan nog gå ut och fråga vilken brandman som helst i dagsläget och få höra att han inte håller med dig om det som du just nu beskriver. Det var en enig förbundsstyrelse, där även Vänsterpartiet finns representerat om än inte från Stockholm, som antog den ekonomiska planen för att få ordning och reda i Brandförbundets ekonomi. Den kommer att debatteras i samband med fullmäktiges beslut lite senare under hösten, men planen är i full gång.

När man under sommaren mycket ingående har gått igenom organisationen och haft extern hjälp att bearbeta organisationens olika strukturer har man konstaterat att det fanns ett utrymme för besparingar på den administrativa sidan med 15 tjänster. Man konstaterade också att medlemsavgifterna behövde ses över, vilket i en förankringsprocess innan beslutet innebar att medlemskommunerna kommer att få en höjd avgift jämte den besparing som sker administrativt. De fackliga företrädarna har hittills, mig veterligen, alla sagt att det här är ett mycket bra förslag. Det är ett förslag som kommer att ge förutsättningar för framtiden och som bibehåller den potential och den styrka som finns i dag i brandförsvaret. På sikt kan man förhoppningsvis utöka förbundet till att innefatta fler så att vi får en bättre samordning inom länet.

Jag tycker inte att du ska skrämma människor genom att säga att vi har ett brandförsvaret som är på väg utför, utan brandförsvaret är tvärtom på väg åt andra hållet, nämligen uppåt.

Anförande nr 55

K a r i n R å g s j ö (V): Det här är en ganska ny fråga för mig, Joakim. De kontakter jag har haft med brandmän runt om i Stockholm visar någonting helt annat. Man minskar antalet anställda med drygt 30 personer under 2009 och 2010 och genomför nya nedskärningar på 30 miljoner. Det är inget offensivt brandförsvaret du pratar om. Jag blev häpen. Jag trodde att vi hade ett brandförsvaret i den här staden som var offensivt. Här har vi ett brandförsvaret som i stället skär ned. Det handlar om att man hade för lite pengar med sig in när man bildade det här förbundet. Det finns ingen konsekvensbeskrivning av vad det innebär när man skär ned i brandförsvaret på det här sättet.

Vi har dessutom beslutat här i salen om att flytta delar av Kungsholmens brandstation till något slags sambandscentral här nere. Det finns inte heller inräknat här. Tittar man i den här rapporten kan man se att det är nedskärningar som gäller. Det är ingen satsning på brandförsvaret. I en stad som Stockholm borde man ha ett

offensivt brandförsvar. Jag saknar verkligen det i det material som jag har fått tillgång till.

Anförande nr 56

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Jag måste utgå ifrån att de fackliga företrädarna känner sig väl förankrade i sina medlemsbaser när de framför att de är nöjda med det förslag som har förelagts styrelsen. De är till och med så pass nöjda att de propagerar för att utöka förbundet hos sina kamrater i de andra förbunden. På så sätt kan förbundet utvecklas och bli större.

Antalet bränder ökar, men det har ingenting att göra med storleken på brandförsvaret. Att antalet bränder ökar innebär att man måste arbeta förebyggande. Vi har ett brandförsvar som på olika sätt samarbetar i syfte att ta fram förebyggande åtgärder för att undvika bränder. Det arbetet intensifieras hela tiden. Besparingarna innefattar inte en enda operativ enhet. Inga brandstationer läggs ned. Inga brandmän slutar arbeta på sina skift. Det här är en administrativ förändring som förbundsledningen har sett som möjlig att genomföra tillsammans med en viss ökning av medlemsavgiften.

Anförande nr 57

K a r i n R å g s j ö (V): Problemet är att detta finns en story i detta. Om man sedan starten av det här brandförbundet har minskat personalen med 30 personer, minskat lokalytorna och har minskade ambitioner när det gäller investeringar är det ett brandförsvar som inte riktigt är på topp.

Nu ska det göras nya nedskärningar. Sex personer i operativ tjänst tas bort. I en stad som växer, i en stad där vi ska ha mycket i tunnel, i en stad där vi bygger höga hus måste vi ha ett offensivt brandförsvar. Ett offensivt brandförsvar är inte ett brandförsvar där man har jobbat med nedskärningar sedan man bildade det här brandförbundet. Jag förstår fortfarande inte hur du kan säga att det här inte påverkar verksamheten. Det kommer det att göra. Det finns inte heller någon konsekvensbeskrivning i den här rapporten som vi har fått tillgång till av vad som händer när man skär ned så här mycket.

Invånare i en stad som Stockholm ska känna sig säkra på att det finns ett brandförsvar som är triggat och där brandmännen är på topp. Man borde utöka i stället för att skära ned. Jag trodde att det var verkligheten i Stockholm, men så verkar inte vara fallet.

Anförande nr 58

Borgarrådet L a r s s o n (M): Karin Rågsjö är faktiskt den enda hittills som har gjort ned den ekonomiska plan som en enig förbundsstyrelse antog förra veckan. Inte en enda brandman, inte en enda person som arbetar inom brandförsvaret har tyckt som du gör just nu. Det är möjligt att det finns sådana. Det verkar som om du nu propagerar för att Stockholms stad ska ha ett eget brandförsvar som bara ska ta hänsyn till stadens olika intressen. Syftet med förbundet var att dra fördel av det finns olika kunskaper runt om i förbundet. Det ger också konsekvenser för

ekonomin. Man tjänar på att samarbeta. Man sparar pengar på att samarbeta över kommungränser. Man kan faktiskt arbeta bättre när man får ett samlat förbund med olika erfarenheter.

Det du beskriver är inte verklighet. Vi har, och kommer att fortsätta att ha, ett brandförsvaret med en god operativ beredskap. Läs planen ordentligt och tala med fler brandmän! Det skulle jag rekommendera. Folk är väldigt nöjda.

Fråga nr 7. Spårväg City

Anförande nr 59

Malte Sigemalm (S): Ordförande, fullmäktige! Jag vill ställa tre frågor till borgarrådet med anledning av utbyggnaden av Spårväg City. Anledningen är också att landstinget i dag har fattat genomförandebeslutet om Spårväg City ned mot Lidingö.

Mina frågor är: Kommer borgarrådet att verka för att man ska få en forcerad utbyggnad av Spårväg City? Hur ser borgarrådet på att den kostnadsjämförelse som man nu har tagit fram när det gäller olika etapper handlar om en viss summa, ungefär 5 miljarder kronor, i stället för att man senarelägger den här utbyggnaden? Delar borgarrådet min uppfattning att beslut om utbyggnadstakten bör fattas som ett sammanhållet beslut i samband med ärendet om spårvägs- och stomnässtrategin?

Vi har haft detta uppe i trafiknämnden och diskuterat det vid olika tillfällen. Både trafikkontorets och hamnens svar när det gäller den här utbyggnadstakten visar att de hyser många farhågor inför att bygga den här spårvägen just nu i stället för att vänta några år tills det har blivit mer folk i området och framför allt därför att man inte ska bygga ett provisorium.

Anförande nr 60

Borgarrådet Hamilton (M): Herr ordförande! Jag har den uppfattning som vi tillsammans har gett uttryck för i det remissvar som vi har lämnat till landstinget när den här frågan var ute på remiss. Precis som du säger, Malte, lyfte både trafikkontoret, stadsledningskontoret och hamnen att det finns väldigt många andra saker som händer samtidigt i Frihamnen och Värtaområdet under den här tidsperioden. Därför är det oerhört viktigt med logistiken. Vi ifrågasatte den tidsplan som då var aktuell, som skulle innebära att man skulle starta 2014. Det var en väldigt optimistisk tidsplan.

Det beslut som trafiknämnden fattade förra veckan innebär att man tycker att man ska gå vidare med planer för Spårväg City, men det blir väldigt svårt för landstinget att bygga några spår innan de har ett genomförandebeslut tillsammans med staden. Man får nämligen inte lägga spår på stadens vägar hur som helst. Det uppdrag som trafiknämnden gav handlar om att nästa steg nu inleds, det vill säga att man ska förhandla om de här sakerna. Då handlar det om att SL och staden måste komma överens utifrån de förutsättningar som ges. Det är på den grunden som planen och tidsaspekterna ska baseras när man sedan sätter projektet. Vi har också lyft fram

andra saker i andra sammanhang, till exempel tätskiktsrenoveringen vid Sergels torg. Det är viktigt att veta hur man vill göra med Spårväg City när vi ska göra tätskiktsrenoveringen för att vi ska veta om det ska gå spår åt det hållet eller inte.

Anförande nr 61

M a l t e S i g e m a l m (S): Nu handlade min fråga egentligen om spårerna åt andra hållet ned mot Värtan. Det var egentligen det som ärendet handlade om och inte om man skulle dra den åt andra hållet förbi Sergels torg.

Det som oroar mig lite grann är att verkar som om din firma i landstinget driver på den här frågan och inte har tagit med olika saker i beräkningarna. Beräkningarna av hur många personer som ska åka på den här banan handlar om hur det kommer att se ut när området är fullt utbyggt och alla arbetsplatser är klara. Detta ska vara klart 2025–2030. I stället för att man nu ska forcera utbyggnaden av Spårväg City ned mot Värtan och vidare mot Lidingö handlar det faktiskt om att man måste stanna upp och fundera på om man ska dra alla dessa provisoriska spår genom hela Värtan.

Det finns fem sex olika områden där det är väldigt olyckligt att dra provisoriska spår. Låt mig nämna ett exempel. Vi har hela Valparaisoområdet där Vägverket i dag bygger en stor anläggning. Vi har också problemet med hur man ska klara infarten om Cementa ska flytta dit. Det finns otroligt många problem som måste lösas.

Anförande nr 62

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Ja, det är helt korrekt. Det finns otroligt många problem som ska lösas. Därför har också trafiknämnden gett Christer Wennerholm, SL med flera i uppdrag att diskutera de här frågorna med staden. Vi måste sätta oss ned och prata om vad som är realistiskt och vad som inte är realistiskt och hur mycket SL är beredda att betala för provisorier. Det är inte någonting som staden kommer att göra. Det har framförts i alla möjliga olika sammanhang att Trafikverket också är intressenter i detta. Vi har också att beakta vad som händer i Energihamnen och de planer som Fortum har. Vi har att beakta att vi ska bygga Värtapiren i området.

Allting hänger ihop. Att trafiknämnden har fattat ett beslut om att de gärna skulle vilja ha saker och ting på rull kan man inte ta som intäkt för att det faktiskt också är på rull. Det är ingenting som är klart förrän allting är klart. Det förutsätter att det finns ett genomförandeavtal mellan staden och landstinget. Det glöms väldigt ofta bort i den här diskussionen.

Anförande nr 63

M a l t e S i g e m a l m (S): Det är därför jag är orolig för att både du och Christer kommer att skynda på detta för att kunna få samma effekter som man fick av Citybanan som man redan har byggt. Jag tycker fortfarande att man måste stanna upp och samordna alla de här olika problemen, till exempel problemen med Norra Hamnvägen, Oxenstiernsgatan och Tegelvadsvägen. Det är jättestora problem. Det finns inget alternativ för att bygga ett provisorium när det gäller Södra Hamnvägen. Jag har nämnt Valparaisoområdet och frågan om Cementa ska flytta dit. Det handlar

om närmare 1 000 lägenheter. Men de flyttar inte förrän de får garantier för att deras infart inte kommer att blockeras tills den här järnvägen är byggd i ett permanent läge.

Det finns många saker där jag är väldigt orolig för att Alliansen i Stockholm kommer att jobba ihop med Alliansen i landstinget för att skynda på hela detta projekt. Det skulle i en förlängning kunna fördyra väldigt mycket av utbyggnaden av den här delen av spårvägen.

Anförande nr 64

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Jag kan försäkra Malte Sigemalm om att jag inte kommer att pusha på detta projekt på något sätt. Jag tycker att det är oerhört viktigt att saker och ting görs i rätt ordning. Därför kommer vi i staden nu att diskutera med landstinget för att komma fram till en bra lösning och ett genomförandeavtal. Det finns väl ingen som vill skapa en massa oreda i Värtan eller Frihamnen. Det vore rent ut sagt korkat. Det är klart att man ska hitta lösningar på alla de problem som du räknade upp.

Det är just därför som man måste sätta sig ned och diskutera de här sakerna för att hitta en lösning som innebär att det blir bra trafiklösningar och attraktivt att åka på spårvägen. Man måste också hitta lösningar för den andra trafiken som kanske inte kommer fram. Nu har vi i staden inlett ett arbete där vi ser de här frågorna ur ett helhetsperspektiv. Det har vi aldrig någonsin gjort tidigare. Jag är helt övertygad om att vi kommer att komma fram till en bra lösning som innebär att vi får value for money när det gäller Spårväg City och att den kommer att finnas på plats på ett bra sätt när människor kommer att vilja åka på den.

§ 13 Långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet (utl. 2011:107)

Anförande nr 65

Borgarrådet K e v i u s (M): När vi ändå ska prata idrott är det extra roligt att ställa sig på pallen här i talarstolen! Ordförande, fullmäktige, stockholmare som rör på sig och stockholmare som ännu inte rör på sig! Idrott har en stor betydelse för människor och fyller en viktig funktion i samhället både när det gäller det som är organiserad idrott och det som är oorganiserad. Det är därför viktigt att idrott får utövas utifrån våra egna förutsättningar och önskemål och att tillgängligheten finns för alla, även för dem som är funktionsnedsatta.

Idrottsrörelsen är vår största folkrörelse. Den rör ungefär 3 miljoner människor här i Sverige, och den har stor betydelse för människors fysiska och psykiska välbefinnande. Idrotten ger oss glädje, spontanitet, trivsel och hälsa. Idrotten ger oss möjligheten att ta ansvar och leda andra samt att motivera varandra. Vi hittar ofta nya vänner för livet där.

Nära 40 procent av barnen och ungdomarna i högstadiet och gymnasiet är tyvärr passiva. Det är vanligt att 13-, 14- och 15-åringar slutar med idrott. Andelen barn som är överviktiga ökar. Nästan en femtedel är överviktiga. Även det är allvarligt.

Med detta som bakgrund är det viktigt att vi gemensamt här i kommunfullmäktige och vi i staden arbetar långsiktigt för idrottsverksamheten och folkhälsan i Stockholm. För detta behöver staden en samlad och konkret plan som innehåller ställningstaganden, riktlinjer och överväganden.

Till alla er radiolyssnare och webb-tv-kollare som inte har läst ärendet vill jag säga att ärendet i dag går ut på att kommunfullmäktige i dag ger idrottsnämnden i uppdrag att ta fram ett nytt idrottspolitiskt program för Stockholms stad som ska gälla mellan 2013 och 2017. Det gamla idrottspolitiska programmet antogs 2006. Alla partier var då överens. Min ambition är att alla partier kommer att komma överens här också.

Den nya planen ska innehålla ett genomförande av de idrottspolitiska mål som vi gemensamt ska sätta upp, kommunfullmäktiges budget, målen i översiktsplanen och stadens långsiktiga vision. Det är viktigt att vi tar hänsyn till demografiska förändringar, att vi tar hänsyn till hur olika stadsdelar ser ut och utvecklas och att vi tänker på var vi bygger. Det ska framgå tydligare hur vi i idrottsnämnden ska prioritera olika anläggningstyper. Det gäller reinvesteringar såväl som nyinvesteringar och ekonomiska resonemang.

Det nya idrottspolitiska programmet ska utgå från vårt gemensamma mål att skapa förutsättningar för att alla, oavsett kön, ålder, etnisk bakgrund och funktionshinder och oavsett om det sker i organiserad form i skolor eller spontant, får utöva idrott. Målet ska vara att öka stockholmarnas fysiska aktivitet och att stödja de föreningar och enskilda medborgare som efterfrågar fysisk aktivitet inom eller utanför föreningslivet.

Vi kommer att lägga ned stor tid och energi på att lyssna på stockholmarnas synpunkter. När vi tar fram ett kommunalt dokument tycker vi till. Vi skickar det på remiss till varandra. Men när får stockholmarna tycka till? I egenskap av stadsbyggnadsborgarråd har jag ganska mycket erfarenheter av samrådsmöten. Här kan vi verkligen fråga alla som vi känner: Vad skulle kunna få dig att vilja idrotta mer? Det är viktigt att vi når dem som vill idrotta men som i dag säger: Jag idrottar inte för det finns inte något för mig! Vad är det de saknar?

Innan jag avrundar skulle jag vilja göra reklam för den karta som jag visar här. Det är idrottsförvaltningen som har tagit fram den. Jag har en bunt kartor på mitt bord; det finns en till alla. Den beskriver alla idrotter man kan utöva i Stockholm. Man kan leta upp sin idrott och kolla var den finns. Där finns både kommunala och enskilda anläggningar. Det är bara att komma och hämta den! Alla stockholmare som lyssnar eller tittar kan också få den. Det är bara att höra av sig!

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 66

E m i l i a B j u g g r e n (S): Stockholm har alla förutsättningar att vara en helt fantastisk idrottsstad i och med den otroliga möjlighet vi har att erbjuda många olika former av idrott, vilket också syns på den karta som Regina nu gjorde reklam för. Vi har tillgång till vatten, markytor, naturterräng och till och med utförsåkning.

Stockholm är en plats som på riktigt kan erbjuda någonting för alla om viljan finns och om staden prioriterar att verkligen satsa på att se till att idrotten och motionen är tillgänglig och öppen för alla. Det borde vara självklart att folkhälsoperspektivet ska vara grundläggande i stadens arbete med idrott, precis som det borde vara självklart att vi ska ha tydliga och konkreta mål för hur vi ska komma till rätta med det faktum att barn från socioekonomiskt svagare hem idrottar mindre än andra. Därför tycker jag att det är glädjande att borgarrådet initierar ett idrottsligt program som ska innehålla just konkreta överväganden och målsättningar.

Jag delar uppfattningen att 50–50 är det enda rimliga ur resursfördelningssynpunkt. Vi kan aldrig acceptera att flickor motionerar mindre än pojkar, utan vi måste hela tiden arbeta aktivt för att bryta detta mönster och se till att 50–50 är det naturliga. På samma sätt delar jag uppfattningen att det måste tas fram konkreta sätt för hur den samordning som efterfrågas mellan allmänhet, skola, idrottsföreningar och andra kommuner runt omkring Stockholm ska se.

Detta finns dock i det handlingsprogram som togs fram 2006. Anledningen till att jag påpekar detta är att jag verkligen vill understryka vikten av att det här inte blir ännu ett textdokument som tas fram och läggs i en låda. Det är trots allt inte textmassan som avgör om Stockholm får ett idrottsliv som verkligen är öppet, brett och tillgängligt. Det är i stället viljan som man ska prioritera. Man ska lägga de resurser som krävs på idrottsverksamheten och på infrastrukturen för att man ska kunna skapa de bästa förutsättningarna för alla stockholmare till ett aktivt liv.

Den idrottspolitiska handlingsplanen klubbades så sent som 2006. Visionen att alla oavsett ålder, kön, etnisk och social bakgrund ska kunna utöva idrott och motion är

inte uppfyllt. Det är därför nödvändigt att programmet innehåller konkreta mål och att vi tillsammans stärker upp det hela med de resurser som behövs för att vi ska kunna uppnå målen.

Med detta yrkar jag bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 67

Å s a J e r n b e r g (MP): Ordförande, fullmäktige! Idrott och folkhälsa är en av våra allra viktigaste framtidsfrågor i ett Sverige där befolkningen blir alltmer stillasittande – livsfarligt stillasittande för att tala klarspråk.

Vi i Miljöpartiet tycker att det är positivt att vi fattar beslut om en långsiktig plan, och vi tycker att visionerna i planen är goda. Samtidigt känner vi viss oro för att planen med dess goda ambitioner inte ska gå att genomföra i praktiken såsom det är tänkt på grund av majoritetens nedskärningar i idrottsnämndens budget.

Något som lyfts fram i planen är exempelvis hur viktigt det är att vi hela tiden satsar på löpande underhåll av våra idrottsanläggningar. Det blir lite lustigt eftersom det är just detta löpande underhåll som i dag blir lidande i och med att majoritetens idrottsbudget är så pass stram som den är. Att underhålla idrottsanläggningar vinner man förmodligen inga val på, och kanske inte heller sin publik när man håller ett anförande. Om vi missköter underhållet i dag kommer det inte att visa sig förrän flera år senare.

Men allt handlar inte om valtaktik. Jag tror att alla här inne, oavsett partifärg, verkligen har en önskan om att göra det bästa för Stockholms invånare även om vi kanske ibland har lite olika åsikter om vad det är. Därför vill jag skicka denna signal till majoriteten, precis som jag har gjort vid flera av idrottsnämndens möten: Ta frågan om underhåll på allvar så att vi undviker kapitalförstöring och inte låter stockholmarnas egendomar förfalla!

Jag lämnar nu dessa båda frågor och går vidare till att trycka på hur oerhört viktigt det är att man har med sig klassperspektivet i idrottspolitik. Vi har pratat om detta i fullmäktige förut. Barn och unga med resursstarka föräldrar idrottar i mycket större utsträckning än barn från mindre gynnade förhållanden. Detta är en av de ojämlikheter som vi har i vårt samhälle. Det är oacceptabelt, och vi politiker måste ta ansvar för att förändra detta. Därför är det bra att de socioekonomiska aspekterna lyfts fram i planen. Vi i Miljöpartiet hoppas att majoriteten kommer att jobba hårt med att försöka minska ojämlikheterna mellan Stockholms invånare.

Till sist: Vi vill förstås att satsningarna i idrottsnämndens budget ska fördelas minst 50–50 mellan pojkar och flickor. Det ska inte vara 60–40 som det står i planen. Det är positivt att du, Regina, som är ansvarigt borgarråd, tycker likadant. Vi kan ju inte tycka olika jämt! Vi måste verkligen se till att öka jämställdheten inom idrotten.

Tack för mig! Nu ska jag jogga ned från scenen.

Anförande nr 68

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande! Jag börjar med att yrka bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Jag instämmer egentligen i allt som hittills har sagts i den här talarstolen, även Reginas anförande. Egentligen är vi eniga i den retorik som har framförts. Men hur ser det ut i verkligheten? Det kan man fråga sig. Vi vet att sedan borgarna tog över majoriteten i den här församlingen har man ständigt skurit ned på satsningarna. Det finns många exempel. En idrottshall som skulle byggas i Hjulsta har inte blivit av. När det gäller den bad- och simanläggning som skulle byggas i Skarpnäck har man trots att behovet ökar plötsligt kommit fram till att det inte behövs någon sim- och idrottsanläggning, utan bara en idrottshall.

I de projekt som man har klubbat igenom hittills har man gjort avkall på de ursprungliga förslag som har funnits. Retoriken finns som sagt, men i verkligheten sker det tyvärr försämringar. Vänsterpartiet har lagt fram en del konkreta förslag för att utjämna de ojämlika villkor som råder. Vi har föreslagit att man till exempel ska införa fria bad till barn och ungdomar. Det gäller sådana ungdomar som inte råkar vara aktiva i diverse föreningar. Detta skulle göra jättemycket för dem. Nyligen kunde vi höra att över 200 000 barn har grava överviktsproblem. Jag säger inte att det enda saliggörande förslaget är att införa fria bad, men det skulle underlätta för de barn som inte idrottar i föreningar. Det här skulle möjliggöra för dem att börja aktivera sig.

Vi har också föreslagit att man ska ha personneutrala kort, som möjliggör att fler i ett hushåll kan utnyttja dem. Vi har även föreslagit att man ska bygga fler idrottsanläggningar.

Därmed, ordförande, yrkar jag återigen bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 69

B i l l y Ö s t h (M): Ordförande, fullmäktige! När man åker runt omkring i staden och tittar på idrottsanläggningarna blir man rätt paff över hur mycket som finns och hur mycket som byggs. Inte minst visar den karta som Regina presenterade nu att det finns en otrolig massa anläggningar som har tillkommit under de senaste åren.

Men om man lyssnar på oppositionen i allmänhet och Mehdi Oguzsoy i synnerhet får man ett intryck att det är en enorm misär när det gäller idrottsanläggningar och allt annat. De talar om försämringar. Jag undrar, Mehdi: Är det en försämring att vi har gått från 5 till snart 60 konstgräsplaner? Är det en försämring att vi har satsat över 4 miljarder kronor under de senaste 12 åren på idrottsinvesteringar? Är det en försämring att vi bygger ut och om simhallarna för 500–600 miljoner? Är det en försämring att vi bygger om och bygger nya ridanläggningar för 600–700 miljoner? Är det en försämring att vi ständigt bygger nya idrottshallar och att vi bygger om Stockholms stadion? Är det en försämring att vi bygger Stockholmsarenan som nu kraftigt och snabbt växer i höjden?

Sanningen är att det sker mycket, och mycket bra saker. Nu är det bra att vi gör ett nytt idrottspolitiskt program. I det program som antogs 2006 var vårt parti och Vänsterpartiet som med mot slutet. Det lyckades faktiskt, och häpnadsväckande nog skrev du och jag på samma dokument. Av någon anledning gjorde vi det. Det kanske innebär att det inte är en sådan avgrundsdjup nedskärning som den du pratar om.

Sedan kommer vi naturligtvis till simhallen i Skarpnäck. Det är väl för ungefär 18:e gången som jag hör dig säga detta. Om man är en utstuderad bypolitiker som bara tänker på sitt eget område är det klart att man tycker att en simanläggning just där är den allra viktigaste frågan i världen. Även jag bor i Skarpnäcks församling, men jag tycker att det viktigaste är att man ser till staden som helhet. Nu får vi en idrottshall, en inomhushall, på Skarpnäcksfältet, om två veckor. Vi får två nya konstgräsplaner i Kärrtorp, och vi får en ny konstgräsplan i Bagis. Vi får också en del nya saker i vårt närområde, men vi måste tänka på helheten! Simanläggningar rustas upp för en halv miljard kronor, men det räcker inte för Mehdi Oguzsoy. Det ska naturligtvis vara precis där han bor, i Skarpnäck.

Men vi andra ser helheten. Vi tycker att det är bra att man rustar upp i Farsta och i Högdalen och i en massa andra anläggningar. Det finns en massa bra grejer som görs, och vi är nöjda med det.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 70

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande! Det skulle vara intressant om högeralliansen med Moderaterna i spetsen kom fram till att man inte behövde göra alla reinvesteringar och upprustningsåtgärder. Det skulle vara ren och skär kapitalförstörelse i alla dessa anläggningar. Vi är tvungna att rusta upp de anläggningar som är i behov av upprustning. Så är det.

När vi upprustar tillkommer det inget ytterligare i form av volymökningar, till exempel. Det har inte skapats fler badanläggningar genom att ni har rustat upp idrottsanläggningar. Men behovet ökar. Borgarrådet Kevius nämnde just demografiska förändringar. Det är fler och fler människor som flyttar till den här staden. Det byggs bostäder lite här och var. Behovet finns av att till exempel bygga en sim- och idrottshall där de flesta är eniga om att det behövs.

Anförande nr 71

B i l l y Ö s t h (M): Det är klart att det vore jättekul med en simhall i varje gathörn. Visst vore det kul! Men vi har inte oändliga resurser. Nu bygger vi om Farstabadet för 110–120 miljoner kronor, och det ligger nära Skarpnäck. Då kan de som bor i Skarpnäck åka till Farsta, till Eriksdalshallen eller till någon annan av de närliggande anläggningarna och bada.

Det är självklart att vi ska underhålla anläggningarna. I idrottsnämnden fattade vi 2010, innan fastighetsnämnden tog över idrottsinvesteringarna, beslutet om en långsiktig investeringsplan på 60 miljoner kronor per år – tror jag att det var. Självfallet måste vi göra underhåll; det är vi helt överens om och det gör vi också.

Dessutom bygger vi en otrolig massa nya idrottsanläggningar varje år. Det är vi också stolta över att vi gör.

Anförande nr 72

J a r i V i s s h e d (S): Ordförande, fullmäktige! Om man tittar på det hela i ett idrotts- eller folkhälsoperspektiv, som jag tenderar att göra och som jag också såg att många av remissinstanserna gjorde, ser man att idrottsnämnden är en viktig aktör i folkhälsoarbetet. Men de klarar naturligtvis inte av detta själva. Många av idrottsnämndens anläggningar är riktade till dem som redan är föreningsaktiva. Det är naturligtvis positivt. Samtidigt vet vi att många står utanför den organiserade idrotten. Som många talare redan har nämnt här har vi ett alltmer stillasittande samhälle. Bland våra ungdomar är var femte överviktig. Om man är tjej med invandrarbakgrund är risken stor att man inte är med i någon idrottsförening och att man lever ett orörligt, hälsovådligt liv.

För att lyckas med ett brett folkhälsoarbete och inspirera fler, helst alla, ungdomar till ett liv i rörelse tror jag att det är skolan som är den centrala instansen. Det är inte idrottsnämnden, även om alla naturligtvis ska hjälpa till. Jag tänker mycket på hur våra skolgårdar ser ut. Det är mycket asfaltsyta, där man skulle kunna göra betydligt mer. Jag skulle vilja att våra skolgårdar såg ut så att ungdomarna stannade kvar där efter skolan och höll på med olika aktiviteter. Det borde vara så att de går tillbaka till skolan därför att de tycker att det finns roliga saker att göra där.

Nu har vi tack och lov kommit ifrån detta med att man bygger gympasalar som huvudsakligen skulle försörja skolan. Nu har vi börjat få mer av fullstora hallar som försörjer både skolan och föreningslivet och även spontanidrotten. Där tror jag att man skulle göra mer. Även om man säger att man har gjort mycket råder det hallbrist i Stockholm. Om man tittar på hur det ser ut per capita i Stockholm ser man att vi ligger bland de sämsta i landet. Vi behöver fler hallar. Därför säger jag att vi också behöver bygga billigare hallar. Vi har en tendens att bygga alltför fint. Det är inte nödvändigt att takbjälkarna inte ska synas och sådana saker. Vi måste bygga lite fler standardhallar som har full funktion. Hallutbyggnaden måste fortsätta.

Min poäng är att jag skulle vilja att skolan blir ett centrum och en språngbräda till ett aktivt, rörligt liv. I arbetet med att ta fram ett idrottspolitiskt program måste skolan ges en central roll.

Anförande nr 73

H e l e n T ö r n q v i s t (C): Ordförande, fullmäktigevänner och åhörare! En långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet är angelägen. Att många människor utövar idrott är bra för deras hälsa och för civilsamhället. Staden ska givetvis stå för infrastrukturen för föreningarnas sammankomster.

Det är en självklarhet att satsningarna ska fördelas lika mellan aktiviteter där män och kvinnor, flickor och pojkar är aktiva. Stockholm har ett anseende vad gäller jämställdhetsforskningen inom föreningslivet. Jag tänker givetvis på Ulf Blomdahls insatser under 90-talet vad gäller lokal forskning om jämställdhet i Stockholms föreningsliv och i idrottsrörelsen.

Jag vill poängtera, som man också har gjort i miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll angående den senaste brukarundersökningen, att det också är av stor vikt att indikatorer som sätts upp könsuppdelas så att vi enkelt kan följa mäns och kvinnors behov, önskemål och upplevelser vad gäller idrottsinvesteringar och lokaler.

Självfallet ska stadens idrottsinvesteringar rimma väl med stadens miljömål, som nämns i ”mina synpunkter”. Man ska ställa energisnåla krav på anläggningarna. Att sätta solceller på taken till badhus eller sporthallar, som man har gjort i till exempel Åkeshov, är ett positivt exempel på att man kan få förnybar energi. Centerpartiet vill också poängtera vikten av att se naturreservat, grönområden och parker som möjliga spontanidrottsområden varför skötseln av stadsmiljön är av avgörande betydelse för att människor ska känna sig trygga och ha lust att idrotta.

Idrottsverksamheten berör många människor i Stockholm. Därför är det positivt att arbetet med att ta fram ett nytt idrottspolitiskt program ska ske brett och öppet med föreningslivet delaktigt. Där vill jag framhålla vikten av att inte stirra sig blind på samverkan med enbart idrottsrörelsen utan att även titta föreningslivet i övrigt som är i behov av att hyra lokaler för sin verksamhet.

Avslutningsvis vill Centerpartiet understryka det Regina skriver om att infrastrukturen för idrottsverksamhet måste planeras initialt då nya stadsdelar projekteras. Dessutom måste vi bevaka och behålla befintliga idrottsytor, som exploateringsnämnden gjorde i fallet med Stora Mossens IP den 25 augusti då man avlog förslag till markanvisning inom området för idrottsplatsen.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 74

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare och lyssnare! Borgarrådet Kevius frågade: Vad skulle få dig att idrotta mer? Jag tänkte på att det finns många saker som kan få en att idrotta mer. En sak är närhet. Därför tycker jag att det är tråkigt att det i materialet och programmet saknas en idrotts- och simhall i Skarpnäck. Ni kan tycka att jag är tjatig som har tagit upp frågan i årtal sedan början av 2000-talet. Man kan tycka att jag tar upp frågan eftersom jag bor nära och sådana saker. Nu gör jag inte det längre. Men jag har en pappa som har simmat i Farsta idrottshall ända sedan den byggdes. Han lever fortfarande. Han fyller 95 i höst. Han åker dit flera gånger i veckan och simmar. Han skulle ha uppskattat att ha en hall nära. Om man är äldre kanske man inte orkar ta sig så himla långt. Alla kör inte bil, som han gör. Men om man bor nära ett bad är det lättare att ta sig dit.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning och nämnd skriver i sitt utlåtande i remissvaret att det finns ett stort behov av fullstora idrottshallar i närområdet. Det gäller hela Skarpnäck och Hammarbyområdet. Vi har nämligen små hallar i området. I Skarpnäcks nya och gamla skola, till exempel, är hallarna smala och små och ligger i källarvåningen. Vid Bergholmsskolan, där vi ska bygga bostäder, är det också små hallar. De kommer förmodligen också att rivas så småningom. Därför behövs det någonting i området. Det är underförsörjt.

Det är helt rätt att vi i den gamla majoriteten har byggt många gräsplaner och konstgräsplaner. Den nya majoritet, som vi nu har, har också gjort det. Dessa planer är i hög grad till för fotboll. Men för ett område som Skarpnäck, som har varit lite grann på nedgång på många olika sätt, är det bra att det finns andra saker att göra. Det kan till exempel vara inomhusidrottsaktiviteter och simhall. Man behöver inte bygga en hall som den som finns i Köpenhamn och som är jätteflashig. Det går att göra det på ett bra sätt ändå; det behöver inte vara så himla tjusigt. Men det måste funka för funktionsnedsatta personer. Det gör inte många av de hallar som vi har i området i dag.

Jag vill slå ett slag för detta och vädja till majoriteten. Ni tyckte ju att detta var en så god idé förut. Ibland tror jag att det bara beror på att det var jag som föreslog det här att ni är så himla kritiska. Jag är ju vänsterpartist, och ni vill inte göra som vi tycker. Men alla tyckte att det här var bra. Hela fullmäktige röstade för en sim- och idrottshall i Skarpnäck. Jag tycker att det är bedrövligt att man inte vågar satsa på det.

Anförande nr 75

B i l l y Ö s t h (M): Då var det den 19:e gången vi fick höra om simhallen i Skarpnäck! Snart blir det väl den 20:e. Visst vore det bra med en simhall på Skarpnäcksfältet, i Björkhagen, i Bagarmossen, i Kärrtorp, i Hammarbyhöjden och överallt – visst! Men resurserna är inte oändliga. Nu satsar vi 120 miljoner kronor i Farsta, och vi satsar på en massa andra saker i Skarpnäcks församling. Vi satsar på konstgräsplaner och det ena med det andra.

Maria! Den 19 september klockan 15.00 kommer den nya inomhusidrottshallen till Skarpnäck. Då får du en inomhusidrottshall. Du sade att du inte hade någon, men nu kommer den. Så välkommen till invigningen klockan 15.00 när min efterträdare i stadsdelsnämnden tillsammans med Regina ska inviga den nya inomhushallen på Skarpnäcksfältet! Välkomna!

Anförande nr 76

M a r i a H a n n ä s (V): Det handlar inte om en idrottshall och en simhall i varenda hörna; det vet du. Du behöver inte raljera med det, Billy. Men det behövs någonting för att lyfta Skarpnäcksfältet. Allt är inte fotboll. Vi behöver en fullstor hall, och vi behöver också en hall för simning i det här området.

Det här är nästan den enda gren på tunnelbanan som inte har någon simhall. Annars finns det många. Jag har rest med mina barn när de var små. Vi åkte till Farstabadet. När små barn har varit och simmat och tränat vet man hur trötta de är och att de somnar. Det är jättejobbigt att ta sig från Farstabadet till Skarpnäck, Björkhagen och Hammarbyhöjden när barnen är supertrötta efter att ha varit och simmat. För det är de!

Det finns alltså många skäl till en simhall. I stället för att behöva vara bilberoende och åka till Farstahallen borde man ha en hall i närmiljö vid den tunnelbanelinje som man bor vid. Då kan man åka kollektivt med den och har närmare till simhallen.

Anförande nr 77

E w a L a r s s o n (MP): Ordförande! Först vill jag komma med ett klargörande: Miljöpartiet yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Vi har alltså inte något eget förslag. Jag vill säga detta så att det blir klart för presidiet.

Jag vill också lyfta debatten lite grann och komma tillbaka till det som Regina Kevius talade om och till demokratiperspektivet. Hon frågade: Vad tycker stockholmarna? Hur vill vi ha det? Just i Skarpnäck tycker stockholmarna att vi vill ha en bad- och idrottsanläggning. Vi är nu på väg att få en idrottsanläggning – en begagnad sådan, och ingen ny. Det är Sprallenhallen som kommer till oss när man får en nyare hall på Södermalm. Men vi tackar för det och tycker att det är jättefint.

Badanläggningen handlar inte om någon duell mellan Vänsterpartiet och Moderaterna och Billy Östh. Det är vad de människor som bor i Skarpnäck vill ha! De ville ha det även innan dess att Maria Hannäs tog upp det här i fullmäktige. Samtliga politiska partier i stadsdelsnämnden är överens. Du var själv, Billy, en del av alla dessa partier som var överens om den skrivning som vi gjorde enhetligt tillsammans. Där säger vi att vi förstår att man just nu prioriterar att rusta upp och utveckla det vi har eftersom det finns ett väldigt eftersatt underhåll. Men vi tycker också att det är anmärkningsvärt att man tar bort den långsiktiga planen för en badanläggning.

Vi kan konstatera att anläggningen inte ens omnämns i den långsiktiga investeringsplanen. Det kunde vi väl åtminstone plocka in där! Detta är ett önskemål från samtliga politiska partier, och det är en demokratifråga.

Anförande nr 78

B i l l y Ö s t h (M): Då var det för 20:e gången simhallen i Skarpnäck nämndes! Jag vet inte vad det är för dokument du tänker på. Vi har inte sagt att vi ska bygga någon simhall i Skarpnäck nu. Vi har sagt att det på lång sikt naturligtvis är önskvärt att man gör det. Men det finns väl inte någon enda gata eller något enda ställe i Stockholm eller på någon annan ort där inte alla människor vill bygga allting som går att bygga. Vi har knappa resurser. Vi måste prioritera. Jag kan ställa mig på Skarpnäcks torg och säga: Nej, vi kan inte bygga en simhall i Skarpnäck nu eftersom det inte finns pengar till det under en överskådlig tid framöver.

Men vi får nu en fullstor inomhusidrottshall. Jag tycker att man ska vara tacksam för detta och för att vi gör en massa grejer. Detta uppfyller ett behov som människorna har, och jag är stolt över att vi kan inviga hallen den 19 september.

Anförande nr 79

E w a L a r s s o n (MP): Jag lyfter frågan igen i ett demokratiperspektiv. Det är lite drygt 40 000 invånare i Skarpnäck – ungefär som i Östersund. Har ni varit och badat i Östersund? Det har jag gjort flera gånger. Där finns ett fantastiskt utomhus- och inomhusbad. I Kalmar finns det 36 000 invånare. Det är lite färre än vi är i Skarpnäck. Men de har också ett fint bad.

Vi har ett medborgarförslag där man lite ödmjukt säger: Om vi nu inte har råd att bygga ett inomhusbad, så låt oss börja med ett utomhusbad i alla fall! Vi har en tomt vid Skarpnäcks gård som har markanvisats till idrottsförvaltningen för att man ska kunna uppföra denna badanläggning. Låt oss använda denna tomt och lägga in i detta långsiktiga planen! Först kan vi få ett utomhusbad, och sedan får vi ett inomhusbad. Vi tycker att vi har råd med den prioriteringen.

Farsta och Skarpnäck har inte någon tvärförbindelse, eller hur? Jag vet inte hur man tänkte när man föreslår att människor skulle åka dit. Det tar ju nästan en timme.

Anförande nr 80

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande! Det finns 200 000 barn som har grava fetmaproblem och som alltså är direkt överviktiga. Det är inte jag som konstaterar det, utan en forskare och läkare på Huddinge sjukhus som jobbar just med barn som är överviktiga. Jag tror att han heter Claude Marcus. 200 000 barn i Sverige – om man slår ut det blir det 20 000 barn i Stockholm. Hur ska ni lösa dessa barns problem? Det gör man inte genom att avvisa förslag som kan främja deras chans att börja med en fritidsaktivitet. Gissningsvis är inte heller dessa 20 000 barn direkt barn till Nya Moderaternas väljare.

Ordförande! Förra vändan när Alliansen styrde staden privatiserade man simhallarna i kommunen. Så småningom utmynnade det hela i att man kom fram till att detta skulle vara en ren förlustaffär. Återigen har man nu börjat sondera terrängen för att privatisera. Man gör det inte därför att medborgarna i till exempel Högdalen, som har en välfungerande simhallsverksamhet, vill ha ett privat alternativ därute. Detta gör man bara av rent ideologiska skäl. Jag skulle böja mig om privatiseringen innebar en genererad vinst för kommunen och för medborgarna. Tyvärr är det inte så.

Nyligen läste jag om att ett osunt leverne, alltså att man inte är fysiskt aktiv och motionerar och så vidare, kostar samhället gigantiska belopp förutom personligt lidande. Det handlar om miljardbelopp. Med en billig försäkring kan man förebygga detta. Är det då inte värt det? När vi i den här salen beslutar om att bygga en arena som kostar nästan 3 miljarder samtidigt som vi säger att vi inte har råd att bygga en simhall i Skarpnäck är det lite magstarkt. Jag tror att ni kommer att få svårt att förklara för medborgarna hur ni kan ha råd att bygga arenan för nästan 3 miljarder, men inte en simhall i Skarpnäck.

I ett annat ärende som finns på dagens föredragningslista är din egen förvaltning där du är ordförande, Billy Östh, positiv till att man bygger en simhall i Skarpnäck. Skarpnäcks stadsdelsförvaltning är alltså i ett remissvar positiv till att man bygger en simhall där.

Anförande nr 81

B i l l y Ö s t h (M): Mehdi! Man kan vara positiv till att man bygger saker. Det är ingen risk. Men vi har inte pengarna till att bygga en simhall just nu. Därför satsar vi massor med pengar till exempel på att rusta upp simhallen i Farsta. Man jämför med Östersund. Vi får i alla fall betala anläggningar där genom skatteutjämningen. Där

får dessutom en del andra åka 15 mil för att komma till simanläggningen, medan man i Skarpnäck får åka några få kilometer.

Man ska inte heller jämföra detta med arenan, för den finansieras inte på det sättet av våra skattebetalare. Där får vi intäkter. Det är att jämföra äpplen att päron. Det kan du kanske göra, men det går inte riktigt hem.

Anförande nr 82

M e h d i O g u z s o y (V): Billy Östh! Dessa pengar är stadens pengar och ingen annans. Det är inte de som ska driva arenan som investerar pengarna. Det är stadens pengar.

Återigen: Det räcker inte med att ni rustar upp. Ni *måste* rusta upp simhallarna. De är i behov av upprustning. Annars skulle de inte vara brukbara, så det måste man göra. Men det hjälper inte de människor i Skarpnäck, din egen förvaltning, som förespråkar en simhall där, att man rustar upp i Farsta.

Anförande nr 83

Borgarrådet K e v i u s (M): Hej alla stockholmare som rör på sig och som funderar på att börja röra på sig! Det har varit en intressant diskussion. Jag tycker dock att den har varit rätt spretig. Ärendet handlar om att vi ger idrottsnämnden i uppdrag att ta fram ett idrottspolitiskt program. Jag hoppas verkligen att Vänsterpartiet vill vara delaktigt, och jag hoppas att också Miljöpartiet och Socialdemokraterna vill vara deltagande i framtagandet av detta.

En utmaning är som sagt att fråga stockholmarna: Vad saknas i Stockholm? Vad kan vi göra för att gynna dina önskemål? Vad kan vi göra för att få dig att börja idrotta? Det är viktigt att vi sätter upp mål och vakar över våra mål – jag säger ”mål” för vi pratar om idrott nu! Men Vänsterpartiet dribblar bort frågan, känner jag just nu.

Hela ärendet handlar om att vi ska fatta beslut om framtiden. Vi ska se på de demografiska förändringarna. När vi bygger nya stadsdelar ska vi se till att det finns idrottsanläggningar. Det ska inte handla om den som skriker högst, utan även om de idrotter som inte hörs så mycket i debatten. Vi ska även locka till spontanidrott – människor som inte är anslutna till en förening.

Det får inte bli ett defensivt spel. Målet vaktas väl av Vänsterpartiet just nu, men ingen gör mål. Jag tycker att det är viktigt att vi fattar beslut i dag och går vidare just för att få fler människor i rörelse.

Anförande nr 84

M e h d i O g u z s o y (V): Regina! Jag instämmer i er retorik, men tyvärr blir det tandlöst. Er retorik för medborgarna bakom ljust. Ni säger: Vi ska fråga stockholmarna. Det är jättebra! Jag instämmer. Men har ni frågat de människor som berörs av simhallen i Högdalen? Har ni frågat dem först om de vill att ni privatiserar deras simhall?

Anförande nr 85

Borgarráðet K e v i u s (M): När vi gick till val var vi i valrörelsen tydliga med att vi ville konkurrensutsätta vissa verksamheter. Människor har röstat på Alliansen. Alliansen har vunnit i ett val.

Vad gäller upphandlingar handlar det om driften; det handlar inte om privatisering. Jag vill än en gång vara tydlig för dem som lyssnar: Det handlar om att kommunen fortsätter att äga anläggningen och att vi ger en möjlighet om det finns någon – en simförening, ett friskvårdsföretag eller liknande – som kan höja kvaliteten och driva en simanläggning bättre än kommunen. Det kan till exempel handla om kvalitet, som uppskattas av besökarna. Då kommer vi att genomföra upphandlingar. Detta var vi tydliga med när vi gick till val och vann valet, Mehdi Oguzsoy.

Anförande nr 86

Å s a J e r n b e r g (MP): Hej Regina! Jag tycker att det är jättepositivt att du pratar om samråd, att stockholmarna ska ha möjlighet att tycka till och att man ska lyssna på vad de tycker.

Någonting som ligger mig och hela Miljöpartiet varmt om hjärtat är möjligheten för barn och unga att göra sin röst hörd. Det är också en av grundprinciperna i barnkonventionen. Jag undrar om du har några tankar om hur just barn ska kunna komma till tals och hur vi ska se till deras behov och vad de tycker om idrottsverksamheten i Stockholm.

Anförande nr 87

Borgarráðet K e v i u s (M): Jag har massor av tankar. Dock vill jag träffa er i idrottsnämnden, och jag vill att vi sitter ned och funderar. Ska vi kanske göra enkäter på bussar? Ska vi gå ut i skolor och informera? Alla idéer är välkomna.

Än så länge har vi inte bestämt hur vi når stockholmarna. Alla idéer tas varmt emot. Hur når vi dem som i dag inte idrottar? Och hur når vi barn och unga? Kom med idéer! Inget är fastslaget än.

Anförande nr 88

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande! Med all respekt för att ni vann valet 2010 – mig veterligen talade ni inte om detta för de människor som bor i Vantör och i Högdalen och som besöker simhallen, där kundnöjheten är 90 procent. Jag vet inte om ni ska uppfinna hjulet för hundra gången. Om dessa människor är nöjda och om staden har satsat flera hundra miljoner kronor för att badet ska fungera bra – varför ska ni då insistera på privatisering, trots att ni tidigare har konstaterat att det inte var lönsamt för staden och trots att vi avblåste det hela för några år sedan just därför? Det finns inget behov av en privatisering.

Gör om! Börja med en dialog! Gör en kundundersökning bland de människor som berörs av att deras simhall privatiseras! Kontrollera om de efterfrågar en privatisering av Högdalens sim- och idrottsanläggning!

*§ 20 Detaljplan för del av Djurgården 1:1 i stadsdelen Djurgården,
Dp 2008-22330-54 (utl. 2011:114)*

Anförande nr 89

Borgarrådet K e v i u s (M): Ordförande, fullmäktige och musikalälskare! Djurgården är en fantastisk plats för både naturupplevelser och evenemang mitt inne i Stockholm. Här ligger några av stadens mest populära besöksmål. Vi har Vasamuseet, Gröna Lund och Skansen. Här ligger också Cirkus, som ända sedan det byggdes 1891 är en av de viktigaste delarna av Djurgårdens evenemangsverksamheter. Det är en plats som har varit just en cirkus, sedan en klassisk boxningsarena och under en lång tid ateljé för SVT-produktioner som *Tiotusenkronorsfrågan* – det brukade inte jag kolla på men jag tror att några av er känner igen programmet – och *Melodifestivalen*, som jag brukar kolla på.

I dag är Cirkus Nordens största privatteater. Dagens scen rymmer 1 900 platser, och det krävs stora publiksuccéer som *Mamma Mia* för att kunna fylla salongen under en längre tid. Den detaljplan som vi i dag behandlar innebär ett nytt scenhus som placeras vid sidan om Cirkus. Till alla er som lyssnar vill jag säga att det alltså ska ligga vid sidan om och inte framför. Det är den moderna befintliga entrébyggnaden, som ligger vid sidan om och som är byggd 1997, som nu rivs i och med detta.

Vid den nya scenen kommer det att finnas ungefär 670 sittplatser. Det kommer att göra det möjligt för Cirkus att ha fler evenemang så att man kan spela föreställningar på en scen samtidigt som man repeterar och bygger upp för nya uppsättningar på den andra scenen. Den nya scenen innebär också att Cirkus kommer att kunna ha åretruntöppet i stället för att man som nu måste stänga några månader i sträck medan man repeterar inför en ny show.

Cirkus är ett byggnadsminne sedan drygt 30 år. Det ställer speciella krav. Detaljplaneprocessen har pågått rätt länge. Därför har stadsbyggnadskontoret i nära samarbete med länsstyrelsen, som bevakar byggnadsminnet, och Stadsmuseet lagt fram detta förslag. Utformningen går att diskutera – modernt möter gammalt! Men det är detta som är förslaget, och det gillas av länsstyrelsen och Stadsmuseet. Jag hoppas att de fortsätter att gilla det, för jag vet att länsstyrelsen kommer att pröva detta sedan.

Nåväl – jag är övertygad om att en utbyggnad av Cirkus både kommer att vara positivt för Djurgården och att stärka Stockholm som upplevelse- och evenemangstad.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 90

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande! Jag ska fatta mig kort. Det är roligt att det är så många partier som är överens i frågan och om att vi ska göra det här. Alla partier är överens, även om man från Miljöpartiet har en liten invändning.

Jag blev ledsen häromveckan när en journalist ringde mig och sade att Miljöpartiet och Vänsterpartiet är emot att vi ska bygga nytt vid Cirkus. Jag blev väldigt förvånad, och jag förstod inte varifrån denna information kom. Det var från ett borgarråd – dock inte Regina, det vet jag. Det hela var lite tråkigt.

Jag tycker att det är fantastiskt att man kan ha ett sådant här fint byggnadsminne och ändå komplettera med en byggnad i modern stil bredvid. Vi får se hur det blir. I de papper som vi har fått till stadsbyggnadsnämnden och som ni har framför er kan man faktiskt inte utläsa hur ytan på huset kommer att se ut. Vi får verkligen hoppas att det blir fint.

Jag yrkar bifall till det förslag som ligger.

Anförande nr 91

H e l e n a B o n n i e r (M): Fru ordförande! Att förvalta ett kulturarv och samtidigt göra det anpassat till de nya krav som ställs på ett ändamålsenligt nyttjande är en svår uppgift. Denna 120-åriga byggnad med sina tinnar och torn i den nybarocka stilen är ganska fantastisk som den är. Av detta skäl är det också fantastiskt att man har kunnat arbeta fram en tillbyggnad som över huvud taget icke påminner om den gamla utan som är fristående.

Från början av 1930-talet har Cirkus varit en ren teaterlokal. Vi ska vara otroligt tacksamma för att de förändringar som ändå har gjorts under tiden inte har förstört någonting av ursprunget. Vi känner verkligen att detta är en 120-årig byggnad. Som vi hörde tidigare blev Cirkus byggnadsminne år 1983 med allt vad därtill hör.

För att trygga den fortsatta verksamhet som vi ska vara tacksamma och glada för att någon driver för oss i Stockholm här är det naturligtvis viktigt att detaljplanen har arbetats fram på ett bra och sakligt sätt. Det har skett tillsammans med förvaltningsaktiebolaget Cirkus HB, som äger det hela, och med Statens Fastighetsverk, som vi hörde. Också Djurgårdsförvaltningen har varit delaktig i det hela.

Cirkus rymmer 1 500 personer i dag. Det behöver alltså byggas till för att kunna nyttjas på ett lämpligt, ändamålsenligt och företagsmässigt sätt. Det är glädjande att det i princip inte finns några allvarliga negativa invändningar från remissinstanserna. Man tar stor hänsyn till den gamla byggnaden. Placeringen och utformningen har fått en vettig och modern utformning.

Men Cirkus ligger i ett känsligt område. Det är därför väl värt att lyfta fram de speciella positiva delar som man trots allt har fått med i projektet och förslaget. Det handlar bland annat om att taken får en vegetationsbegräddning för att smälta in i miljön. Det kan i och för sig inte kompensera de tre ekar som ska tas bort. De måste tas bort. Man har vänt och vridit på ärendet, och därför är det viktigt att detta görs.

Man kan säga så här: Det är tre ekar. Men Djurgårdsförvaltningen, som jag har talat med, har gjort en besiktning och räkning av ekarna på Djurgården. Det finns drygt 2 000 ekar. Det är klart att det är sorgligt att tre ekar försvinner, men jag tror att vi ändå får kompensation genom de andra. Vi ska vara tacksamma för att denna

scenbyggnad kan få plats på det här stället. Det ger ett positivt budskap till Stockholm som evenemangsstad som vi alla tjänar på.

Jag önskar bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 92

B j ö r n L j u n g (FP): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag gläder mig väldigt mycket åt att vi har lyckats hantera det här ärendet så smidigt som vi har gjort och att Cirkus, som är en av de trevligaste teatrarna att besöka här i staden, nu kan få det här ytterligare scentillskottet. Min förvåning innebär snarast en glädje över att detta också kommer att gå ganska fort.

Vi hör dagligen att Stockholm är en jättespännande och intressant stad. Samtidigt hörde jag också häromveckan att vi, trots en massa nybyggnation av hotell, har för få hotellrum. Det är svårt att på något lite kortare varsel än ett halvår få hotellrum för grupper på 20 personer. Vad har det med Cirkus att göra? Jo, betydelsen av hela den del av tjänstesektorn som handlar om nöjes-, mötes- och upplevelseindustrin går inte att överskatta. Därför får vi nu hoppas att alla andra också gör som vi har gjort hittills, nämligen ser det här som en positiv del av Djurgården och Stockholm. Vi får hoppas att det fortsätter att gå smidigt tills man är färdig med det.

Det finns ett litet kuriosum i detta som är lite spännande. När Cirkus byggdes 1891 bildades en idrottsförening bara några hundra meter därifrån. Ja, just det. Djurgårdens IF bildades nämligen på varvet på Beckholmen. Det finns gott om historiska kopplingar i det här ärendet.

Fullmäktige, åhörare och ordförande! Jag ber att få yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 93

E m i l i a H a g b e r g (MP): Ordförande, fullmäktige! Jag försökte tänka ut en ordvits i det här ärendet efter inspiration från Regina Kevius. Det närmaste jag kom var någonting med insekter och Djurgården, men jag tyckte inte att det höll riktigt.

Jag vill lyfta upp ekarna som har nämnts här. Cirkus ligger i nationalstadsparken. Det gör att alla förändringar där måste ske med yttersta försiktighet. Det gäller både kulturhistoriska värden och naturvärden. Jag tycker inte riktigt att man har nått ända fram i det här fallet. Man har inte tagit tillräcklig hänsyn till riksintresset nationalstadsparken. Mycket av den kritiken handlar om de här tre ekarna. Det har även länsstyrelsen varit kritisk mot. De säger att man inte har lagt fram tillräckligt med alternativ för att visa att man inte har kunnat hitta en bättre lösning. Det sägs i ärendet att byggherren inte kan genomföra projektet om det förändras. Det är väldigt svårt att utläsa den bedömningen i handlingarna. Det står ingenting om vad det baseras på.

En av ekarna är klassad som särskilt skyddsvärd. Den är mer än en meter i omkrets. Ekarna har en speciell funktion, särskilt som det är en viktig växt för insekter när de börjar bli riktigt gamla. De växer väldigt långsamt, som vi alla vet. Därför säger det

sig självt att de är svåra att ersätta även om man planterar några träd bredvid. Jag har inte räknat hur många ekar det finns på Djurgården, men ekarna är väldigt värdefulla, och just vid det här stråket finns det inte 2 000 ekar.

Ekarna har traditionellt sett varit väldigt värdefulla. Förr hade kungen särskilt skyddade områden för sina ekar till båtbygge. Det har varit helt förbjudet att ta ned ekar genom tiderna. Jag tycker att vi ska göra om det här förslaget och se till att man verkligen kan lösa den här frågan så att man inte behöver nagga i kanten. Därför yrkar jag bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 94

Borgarrådet K e v i u s (M): Ni i Miljöpartiet gillar ju ekologiskt, men här tycker jag verkligen att ni agerar ek-ologiskt. Vi i Alliansen agerar däremot ek-logiskt. Före sommaren fattade vi tillsammans med er beslut om att skydda träden i nationalstadsparken. Det skedde tillsammans med länsstyrelsen. Det krävs tillstånd för att avverka ett träd. Det innebär ett starkare skydd för de träd som finns i nationalstadsparken. Det jag menar med ek-logiskt är att det är väldigt viktigt att vi kan möjliggöra 670 sittplatser på en evenemangsyta för stockholmare och besökare. Då kommer tre ekar att försvinna. Som politiker måste man göra avvägningar.

Jag undrar hur vi skulle kunna utforma en scen så att ekarna bevaras. Har ni något förslag på det?

Anförande nr 95

E m i l i a H a g b e r g (MP): Det är inte jag personligen som utformar förslagen. Jag tar del av den kritik som länsstyrelsen har kommit med. De ser inte att man har lagt fram några alternativa förslag på hur detta skulle kunna lösas. Det som jag har tagit del av i ärendet är att byggherren säger att det inte går att bygga på något annat sätt. Länsstyrelsen är inte nöjd med hur långt det har utretts. Jag instämmer med länsstyrelsen att det måste läggas på bordet. Jag är övertygad om att man kan belysa det på ett tydligare sätt.

Anförande nr 96

D a t e v i g M a r d i r o s s i a n L ö n n (M): Jag vill också lovorda detta. Jag tycker att det är otroligt glädjande att vi får till ytterligare en kultur- och evenemangsarena till Cirkus och hela evenemangsparken på Djurgården. Jag tycker att det här ärendet är väldigt väl genomarbetat. Den här planprocessen visar på ett otroligt gott samarbete mellan staden, länsstyrelsen och Stadsmuseet.

Jag har tittat på det här förslaget till utbyggnad, och jag tycker att det känns positivt att den nya tillbyggnaden har sin egen stil och inte försöker efterlikna originalet. Kopior på original blir aldrig riktigt bra. Jag tror att det blir fint med den rundade fasaden med glaspartierna.

Sedan tycker även jag att det är tråkigt att de här tre ekarna måste tas bort. Det är en avvägning man måste göra. Det är ändå 670 nya platser. Det kommer att tillföras ytterligare en arena med fler evenemang och fler besökare. Någonstans måste man

göra en avvägning och se vad som gynnar staden mest. Med tanke på att det planteras 15 000 nya träd, ett för varje ny bostad, och det gröna taket som kommer att skapas tror jag ändå att det kommer att finnas tillräckligt med gröna ytor både på Djurgården och i staden i stort.

Jag säger ja till den här nya scenen och ett utökat utbud av upplevelser och evenemang i vår fina stad och på vårt vackra och lummiga Djurgården. Jag säger ja till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 97

Borgarrådet R u d i n (S): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Det är en alldeles unik byggnad som nu byggs till. Det är också en väldigt spännande process som har lett till fram till det här. Jag tycker att det i det sammanhanget är värt att peka på att det kan bli väldigt bra om en fastighetsägare samverkar med staden och försöker lyfta de arkitektoniska kvaliteter och kulturvärden som finns i ett tillskott av en byggnad. Innan man sätter i gång är det viktigt att man gör en rejäl utredning om vilka värden som ska bevaras och utvecklas.

I många andra ärenden runt om i staden har vi sett att det snarare är den maximala avkastningen per kvadratmeter som räknas, och där efterlyser vi ofta en bättre arkitektur och en bättre anpassning till omkringliggande byggnader. Där blir vi sällan överens över blockgränserna, men den här gången har det varit oerhört glädjande att se att man bygger ett tillskott som tydligt och klart tillför ett arkitektoniskt värde till platsen på grund av att den är i samklang med den befintliga byggnaden på plats.

De invändningar som har kommit i det här ärendet har gällt andra viktiga värden, till exempel det här med ekarna. Är det någonting som vår generation måste tänka på är det hur den ekologiska mångfalden klarar sig om man avverkar träd som kan vara 300–500 år gamla. Materialet i den sammanställning som har gjorts är lite förvirrande. Länsstyrelsen säger bland annat att ett borttagande av en ek med en stamdiameter på cirka en meter inte kan anses ha en så negativ inverkan på naturvärdena i området att det skulle utgöra skada. Länsstyrelsen gör då bedömning att den detaljplan man har inte gör ett intrång i parklandskapet eller naturmiljön och inte heller kan sägas göra skada på det historiska landskapets naturvärde. Inte ens länsstyrelsen för fram den här invändningen. Däremot säger länsstyrelsen att det hade varit bra om man hade prövat ett annat alternativ, men det är ingen huvudinvändning.

Jag tror därför att vi kan konstatera att det här är ett förslag som är väl genomarbetat. Det har till och med tagit hänsyn till den typen av svåra avvägningar inne i landskapsparken. Därmed är det också ett bevis för att det går att bygga inne i landskapsparken med hänsyn taget till det som den lagen är stiftad att skydda. Vi kan alla gratulera varandra till att vi nu får en fin scen och en fin byggnad som kompletterar en av Stockholms vackraste byggnader.

Anförande nr 98

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ordförande, ledamöter! Jag ska ta upp en annorlunda vinkling på det här. Stockholm har en mycket stor landmassa. Jag tror att det är

180 000 kvadratmeter eller något sådant. Det är väldigt mycket i alla fall. Här har man lyckats hitta ett område som är 800 kvadratmeter just i självaste nationalstadsparken. Jag tycker att det är lite konstigt att man väljer att ta bort grönyta och träd. Det är alltså inte bara en, två eller tre ekar det handlar om. Det handlar om att i princip hela det här grönområdet försvinner. Man säger att bilarna också ska försvinna, men de placeras ju någon annanstans i stället.

När vi nu har 300 000 personer i de norra förorterna och ungefär lika många i de södra undrar jag varför vi inte kan ge dem lite kultur. Det sägs alltid i valrörelserna att man ska ge kultur till förorterna, men nu är det ju inte valrörelse. Jag tror att man måste tänka på det nästa gång i stället för att man gör ingrepp i en känslig yta. Trafiken kommer att öka ytterligare, och det gäller även biltrafiken. Det framgår av ärendet.

Det finns något extra konstigt i det här lite tråkiga ärendet. Det står på flera ställen att efter fällningen ska de tre ekstammarna placeras i närheten av Bellmansro. Båda de föredragande borgarråden nämner detta. Trädstammarna ska alltså ligga och ruttna där. Eller hur är det tänkt? Ska det vara ett minnesmärke över den här fällningen? Tänker ni i så fall sätta upp en informativ skylt där det står att dessa gamla fina ekar fälldes efter beslut i Stockholms kommunfullmäktige den 5 september 2011?

Bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 99

Erik Slottner (KD): Jag reglerar på att Åke talar om att vi satsar på Djurgården i stället för på förorterna. Det här är en privat fastighetsägare som har visat en vilja att bygga ut sin verksamhet i ett oerhört populärt område där det finns väldigt mycket grönstruktur. Om vi tar bort en liten del av denna grönstruktur och skapar ett stort mervärde för stockholmare och alla som besöker Stockholm är det naturligtvis väldigt positivt. Om en privat fastighetsägare, ett privat bolag, vill bygga en scen i en förort, i norrort, söderort eller västerort, vore det oerhört positivt. Jag tror inte att stadsbyggnadsnämnden skulle säga nej till det därför att det ligger utanför Djurgården. Kommer ett sådant initiativ ska jag bemöta det väldigt positivt. Jag tycker också att både västerort och söderort behöver mer av evenemang, kultur och scener. Jag tror att det kommer i takt med att Stockholm expanderar.

Anförande nr 100

Åke Askén (MP): Jag känner igen det där resonemanget när det gäller nationalstadsparken, Erik. Det har funnits i många år. Man säger att det ändå är så stor yta att det inte gör någonting om man tar lite där. Nästa gång tar man lite där och lite där. Vi ser resultatet nu. Det blir en sämre miljö på Djurgården genom det här. Om ni menar allvar med att ni är så förortsvänliga tycker jag att ni borde visa det.

Anförande nr 101

Jonas Naddébo (C): Ordförande, fullmäktige! Alla politiska beslut är fyllda av avväganden. I det här ärendet är det tre ekar som måste stryka på foten för att vi

ska kunna utveckla evenemangsparken på Djurgården. Flera av mina vänner på den här sidan har sagt att det är beklagligt att vi behöver hugga ned ekarna. Men det är ändå så att den utveckling som ett nytt scenhus vid Cirkus bidrar med överväger förlusten av ekarna.

Det är något speciellt med träd. Sedan jag flyttade till Stockholm har jag förstått att det här med träd är nästan heligt. Givetvis är träd viktiga för en stad. Centerpartiet gick till och med till val på att vi vill ha fler träd i Stockholm. Men med grön kompensation genom nya träd och genom att man placerar stockarna i Bellmansro är detta en acceptabel väg för oss att gå. Det kommer att utveckla evenemangsparken på Djurgården.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 102

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ordförande, ledamöter! Jag har fortfarande inte fått svar på min fråga från stadsbyggnadsborgarrådet eller något annat borgarråd. Varför ska de här ekstammarna ligga vid Bellmansro och ruttna? Varför ska de göra det? Det står att de placeras där. Det är väl inte så att ni vill att man ska tro att de ska omplanteras där när ni skriver så? Jag vill gärna ha en förklaring. Vad innebär detta?

Anförande nr 103

Borgarrådet K e v i u s (M): De kommer att placeras där. Jag hoppas att de överlever. Jag kommer att skicka ett mejl till dig med exakt de resonemang som har förts. Det kommer inte att vara någon minnesplats på något sätt.

*§ 21 Detaljplan för Beckomberga 1:18 m.fl. i stadsdelen Beckomberga,
Dp 2008-00237-54 (utl. 2011:115)*

Anförande nr 104

Borgarrådet K e v i u s (M): Detaljplanen för Beckomberga innebär 500 nya bostäder som kommer att ligga både nära kommunikationer och service. I dag, mina vänner, tv-tittare och radiolyssnare, fattar fullmäktige äntligen beslut om att inleda den tredje etappen av omvandlingen av gamla Beckomberga sjukhusområde. Detaljplanen bygger i sin tur på en strukturplan som godkändes av stadsbyggnadsnämnden 2003. En strukturplan är någonting som definierar allt från parkeringsplatser till byggnadernas placering, antal och höjd. Vi förenar i detaljplanen nybyggnation med kulturvärden.

För er som inte vet och är nyfikna kan jag berätta att Beckombergaområdet ritades av Carl Westman som även var arkitekt till Rådhuset. Området har en uppbyggnad där alléer, gångvägar och sjukhusbyggnader är noga och väldigt genomtänkt placerade. För många stockholmare var namnen Beckomberga och Beckis en synonym till mentalsjukhus under en stor del av förra seklet. Beckomberga sjukhus var i drift i 60 år.

När vi nu bygger bostäder på det gamla sjukhusområdet handlar det om en fin balansgång mellan bevarande och komplettering. Det kommer alltså att bevaras en hel del hus. Utbyggnaden sker på ett sätt som tar hänsyn till områdets tydliga struktur. Det är väldigt intressant att gå in på hitta.se och titta på Beckombergas område. De nya byggnadernas placering och skalan på dem är väldigt väl anpassade till omgivningen. På samma sätt tar också detaljplanen hänsyn till natur- och kulturvärden, De Geermoräner och våtmarker.

De pågående arbetena med de två första etapperna visar att Beckomberga kommer att bli en väldigt trevlig stadsdel. Jag tror att många kommer att flytta in där. Här blir det alltså 500 nya bostäder för alla er stockholmare som vill köpa en bostad och alla ni som vill flytta till Stockholm.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 105

M a t s L i n d q v i s t (MP): Fru ordförande, åhörare och ledamöter! Vi tycker i stora drag att det här förslaget är väldigt intressant och väl genomarbetat. Det finns emellertid några brister som vi gärna skulle vilja se tillrättade. Apropå den diskussion som fördes under frågestunden om studentbostäder anser vi att det vore rimligt att i alla fall 20 procent av de här nya lägenheterna kan byggas för unga och studenter. Det skulle också möjliggöra att man kunde minska parkeringsnormen. Vi anser också att det inte är rimligt att uppföra ett radhusområde i det här området. Det är möjligt att få in fler bostäder i den delen av området. Vi anser att det bör arbetas om.

När det gäller kultur och bevarande av gamla hus, moräner och sådant tycker vi att det är ett mycket väl genomarbetat förslag som vi uppskattar.

Bifall till Miljöpartiets förslag!

Anförande nr 106

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande, ledamöter och medborgare som lyssnar och tittar! Äntligen, säger jag. Det är fantastiskt att vi äntligen nästan är klara med Beckisområdet. Åren 1998–2002 satt jag också i stadsbyggnadsnämnden. Då höll vi på med Beckomberga i det initiala skedet. Det är verkligen roligt att vi nu börjar nå slutet på detta stora område. Det är en extremt speciell miljö att bygga på det sjukhusområde som Beckomberga är. Jag har själv jobbat som mentalskötare i många år på Långbro. Det krävs väldigt mycket för att man ska kunna behålla den här institutionsmiljön samtidigt som man bygger i området. Jag tycker att man har lyckats väldigt bra på Beckombergaområdet.

Som någon tidigare också sade säkerställer det här De Geermoränerna. Det raljerades en del om andra De Geermoräner i Bromma häromveckan i stadsbyggnadsnämnden, men här bevaras de. De har ett särskilt skydd redan nu. Många av de gamla byggnader får också skyddsbestämmelser, vilket är väldigt bra. Sim- och sporthallen blir kvar. Parken och naturområdena bevaras i huvudsak, vilket är mycket bra.

Det som är lite problematiskt är hur fördelningen av bostäder ser ut. Vi i Vänsterpartiet slåss ju som ni vet för hyresrätter. Vi vill att det ska vara en mångfald i området. Vi vill särskilt att det också ska vara små lägenheter men även stora familjelägenheter. Men det är viktigt att göra en särskild satsning på små lägenheter med låg hyra. Vi tycker att minst hälften av de här nya lägenheterna ska vara för unga vuxna och ungdomar så att de får del i det här området också. Det blir väldigt segregerat om ungdomar inte får plats och inte har råd att hyra. Det är mycket viktigt att man försöker se till att det blir på det sättet.

I övrigt yrkar vi bifall till kommunstyrelsens förslag och är glada att vi har kommit till skott med Beckomberga.

Anförande nr 107

Borgarrådet R u d i n (S): Fru ordförande, kommunfullmäktige och åhörare! Det här är ett mycket glädjande ärende. Nu har vi kommit fram till den punkt där vi i princip kan lämna vårt åtagande som kommunfullmäktige för att överlåta åt byggherrar att färdigställa det här stora bostadsområdet.

Vi har endast några små randanmärkningar som ändå kan ha stor betydelse för stockholmarna. Det har kanske att göra med i vilken periodisk tid i Stockholms liv vi antar det här ärendet. Vi upplever en stor kris på bostadsmarknaden. Vi har ont om bostäder, och de som drabbas allra mest av det här är unga människor som har svårt att komma ut på bostadsmarknaden. Vi upplever inte bara en bostadskris utan också en hyresrättskris. Det är väldigt svårt att komma åt en lägenhet om man inte har ett eget kapital. Därför är det ganska symtomatiskt att Regina Kevius avslutar sitt

inledningsanförande med att välkomna alla som vi köpa en bostad och alla som vill flytta till Stockholm.

Det belyser nämligen problematiken att unga människor som inte har ett eget kapital, som vill komma hit för att studera eller som bor i Stockholm och vill ha en egen bostad för att starta sin bostadskarriär inte kommer in på bostadsmarknaden. Det är den anmärkning vi har haft i det här ärendet. Vi tycker att det borde finnas betydligt fler hyresrättslägenheter. En betydande andel av beståndet borde vikas för studentlägenheter. Vi måste inse att varje gång vi bygger en stor stadsdel i staden kommer vi att behöva ställa oss frågan: Hur många av dem som kommer hit har ett framtida behov av små lägenheter, billiga lägenheter och lägenheter för studenter. Vi kan inte varje gång det är utbyggnadstider i Stockholm uppleva att vi får en studentbostadskris av det slag som vi har i dag. Det kommer vi att få om vi inte tar till oss kunskapen att i varje programområdet projektera och planera för en viss andel billiga lägenheter för unga människor.

Med de orden sagda vill jag ändå säga att den här planen är en fantastisk tillgång. Vi kommer allihop att få se hur en helt ny befolkning flyttar in ett område som har varit förknippat med väldigt mycket ångest och tragik. Beckomberga kommer att bli ett av Stockholms skönaste och vackraste områden. Det tror jag.

Anförande nr 108

Borgarrådet K e v i u s (M): Det är roligt att Tomas Rudin gillar förslaget. Det är tråkigt att han attackerar oss. Det byggs 109 ungdomslägenheter runt hörnet i Råcksta tillsammans med jagvillhabostad.nu. Det vill jag säga till dem som har nämnt att det inte byggs studentlägenheter.

Det är också väldigt viktigt att det går att hyra lägenheter i Stockholm. Av de 15 000 bostäder vi minst ska bygga kommer vi att bygga minst 6 000 hyresrätter. De ska givetvis finnas i hela Stockholm.

Anförande nr 109

Borgarrådet R u d i n (S): Med det record som ni har när det gäller hur många studentlägenheter ni har lyckats producera under den förra mandatperioden och fram till nu skulle jag inte vara så trygg i förvisningen om att det kommer några. Varje gång det har kommit till kritan har ni backat från olika planer på att bygga studentlägenheter och låtit fastighetsägare planera om från studentlägenheter till bostadsrätter eller lägenhetshotell. Jag misstänker att det kommer att ske i framtiden också eftersom det är pengarna som styr snarare än behoven.

När det gäller hyresrätterna är det tyvärr så att allmännyttan har fått stryka på foten genom en försäljning av allmännyttans lägenheter till bostadsrätter i en omfattning som vida överstiger det tillskott ni tänker skapa. 21 000 har ombildats, och ni tänker bygga 6 000 hyreslägenheter. Det nettot blir ändå ett underskott som försämrar ungdomars möjligheter att komma in på bostadsmarknaden. Jag tror inte att du kan ta ett litet studentlägenhetsområde på ena sidan och kvitta det mot den kritik som vi riktar mot er.

Anförande nr 110

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Jag till också betona vilket viktigt ärende det här är och hur välkommet det är. En iskall februaridag var jag och tittade runt i Beckomberga. Jag fick se de projekt som redan har genomförts och de byggnader som planeras. Det är ett väldigt fint område.

Låt mig ta upp ett par saker. Jag tillhör också dem som har varit lite tveksamma till radhus i Stockholm av den anledningen att man skulle kunna få in fler bostäder på samma yta. Samtidigt pratar vi mycket om mångfald i boendet, och mångfald handlar inte bara om att blanda hyresrätt och bostadsrätt, utan det kan också handla om att blanda radhus och egna hem med flerbostadshus. Det är faktiskt viktigt att vi har områden där det också finns radhus och egna hem. Jag tycker att Beckomberga är ett område som passar för just radhus. Det är mer småskalig bebyggelse och väldigt mycket grönområden. Därför passar det med stadsradhus här. De radhus som fanns uppbyggda i februari när jag var där och tittade var otroligt vackra och fina och passade väldigt väl in.

Sedan tror jag att det som framför allt Miljöpartiet kör med om att man ska portionera ut 20 procent studentlägenheter i mer eller mindre vartenda nybyggnadsområde är en ganska dålig idé. Jag tror inte riktigt på den idén. För det första behövs det fastighetsägare som vill och är duktiga på att förvalta studentlägenheter, och sedan måste vi också titta på vilka områden som passar för studentboende. Det finns områden som passar bättre. Vi planerar för minst 800 lägenheter vid Albano och ungefär 1 000 studentbostäder i närheten av Spånga station. Det är områden som kanske passar bättre för studentbostäder än till exempel Beckomberga. Jag tycker inte att det är en bra idé.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

*§ 22 Detaljplan för Göta Ark i stadsdelen Södermalm, Dp 2007-36047-54
(utl. 2011:116)*

Anförande nr 111

Borgarrådet K e v i u s (M): Ordförande, fullmäktige, framtida Södermalmsbor och Sally och Greta! Det handlar om något som ovanligt som en detaljplan som vi i staden redan har sagt ja till. Stadsbyggnadsnämnden antog detaljplanen för Göta Ark redan den 17 februari i år. Sedan dess har möjligheterna för kommunfullmäktige att delegera beslutsrätt i detaljplaneärenden skärpts. Ett regeringsbeslut pekar på att nämnden inte får anta detaljplaner av principiell beskaffenhet eller i övrigt större vikt. Det här kommer vi att behöva diskutera framöver, så jag ska inte grotta ned mig för mycket i det.

Jag kan lugna er med att planförslaget inte har förändrats på något vis jämfört med det i februari. Men jag vill ändå berätta för alla er som lyssnar, tittar eller är här i salen vad den här planen handlar om. För 30 år sedan fanns inte det här kvarteret. Fram till början av 80-talet gick Södergatan förbi Medborgarplatsen. När gatan däckades över och blev Söderleden byggdes Göta Ark. Det är i dag en ganska tråkig kontorsbyggnad från 1983 med totalt 22 000 kvadratmeter kontor. För oss är det viktigt att försöka skapa mer stad i områden som känns ödsliga. Gatorna runt om det här kvarteret känns faktiskt otrygga. Den här delen av Fatbursparken känns ödslig.

Jag antar att några av er kommer ihåg Lars och Lisa i Liljeholmen. Det är förresten någon som har registrerat ett twitterkonto i deras namn. Två av deras bästa vänner är Sally och Greta. Sally träffade Greta på Medborgarplatsen en försommarmkväll 2011. Både har hängt på Söder så länge de kan minnas, men ingen av dem hade någonsin lagt märke till det anonyma huset i hörnet av torget. Tre år senare, 2014, står de ett stenkast från krogen där de först träffades, och den här gången med ett flyttlass. Sally och Greta och 49 andra familjer ska flytta in i Göta Ark. Det gamla kontorshuset har gjorts om och blivit riktigt snyggt. Sally och Greta är jättenöjda, och det är också de 49 andra familjerna. Det bästa är nog att det har öppnats några trevliga restauranger mot parken längst ned i huset där de har flyttat in. Det är något som Vänsterpartiet har varit emot, vilket har gjort att Sally och Greta numera röstar på Alliansen. Till restaurangen ska de framöver ta sina vänner Lars och Lisa.

Mina vänner! Jag tror att den här förändringen av Göta Ark kommer att vara en oerhört stor förbättring för området, för Medborgarplatsen och för Fatbursparken. Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 112

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande, medborgare och fullmäktige! Göta Ark är ett spännande kvarter. Det står i ärendet att vi yrkar avslag. Det stämmer inte riktigt. Det är felskrivet. Det har delats ut ett papper på borden där det står återremiss.

Skälet till att vi vill återremittera ärendet är att vi tycker att det är för lite bostäder i det här kvarteret. Vi tycker att man skulle öka den delen och minska andelen

handelsytor. Det har varit ganska mycket upprörda känslor på Södermalm när det gäller handeln i det här området. Det är också ganska otydligt och svårtolkat i detaljplanen när det gäller hur mycket handel det ska vara och var den kommer att finnas. Det sade till och med planarkitekten när hon redovisade ärendet i stadsbyggnadsnämnden. Det är skälet till att vi vill återremittera ärendet.

En annan sak som Regina Kevius raljerade över är att det är väldigt många söderbor som har tyckt att det skulle vara skönt om det var mer kaféliknande verksamheter mot den nedre delen av Fatbursparken där man ska bygga och förändra och inte restauranger som uppe på Medborgarplatsen. Som ni vet kan det vara ganska stimmigt där. Det är många som längtar efter att det skulle vara lite lugnare med kaféer här och inte så stimmigt som det är där uppe. Det är inte så att vi är emot att det ska vara publik verksamhet där, tvärtom.

En annan sak som också är intressant med den här lugna delen av parken är att det kommer att bli tågtyst nu. I vårt förslag till beslut står det att tågen ljuder, men senast i dag kunde man märka hur man bygger igen det här tråget mer och mer. Det hörs inte längre något när man går genom parken. Det kommer att bli en lugn del, och med Mariatäppan som byggs till ovanpå kommer det att bli en fantastiskt stor och fin park.

Något som också känns lite oroväckande är hörnet vid Banbrinken. Jag vet inte om ni har gått på Banbrinken. Det är en del Stockholm från 1600-talet som finns kvar. Det är en mycket spännande trappa som går ned där. Det är viktigt hur man hanterar det här ärendet i bygglovsskedet.

I dag blev jag uppringd av ytterligare en medborgare i det här ärendet. Det är jättemånga som har ringt. De har inte mejlat, utan de har ringt. Det är många äldre som har hört av sig. De är väldigt oroliga för att det här glashuset ska göra att brandbilarna inte kan komma fram på Högbergsgatan. Det har varit ganska tyst när de har tagit upp det, men det får man väl lösa så småningom.

Vi yrkar på återremiss i det här ärendet på grund av de punkter som jag har tagit upp i mitt anförande,

Anförande nr 113

Borgarrådet K e v i u s (M): Detaljplanen har bearbetats en hel del när det gäller Banbrinken. Avståndet till befintlig bebyggelse har helt enkelt ökat. Men vi får bevaka det. Det är mycket viktigt.

Mina vänner! Det finns något som jag plötsligt saknar. Jag saknar rödvinsvänstern. Nu har det kommit fram en caffelattevänster. Vänsterpartiet säger nej till restauranger och vill ha kaféer. Är det en ny utveckling som ni driver i staden? Leve rödvinsvänstern!

Anförande nr 114

M a r i a H a n n ä s (V): Du tog upp avståndet till bebyggelsen. Det handlar kanske inte så mycket om avståndet, utan det gällde framför allt utseendet eftersom

den här kulturmiljön på Banbrinken är så speciell. Det är ett mycket gammalt hus. Utseendet på gränden är väldigt speciellt. Det är därför som vi tycker att den här kulturmiljön är viktig. Det handlar alltså om utseendet och inte bara om avståndet.

För övrigt dricker vi mest vitt vin nu för tiden. Eller hur, tjejer och pojkar?

Anförande nr 115

E l i n a Å b e r g (MP): Fullmäktige och åhörare! I huvudsak tycker vi att det som har hänt med det här ärendet är väldigt bra. Gestaltningen har blivit fin och spännande. Det kommer att bli en berikande arkitektur på Södermalm. Men vi tycker att Göta Ark, som det ser ut, har fått lite för stora fötter som sträcker sig ut i parken. Vi vill återremittera det här ärendet för att minska ned den yta av parken som tas i anspråk. Den är ganska murrig i dag. Det är så klart ett problem, men det betyder inte att man ska bygga över det med butikslokaler. Man kan göra det till en vacker park där Sally och Greta kan promenera, titta på körsbärsblommorna och njuta av den skuggande effekt som träd har under sommaren när det kan bli väldigt varmt. Med tanke på de klimatförändringar som kommer kan det bli ännu varmare. Det är otroligt viktigt att bevara de uppvuxna träd som finns i de centrala delarna av staden, till exempel här i Fatbursparken. Det är bra att det omformas så att det inte blir en baksida mot Fatbursparken, men vi vill ha kvar även den parkbit som angör mot Göta Ark.

Vi vill också dissekera det här huset lite och titta på vad som finns inuti. Där tycker vi att det andra problemet som är anledning till att vi vill återremittera ärendet finns. Det är alldeles för liten andel bostäder. Den måste ökas. Det måste bli mindre bostäder som kan efterfrågas av unga och studenter. Vi tycker att minst var femte lägenhet ska byggas för unga och studenter här som i andra områden. Jag hörde att Erik Slottnér inte tyckte att det var så smart. Men jag vill påpeka att studenter inte är en homogen grupp. Man kan inte säga att studenter är en särskild grupp som passar att bo i Spånga eller Råcksta. Studenter ska kunna bo integrerat precis som vem som helst i de bostadsområden som vi har.

Vi vill återremittera detta för att få fler bostäder och bevara de grönytor som finns.

Anförande nr 116

E r i k S l o t t n é r (KD): Menar Elina på allvar att studenters preferens vad gäller bostad inte alls skiljer sig mot övriga genomsnittets? Det förvånar mig väldigt mycket i så fall. Jag har själv varit student och umgåtts med många studenter. Våra bostadspreferenser såg väldigt annorlunda ut. Vi ville gärna bo där det fanns många andra studenter och inte alltid integrerat. Utbudet av andra aktiviteter i de områdena kunde anpassas lite mer till studenter. Jag tror helt enkelt att du har fel i den analysen. Jag tror att Miljöpartiet har fel i den analysen.

Sedan blir det förmodligen väldigt dyra studentbostäder om man ska bygga i det här området. Det är en annan aspekt man ska tänka på. Det blir förmodligen väldigt dyra studentbostäder. Det är också en preferens som studenter har att man vill bo lite billigare.

Anförande nr 117

E l i n a Å b e r g (MP): Vi vill självfallet bygga bostäder för alla typer av studenter. Studenter är inte en homogen grupp. Väldigt många studenter flyttar hemifrån och efterfrågar en billig studentbostad. Man vill bo i närheten av andra studenter. Man vill det sociala liv som finns kopplat till campus. Men det finns också vuxna studenter som har barn och som behöver större lägenheter än en etta. Det går absolut inte att se på studenter som en homogen grupp. Alla studenter är inte heller kristdemokrater som Erik Slottnér. Bara det att du utgår från din egen bekantskapskrets under studietiden är väl inte helt rättvisande för alla studenter.

Anförande nr 118

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Fru ordförande, ledamöter och alla lyssnare här i salen och hemma i stugorna! Det är intressant att höra Miljöpartiet vurma för studentbostäder när ni så sent som bara för några månader sedan, före sommaren, sade nej till 50 studentbostäder på Södermalm och även till ännu fler hyresrätter.

Det är naturligtvis viktigt att diskutera nya byggprojekt. Det är särskilt positivt att vi också får chansen att diskutera hur innerstaden kan fortsätta att utvecklas och inte bara ytterstaden. Ibland kan man höra den inställningen att innerstaden är färdigbyggd och att alla nya byggprojekt måste ske i ytterstaden. Därför tycker jag att det är särskilt roligt att Socialdemokraterna är för det här förslaget, men det är desto tråkigare att Miljöpartiet och Vänsterpartiet väljer att bromsa.

I dag är det här kvarteret Göta Ark bland annat säte för Södermalms stadsdelsnämnd. Vi är där en gång i månaden. Det är inte så många människor där och runt om den här byggnaden. Den upplevs som stängd. Området upplevs som otryggt, inte minst mot parken. Det är en ganska anonym byggnad trots att den ligger väldigt centralt i Stockholm. Den ligger mitt i hjärtat av Södermalm och intill några av Stockholms mest livliga parker och torg. Det är kort sagt ett område som man passerar men som man inte gärna stannar upp vid. Det har med andra ord stor förbättringspotential. Just för att läget är så unikt har också extra krav ställts på en inbjudande arkitektur när det gäller utformning av fasader. Det har ställts krav på att öppna bottenvåningar för restauranger, vilket Vänsterpartiet tydligen är emot, kaféer och andra publika lokaler. Det gäller inte minst fler entréer längs Repslagargatan upp mot Högbergsgatan. Det handlar om totalt 50 nya bostäder, lokaler för kontor och för handel.

Miljöpartiet målar upp en bild av att Fatbursparken kommer att försämrats. Jag skulle snarare vilja säga att det är tvärtom. Det innebär en förbättring. Fatbursparken kommer att bli mer sammanhängande. Den kommer att bli mer tillgänglig. Det gäller inte minst Mariagårdstjärnan. Den norra delen av Fatbursparken upptas nu av bygget av Citybanan. När det är klart kommer också den delen att täckas över, och parken kommer de facto att bli större än den tidigare har varit. I dag är parkområdet nästan helt otillgängligt. Det är inga människor som vistas där. Det är inga människor som vill vistas där.

Allt som allt är det här ett förslag som lyfter hela området. Just därför är det tråkigt att Vänsterpartiet och Miljöpartiet sätter sig emot det. Det ligger helt i linje med ambitionen att hela Stockholm, ytterstaden och innerstaden, ska växa.

Anförande nr 119

M a r i a H a n n ä s (V): Det handlar inte om att vi vill bromsa det här förslaget. Vi vill göra det bättre. Det har inte du förstått, Markus Nordström. Det handlar om att vi vill ha fler bostäder och lite mindre handel i bottenvåningen. Vi tycker att det är bättre. Det handlar inte om att bromsa. Vi tycker i stort sett att man ska bygga det här. Det är många bra saker som kommer, till exempel bostäder på taket. Vi vill inte bromsa. En återremiss betyder i det här fallet att vi vill ha ett bättre förslag än det liggande.

Anförande nr 120

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Vänsterpartiet får ändå ursäkta att man tolkar det med en viss skepsis när ni så sent för ett par månader sedan sade nej till ännu fler studentbostäder och ännu fler hyresgäster mitt på Södermalm, mitt i Stockholm.

Ägaren har affärslokaler och kontor som sin nisch och sitt koncept. Mot den bakgrunden är det positivt att vi har fått 50 nya bostäder. Jag tycker också att vi måste kunna ta hänsyn till det unika läget. Det är många människor som tar sig till Medborgarplatsen. Det är många människor som passerar Medborgarplatsen. Det finns en efterfrågan och en förväntan. Det är också rimligt att det finns plats för handel, kaféer och restauranger i det här området. Det är inte något negativt, utan det kan tvärtom öppna parken och göra den ännu mer inbjudande för folk som jag tror har undvikit den här delen av parken fram tills i dag.

Anförande nr 121

B j ö r n L j u n g (FP): Fru ordförande, ledamöter och åhörare! När man ska sammanfatta ett sådant här förslag blir det: Tryggt, snyggt och fler bostäder. Det blir tryggare, snyggare och fler bostäder än i dag.

På vilket sätt blir det tryggare och snyggare? På den norra sidan av Göta Ark mot Högbergsgatan föreslås en arkad med butiksverksamhet. Det blir mycket ljus och mycket genomsläpplighet. Samma sak gäller Repslagargatan. Vi får fler restauranger och andra former av verksamheter som ger ljus och liv i ett område som är väldigt mörkt, trist och tyst i vanliga fall. Medborgarplatsens brus och folkliv når liksom inte upp till Repslagargatan och Högbergsgatan. Det gör inte heller Götgatans brus och liv, utan det här är en väldigt mörk del av Södermalm.

Det är likadant med parken. Med Göta Ark som det ser ut i dag bildas det en massa trista prång som har en tendens att dra till sig verksamhet som ingen av oss vill ha någonstans i staden. Det kommer man också att kunna få bort på det här sättet. Tillgängligheten för rörelsehindrade förbättras i området genom att man gör gångvägarna upp mot de planerade handelsområdena betydligt bättre än de är i dag.

Jag ropar alltid hurra när jag får höra att det ska vara fler bostäder. Jag tror att man skulle kunna ha åstadkommit det i ett sådant här läge om vi hade gjort något betydligt mer radikalt och sprängt och rivit hela byggnaden och börjat om från början. Ibland kan det vara ett alternativ till att ändra en byggnad fast den kanske bara har funnits i 30 år. Det kan vara så att behoven ändras väldigt snabbt.

Men nu är det inte så, utan vi har en fastighetsägare som är beredd att ordna 50 nya bostäder. För att få ekonomi i ett sådant här projekt kombinerar man det med handel och kontor. Man kombinerar inte med handel och kontor om man inte tror att de kommer dit. Följaktligen får vi också handel här, och det blir ljusare, tryggare och snyggare.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 122

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ordförande, fullmäktige! Det som döljs i snö kommer fram i tö. Om man travesterar det lite grann kan man säga: Det som döljs i borgarrådens texter kommer fram här i fullmäktige.

Båda borgarråden skriver så här: Kvarteret utvidgas mot väster in mot Fatbursparken. Men det stämmer inte. Sanningen är att utvidgningen sker in i Fatbursparken. Det är en helt annan femma.

Jag vet inte vad man försöker dölja med den här formuleringen. Om George Orwell hade haft möjlighet att läsa de här texterna skulle han nog småle i sin himmel. Det är egentligen ganska magnifikt när man skriver så och underlåter att tala om att man tar bort 550 kvadratmeter parkmark. Tyst, tyst, tyst, det ska man inte prata om. Men nu gör jag det. Jag ska tillägga att man också faller ett trettiotal träd. Det nämns inte heller, och ingen i Alliansen har sagt det. En park i stenstaden drabbas av detta utan att man grönytekompenserar. Varför gör ni inte det? Nyss pratade någon av er från Alliansen högtidligt om att man ska kompensera grönytor. Men gör det då! Man kan mycket väl skona Fatbursparken genom att minska andelen kontors- och butiksytor. Kontor och butiker är det sista som behövs i det här området vid Medborgarplatsen. Däremot behövs det bostäder både här och annorstädes.

Jag yrkar på återremiss.

Anförande nr 123

Borgarrådet K e v i u s (M): Miljöpartiet nämner parken. Det Miljöpartiet inte nämner är att den här delen av parken anses väldigt otrygg. Det är inte speciellt många människor som vistas där.

Jag vill också föra ett resonemang om att det ibland blir en diskussion om att bygga på höjden eller ta något i anspråk. Miljöpartiet har i stadsbyggnadsnämnden varit emot att bygga på höjden tidigare, till exempel här.

När det gäller körsbärstråden tas en del bort. Men på sikt, med överdäckningen vid Mariagårdstappan kommer mer användbara ytor att tillföras Fatbursparken. Så småningom kommer alltså parken att utökas.

Jag vill vara tydlig och säga att ja, just nu kommer parken att minskas, men så småningom kommer den att utökas, och jag kan också säga att vi håller på att ta fram ett parkprogram. Vi bygger massor av nya parker i Stockholm, så visst finns det grönkompensation i staden!

Anförande nr 124

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ja, ni kommer att göra och ni kommer att göra. Det där känner man igen. Men det brukar inte bli så mycket av det, och ni kan fortfarande inte säga någonting om varför ni inte grönytekompenserar och varför ni inte kan plantera 30 träd någon annanstans – eller allra helst, varför inte låta träden stå där de står? Det är ju inte så att parker blir tryggare för att man gör dem mindre. I så fall kan vi ta bort parkerna. Är det den totala tryggheten för er, eller vad då?

Anförande nr 125

Borgarrådet R u d i n (S): Fru ordförande! Det här är, om man vill se det så, ett unikt ärende. Det kanske inte är så unikt i den meningen att vi bygger lite mer bostäder i innerstaden, och det kanske inte heller är så unikt att det sker just vid den här platsen, för här har det byggts en hel del genom åren. Men det som är roligt med det här ärendet är att det är en påbörjad avkontorisering där en fastighetsägare ombildar sitt kontor till bostäder. Att vi växlar kontor till bostäder är en utveckling som jag gärna skulle vilja se mer av i Stockholm.

Jag vill också gratulera Alliansen, eller sagotanten, och tacka för en fin saga här i början men även gratulera till insikten att man kan använda detaljplan på det här sättet. Jag vill påminna om att när Swedbank flyttade från Stockholm så hade vi en debatt här i salen, där bland annat vi föreslog att man borde föra en diskussion med fastighetsägaren om inte denne var beredd att ombilda en viss del av de kontoren till bostäder. Då sade man från den borgerliga alliansens sida att det var orealistiskt att någon skulle vilja upplåta så dyr fastighetsmark till bostäder. Men här har vi ett exempel på någon som vill göra det, och jag tror precis som fastighetsägaren i det här fallet gör att det här är en väldigt bra modell för både arbetsplatser, handel och boende. Att mixa det i stora befintliga fastigheter mitt inne i staden i dag är ett framgångskoncept, och detta tror jag kommer att leda till att vi, förutom att vi får in lägenheter i den här delen av staden, som flera har nämnt här få bort en del otrygga miljöer. Vi kommer att få folkliv dygnet runt, och vi kommer också att, tror jag, få ett referensobjekt som vi kan använda i andra delar av staden när vi tittar på mörka grå fasader om kvällarna och tänker: Om det bara kunde vara lite mer bostäder i dem!

Staden är i många delar planerad för folkliv i vissa gatustråk och i andra delar kontorsliv. Under 80-talet drog kontoriseringsvågen runt i Stockholm, och många lägenheter ombildades till kontor. Jag tror att vi skulle kunna skapa väldigt många lägenheter i mycket attraktiva lägen om vi i dag låter detta vara startskottet på en avkontoriseringsvåg.

Fram för denna plan och fram för fler bostäder i kontorsfastigheter!

Anförande nr 126

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande! Jag skulle vilja säga att det är dags för borgarrådet Kevius att ta en liten promenad en sen kväll förbi Medborgarplatsen, kanske senare än 22.00 när jag brukar gå från jobbet – jag jobbar nämligen nära och går igenom Fatbursparken på kvällen när jag går hem. Det är glassplitter och polisingripanden. Det är faktiskt ett himla supande även utanför restaurangerna.

Vi i Vänsterpartiet träffade Stockholmspolisen före sommaren, och de vittnade verkligen om de stora problemen på Medborgarplatsen. Därför ser vi fram emot att man också har kaféer så att människor som inte vill dricka alkohol också har någonstans att ta vägen. Det finns faktiskt inget öppet kafé på Medborgarplatsen på kvällen, utan det är alkohol som gäller. Det går knappt att få en cappuccino. En slät svart kopp kaffe går bra men annars inte.

När det gäller parken är det något slags missförstånd att inte vi skulle vilja att man bygger åt parkens håll, för vi är för att man bygger i den här delen mot parken. Vi tycker att man kan ta den delen av parken just därför att Mariagårdstälpan kommer att göra parken så mycket större. Vi tycker alltså att det är bra. Det vi säger är att vi vill att det ska vara lugnare verksamhet på den sidan och inte stökiga restauranger. Söderborna har i tidning efter tidning tagit upp frågan om en galleria till på Söder, och många uppfattar det som att det ska vara en galleria i den här byggnaden.

Det tycker inte vi. Vi är för att det ska vara handelsytor mot den här tråkiga delen av Repslagargatan, mot Högbergsgatan. Vi är inte negativa till det; det är den stora delen handelsyta med en galleria som vi vänder oss emot. Just den här byggherren har varit med på att öka andelen bostäder, och därför tycker vi att man skulle kunna ha ökat ännu mer, för det är som Tomas Rudin också sade: Det är fantastiskt att det blir bostäder i det här huset. Det tycker vi alla. Jag tycker att det är lite tråkigt att Markus Nordström envisas med att säga att vi vill bromsa och bromsa – vi vill ju ha mer bostäder i det här fallet. Det är det som det handlar om. Och så är det några justeringar som handlar om att man ska göra på ett visst sätt vid Banbrinken och så vidare.

Vi är alltså för det här förslaget, och att vi vill ha en återremiss betyder inte att vi är negativa. Lär er något!

Anförande nr 127

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Fru ordförande! Jag ska bara upplysa om att förslaget faktiskt var ute på remiss, två gånger dessutom, och andelen bostäder har ökat. Lokalerna har kontor har minskats. Det är alltså inte så att det har varit något slags stiltje på den här fronten hela tiden. Det är en felaktig beskrivning till att börja med.

Sedan tycker jag faktiskt också att det är relevant att titta på helhetsbilden. Ni har väldigt många grävsopor och spadar nu och kan bygga alla slags bostäder, men när ni styrde hände det inte mycket medan vi faktiskt tar ansvar för bostadsbyggandet – 15 000 nya bostäder den här mandatperioden varav 6 000 hyresrätter. Då måste man också kunna säga ja till bostäder när förslagen dyker upp.

Anförande nr 128

M a r i a H a n n ä s (V): Först en liten historielektion: 20 k – ta reda på vad det betyder! Sedan vill jag säga att jag just sade att fastighetsägaren hade ökat bostadsandelen. Jag förstår inte vad du står och säger.

*§ 23 Idrottsprofilering av Farsta stadsdelsområde**Förslag från idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Farsta stadsdelsnämnd
(utl. 2011:117)*

Anförande nr 129

Borgarrådet K e v i u s (M): Ordförande, fullmäktige! Översiktsplanen för Stockholm, Söderortsvisionen och visionen för Farsta pekar ut Farsta som ett utvecklingsområde, och mycket spännande kommer att hända i Farsta. På den karta som en del inte har vågat komma fram till mig och hämta kan man till exempel slå upp Farsta och se att det finns rätt mycket idrottsmöjligheter. Man kan givetvis även slå upp andra områden i Stockholm. Välkommen fram och hämta en karta!

I dag bor det ca 51 000 människor i Farsta. År 2020 beräknas det bo ca 58 000 där. Av dessa 51 000 är det ca 12 000 som är under 20 år. År 2020 beräknas denna siffra stiga till nära 14 000 människor under 20 år. I åldern 0-20 år är det åldersgruppen 6-15-åringar som ökar mest fram till 2020, och det är en utmanande utveckling. Det är som sagt oerhört viktigt att ta hänsyn till de demografiska förändringarna, och Farsta är ett väldigt viktigt område för att satsa på just idrottsprofileringen.

Vad finns då i Farsta i dag? Bland annat har Farsta gymnasium specialidrott inom basket, fotboll, golf, handboll, innebandy och orientering. Verksamheten i Farsta gymnasium bedrivs i samarbete med specialidrottsförbund och elitklubbar. Skolan är dessutom sedan 2009 certifierad som "Hälsofrämjande skola". Fler skolor borde vara hälsofrämjande och få den certifieringen. Farsta gymnasium är en nationellt godkänt idrottsutbildning.

Det finns också väldigt många föreningar i Farsta. Jag vet inte hur många vi är som bor i Farsta, men det finns föreningar som FOC Farsta med ishockey, Olympia med fotboll och IF Linden med friidrott. Det händer mycket i Farsta! Nu planeras Farsta Large, ett nytt stadsutvecklingsområde med flera företag inblandade. Det finns anläggningar – som sagt var, titta på kartan – det finns anläggningar för allt från ridning till ishockey och fotboll och i stort sett alla idrotter.

Därför är det väldigt roligt att stå här som idrottsborgarråd och se till att det satsas, att denna idrottsprofilering blir av i Farsta. Jag är också glad över att det här är en del i att utveckla Söderort, att vi ska fatta beslut om just idrottsprofileringen. Det ska också omfatta breddidrott, spontanidrott och elitidrott, och det är oerhört viktigt att just de här satsningarna uppfyller de idrottspolitiska mål vi har, att vi ska nå människor som rör sig, som inte rör sig och som vill röra sig och också skapa möjligheter för det. Det finns en stor utmaning att nå de nya unga så att de ska börja idrotta.

Med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 130

E m i l i a B j u g g r e n (S): Den föreslagna idrottsprofileringen skulle kunna innebära ett fantastiskt lyft för Farsta som område, det är vi helt övertygade om, och

det är bra att fokuseringen utgår från ett folkhälsoperspektiv och att det läggs stor vikt vid bredden samtidigt som det är viktigt för profileringen att det också finns en elitsatsning om det ska få en verklig effekt.

Vi känner oss dock lite tveksamma eller undrande till om majoriteten verkligen är seriös i den här satsningen som visionen talar om. Om målet är att Farsta om tio år ska vara välkänt utanför hela Stockholm som Stockholms idrottsnav krävs det att man verkligen gör en långsiktig och rejäl satsning. Det är skillnad på att ha en väldigt bra skola eller en väldigt bra idrottsplan och att vara ett idrottsnav för hela Stockholm.

Vi har hela tiden lyft fram att inriktningen saknar tydliga mål och en tidsplan för genomförande samt en utredning av vilka medel som faktiskt behövs för att genomföra denna satsning. Problemet som vi ser det är att de här tre sakerna hör ihop, och vi upplever att majoriteten väljer att bortse från detta. Om man ska kunna sätta upp tydliga och konkreta mål behöver man ju också resurser för att kunna se till att de uppfylls. I stället upplever vi att ni i majoriteten väljer att bara krasst konstatera att investeringarna i Farsta måste sammanvägas med idrottsnämndens prioriteringar i övrigt, vilka vi tidigare i dag har diskuterat kanske är knappa, både till driften och till underhåll och investering i nya anläggningar.

Vi vill därför se en ordentlig plan med konkreta mål, tidsplan och en genomgång av vilka resurser som krävs för att faktiskt ge Farsta en unik miljö för idrott, med den bästa infrastrukturen för idrott och den bredaste ungdomsverksamheten.

Menar man allvar med att man verkligen vill ha ett folkhälsoperspektiv krävs också stora resurser för att verkligen satsa på att få de ungdomar som i dag inte rör på sig att faktiskt aktivera sig. Då handlar det om riktade insatser mot barn från svaga socioekonomiska bakgrunder, precis som det handlar om att få tjejer att idrotta i betydligt större utsträckning. Då krävs det att alla barn får både tillfälle och också en väldigt stark uppmuntran att prova på olika idrotter, oavsett om föräldrarna har de ekonomiska resurserna eller inte.

På samma sätt ser vi att om man ska få en stark profilering krävs det också satsningar på föreningslivet i form av till exempel ledarutveckling som kan stärka föreningslivet i området.

Med anledning av dessa saker yrkar jag bifall till Socialdemokraternas reservation, där vi ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med konkreta förslag samt tidsplan för genomförandet.

Anförande nr 131

Åsa Jernberg (MP): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att säga att vi i Miljöpartiet tycker att det är positivt med idrottsprofileringen i Farsta, så vi kommer att rösta bifall till kommunstyrelsens förslag, precis som vi gjorde med den långsiktiga planen för stadens idrottsverksamhet. Det är väl kul att vi spelar på samma planhalva ibland, Regina, för att fortsätta med ordvitsarna på idrottstema.

Något som vi vill trycka lite extra på i sammanhanget är vikten av att nå de människor som möter större hinder än andra att idrotta, till exempel barn från fattiga familjer eller personer med funktionsnedsättning. Idrottsprofileringen i Farsta kan vara ett sätt att nå de här människorna, och det är förstås positivt.

Det är också viktigt att denna satsning handlar om bredd och inte bara om elit. Detta poängteras i underlaget, men jag vill ytterligare understryka detta. Det är viktigt att det är bredd hela vägen upp i åldrarna så att vi inte tappas människor när de blir äldre.

För oss i Miljöpartiet är idrott en folkhälsofråga, och det är en oerhört viktig fråga, inte minst ur demokratisk synvinkel: Alla människor ska ha goda möjligheter till en god hälsa.

Vidare är det viktigt att idrottsprofileringen av Farsta innehåller satsningar på verksamheter och utbud som främjar jämställdhet, och när Stockholm nu gör en storsatsning på att idrottsprofilera en av sina stadsdelar bör det vara en självklarhet att använda satsningen till att fler flickor och kvinnor att delta i idrottsverksamhet. Här tycker vi i Miljöpartiet att det är viktigt att sätta upp tydliga mål som går att utvärdera och följa upp för att säkerställa att vi får en så jämställd idrottsverksamhet som möjligt.

Sammanfattningsvis tycker vi att det är positivt med idrottsprofileringen av Farsta, men vi vill trycka hårt på jämlikhets- och jämställdhetsaspekterna. Vi är som sagt var med i matchen, och vi vill vara med och skjuta den här bollen i mål!

Anförande nr 132

G u n n a r S a n d e l l (S): Ordförande, fullmäktige! Farsta är ett grönt och skönt stadsdelsområde på lagom cykelavstånd från centrala staden. Emilia och även Åsa var inne på en hel del saker som jag hade tänkt ta upp, så jag tänkte inte säga det igen, men jag tänkte börja med att yrka bifall till Socialdemokraternas reservation i kommunstyrelsen, så att jag inte missar det.

I övrigt är det viktigt med resurser, som Emilia var inne på, och det är viktigt med folkhälsosatsningar som både Åsa och Emilia var inne på. Jag tänkte från reservationen som finns i kommunstyrelsen bara nämna en sak, och det står här på slutet, om att det finns starka önskemål, framför allt i nämndens pensionärsråd, om boulebanor i Farsta sim- och idrottshall som nu renoveras. Jag är, förutom att jag är fullmäktigeledamot, också vice ordförande i Farsta stadsdelsnämnd, och senast i torsdags när vi hade möte kom den här frågan upp igen med önskemål om boulebanor. De står i diskussionen mot skyttebanor på något sätt. Jag vet inte riktigt varför man ska ställa kula mot kula, men det kanske man måste göra i det här fallet. Men vi vill hellre ha boule än skytte som är ett skarpare vapen, har jag förstått.

Det är jättebra att man vill fortsätta satsa på Farsta. Regina var väldigt om detta tidigare, så det tar vi med hem!

Anförande nr 133

Birgitta Holm (M): Ordförande, ledamöter! Farsta är stadens port mot sydost. Här är det nära till natur och rekreation men också till andra kommuner. Naturen erbjuder ett rikt friluftsliv med vackra parker och strandpromenader, och vi har två fantastiska sjöar, Magelungen och Drevviken, med den sammanlänkande Forsån. Området har för oss som bor där och alla andra stora frilufts- och rekreativsvärden.

I framtiden åker vi inte bara längs Nynäsvägen till den nya arenan som byggs. Nu kommer vi att åka vidare. Vi kommer att åka till Farsta – vi som bor i området har inte så långt dit, men ni andra – där vi ska ha ett idrottsnav. Inom tio år gör vi Farsta välkänt, och det är helt fantastiskt.

Det här ärendet har föregåtts av många genomgångar med berörda nämnder. Nu ska det skapas en unik miljö för idrott, och det är väldigt roligt att vi tar det här i kväll. Det är ett väldigt viktigt ärende, och nu ska vi sätta igång och arbeta för fulla muggar.

Denna satsning kommer att stärka attraktiviteten för Farstas skolor och locka fler till områdets sporter. Det är mycket positivt och sammanfaller väl med avsikterna i Farsta Large som innebär att utveckla Farsta som tyngdpunkt i visionen om en attraktiv utveckling av Stockholms ytterstad.

Med en varm hälsning till många boende inom Farsta stadsdelsnämndsområde är det här en härlig måndagskväll – höstens första fullmäktigesammanträde för Farstas utveckling. Jag skulle vilja rikta ett tack till alla som har sett till att denna profilering kommer igång och yrka bifall till kommunstyrelsen och säga grattis till Stockholm i allmänhet och grattis till Farsta i synnerhet, för det är precis det här vi behöver.

Anförande nr 134

Mehdi Oguzsoy (V): Ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen och även hänvisa till den reservation vi hade tillsammans med Miljöpartiet i idrottsnämnden.

Jag tycker att det är viktigt att det här kommer till stånd nu och att vi fattar beslut om Farstas idrottsprofilering. Vi tycker att det är viktigt att det här sker i dialog med medborgare, föreningar och näringsliv. Vi tycker också att det är viktigt att man lyfter fram barnperspektivet och även ser till att det här inte blir en skrivbordsprodukt utan att det beslut vi fattar i kväll verkligen verkställs.

Det är också viktigt att det här projektet utvärderas och följs upp så att fullmäktige får möjlighet att följa upp hur arbetet fortskrider.

Regina Kevius nämnde att det kommer att bli många fler barn och ungdomar i den här stadsdelen. Just därför behövs det som sagt att man inte nöjer sig med befintliga anläggningar utan även investerar i nya anläggningar. I Söderortsvisionen, när vi har varit i dialog med medborgarna därute, pekar de just på bristen på till exempel simhallar i östra Söderort, det vill säga Skarpnäck. Det har vi diskuterat förut. Det är

tydligen 23:e gången. Det är jättebra att ni räknar. Jag hoppas att ni någon gång också inser att behovet är brådskande.

Därmed, ordförande, yrkar jag återigen bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 135

Borgarrådet K e v i u s (M): Jag tror att alla partier här är överens om att det här är bra. Sedan kan man alltid diskutera hur mycket mål vi här i denna sal ska sätta upp när det gäller idrottsprofileringen i Farsta. Jag vet att projektgruppen sammanträder nu på onsdag. Jag hoppas att många i projektgruppen lyssnar på diskussionen och tar till sig det som alla partier här har framfört. Jag tycker också att det är viktigt att vi fortsätter arbetet med dem som kommer att bygga framtidens Farsta, för Farsta kommer att utvecklas väldigt mycket. Det är klart att när vi bygger bostäder och nya områden i Farsta kommer vi också att försökas se till, så mycket som det går, att även se till att det finns idrottsytor.

Det är ingen stor kostnad att anlägga en boulebana, så det borde finnas där, kan jag känna här och nu.

Tack för debatten! Det kommer att bli riktigt bra i Farsta.

Anförande nr 136

E m i l i a B j u g g r e n (S): Jag håller med – självklart ska projektgruppen få fortsätta arbeta. Vi trycker också på att vi tycker att man borde ha en samverkansgrupp som kan arbeta vidare med det här, just för att man inte kommer att komma hela vägen om det inte finns en väldigt bra samordning mellan skola, föreningsliv och även de lag som satsar mer mot elitsatsning och den typen av samarbete.

Men även om det blir projektgruppen som lägger fram förslagen är det väldigt viktigt att ha tydliga mål om man ska ha en chans att följa upp och se vad man gör rätt och vad man gör mindre rätt, hur vi faktiskt ska se till att aktivera alla de barn och ungdomar som inte från början har med sig hemifrån och inte får det intryckt i sig från tidig ålder att det är det bästa för ens hälsa. Det är jätteviktigt att ha tydliga mål för att kunna följa upp och se till att vi verkligen gör rätt saker, så jag vill fortsätta att yrka bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 137

Borgarrådet K e v i u s (M): Varmt välkommen till idrottsnämnden! Vi borde förresten ta en lunch. Jag vill gärna byta nummer med dig sedan, Emilia.

Det är klart att arbetet fortskrider, och det är också väldigt viktigt att vi ser över de idrottspolitiska mål som vi kommer att ta fram i det idrottspolitiska programmet. Det kommer alltså att finnas en hel del mål, men vi tyckte inte att vi skulle detaljstyra från fullmäktige just i detta ärende.

Anförande nr 138

Måns Almqvist (V): Tack, ordförande, för ordet! Jag kan instämma i det som har framförts tidigare om att det vore önskvärt med mer tydliga mål. Jag tänkte säga någonting om utbildningsperspektivet i det här. Att stärka Farstaskolornas konkurrenskraft genom en idrottssatsning och försöka få dem att vara attraktiva för elever inte bara från Farsta utan även från andra delar av staden tycker jag är en väldigt bra ambition.

Konceptet att med en idrottsprofil stärka varumärken är inte något nytt utan har genomförts vid ganska många skolor och med ganska skiftande resultat. Ofta har det berott på valet av idrottsinriktning men också på hur långtgående man har satsat och hur målinriktad man har varit. I vissa fall har det bara varit någon gympalärare som har haft någon verksamhet lite vid sidan om. Andra gånger har man haft omfattande samarbeten med klubbar och föreningar, och jag tycker att det där är väldigt viktigt. I vissa fall har man också försökt med idrottsprofiler i ett läge när en skola redan har tappat väldigt många elever, och då är det svårt att utvärdera vad det har berott på.

En intressant kombination som delvis nämns i ärendet är att ha idrotts- och kulturprofiler vid samma skolor. Även om olika profiler kanske delvis lockar elever med olika typer av bakgrund, särskilt när det gäller utbildning, tycker jag att det är en viktig poäng som man ska förfina. Man kan lägga olika profiler på samma skolor och skapa ganska blandade klasser.

Några viktiga faktorer för att få framgång med ett sådant här upplägg och som vi har tagit upp i utbildningsnämnden är att satsningarna verkligen görs väldigt seriöst. Det finns en hel del forskning som jag tycker att man ska titta rätt så noga på om vilka faktorer, bakgrund och olika typer av sökningar. Olika idrotter är klassmarkörer på många sätt. Det här projektet kan bli väldigt bra, men jag tror att man måste satsa riktigt seriöst, och en nyckel är att få elitsatsande klubbar att verkligen kunna rekommendera de här skolorna. Då krävs det att man har de bästa tränarna och de bästa lärarna. Det får det inte bli en halvmesyr. Syftet med en allmän hälsoprofil och en allmän profil för hela stadsdelen är väldigt bra, men det räcker inte för det mål som finns när det gäller utbildningen: att man ska locka elever från hela staden.

Det är det som är min poäng: Det gäller att verkligen lägga upp det konceptet väldigt seriöst, annars blir det bara en allmän profil som inte har så stor påverkan på skolornas konkurrenskraft. Jag vill yrka bifall till vår reservation.

Anförande nr 139

Ingegerd Axelsson Le Douaron (MP): Herr ordförande! Jag har bara ett litet tillägg. Jag vill lite grann gå på vad Måns säger, att det är väldigt viktigt att göra den här satsningen seriös. Det jag ser när jag läser papperen är att definitionen av idrott är något snäv. Det behöver inte vara så att man behöver tävla för att idrotta. Det behöver inte vara så att man är väldigt målmedveten. Idrott kan vara mycket mer. Det kan vara lek, skoj, njutning – allt sådant. Jag tror att det är där någonstans man behöver rikta in arbetet och se till att få med alla dem som inte är med och som hatar att förlora – de som kan tänka sig att vara med bara för att vara med, och det är ofta tjejer.

Anförande nr 140

Birgitta Holm (M): Ordförande, fullmäktige! Jag hade inte tänkt säga något, men jag blir lite bekymrad när man säger att det måste bli seriöst. Förlåt mig, men om den här idrottsprofilen hade varit i krets 3 hade man kanske inte ens sagt att den måste vara seriös. Beror detta på att det här ligger i ytterstaden? Det var någon här tidigare i talarstolen som sade någonting om ”därute” och syftade på Farsta. Vi har tak, väggar och golv även vi som bor i Farsta, utanför tullarna. Det här är en ytterst seriös satsning, och Farsta ska bli ett idrottsnav. Självklart är detta seriöst!

Anförande nr 141

Måns Almqvist (V): Jag förstod det som att Birgitta Holm syftade på mig med det hon sade. Det är viktigt att det är seriöst – jag säger inte att det här är oseriöst. Det jag försökte måla upp var att det inte är första gången man gör den här typen av satsningar, och det är viktigt att försöka lära någonting.

Jag tror att man kan tillföra lite mer av exakt planering i ärendet. Man kanske inte kan skriva in alltsammans, och det var därför jag ville föra med det muntligt på det här sättet. Men det finns en historia av idrottssatsningar som inte har varit så konsekvent genomförda, och det måste man vara ödmjuk inför. Förmågan att locka till sig elever från hela staden är ett väldigt ambitiöst projekt som jag verkligen vill ska lyckas, men man får inte ta lättvindigt på det. Det visar de sökningar vi har sett tidigare på, och jag säger det för att jag är mån om att projektet ska lyckas.

Anförande nr 142

Birgitta Holm (M): Det är glädjande att Måns Almqvist tycker att det ska lyckas. Jag är själv övertygad om att det här projektet kommer att lyckas. Vi bedriver inget annat än seriös politik i den här staden.

§ 25 Rapportering av ej verkställda beslut enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt rapportering enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) kvartal 3 och 4 år 2010

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) kvartal 4 år 2010, äldreomsorg (utl. 2011:118)

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL), kvartal 1 2011, äldreomsorg

Rapportering av ej verkställda beslut enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt socialtjänstlagen kvartal 1 år 2011 (utl. 2011:119)

Anförande nr 143

K a j N o r d q u i s t (S): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Här har tidigare apostroferats både tv- och radiolyssnare, och det är kul om det finns folk som kollar där och på nätet också.

Jag är socialdemokrat, och för mig finns det naturligtvis en del klassiska citat att anföra. Ett är att ”politik är att vilja”, och det är någonting som jag tycker att man kan illustrera här. Jag tänker ta upp funktionshindersaspekten på det här ärendet. Jag tror att andra socialdemokrater kommer att plocka upp andra aspekter.

I juni, på det sista sammanträdet före sommaren, tog vi här i fullmäktige ett program för personer med funktionsnedsättningar. Det är väldigt bra. Där pekar vi ut ambitionerna, att vi vill att vi ska vara i världsklass. Det går inte att skriva något dokument i den här staden utan att man ska påstå att vi ska vara i världsklass. År 2030 ska vi vara ett nav i en region av tillgänglighet – jättebra. Människor med funktionsnedsättning ska ha en obegränsad möjlighet att bo var som helst. Vi ska ha en hög klass på servicen, och den ska utmärkas av valfrihet. Det ska finnas gott om arbete i den här regionen, och allas potential ska tas till vara.

Det är jättebra ambitioner, det här – utmärkta.

År 2010 – hade vi beslutat sedan länge tillbaka – skulle vi vara världsbäst på tillgänglighet. Sedan kom den krassa verkligheten. År 2011 devalverades anslaget till tillgänglighetsarbetet med hälften. Nu ska vi läsa en liten rapport här, och den handlar om icke genomförda beslut. När LSS var nytt, lagen om service och stöd åt vissa funktionshindrade, talade man i handikapprörelsen mycket om lagtrots, därför att det var många kommuner som inte gjorde vad man skulle.

Det här är väl inte lagtrots, men verksamheterna som drivs av kommunen ska väl rimligen motsvara de politiska ambitionerna och den politiska viljan?

För det är väl så här, ordförande, fullmäktige och åhörare, att målet är att vi ska ha en stad för alla, som det program hette som vi antog före sommaren. Det är väl också så att det faktiskt finns pengar och resurser. Det ser ut som att vi kommer att gå med överskott. Det ser ut som att det finns pengar i socialnämnden, som man kan se nu i

alla fall. Då utgår jag ifrån, precis i enlighet med den socialdemokratiska reservationen i kommunstyrelsen, att mer resurser ska anslås för bostäder med särskild service för människor med funktionsnedsättning. Jag utgår från att mer resurser ska anslås för att få fram fler kontaktpersoner, och jag tycker att det är rimligt att socialnämnden får ta ansvar för att vi bryter den trista tendensen med icke genomförda beslut för den här gruppen.

Anförande nr 144

K a r i n R å g s j ö (V): Ordförande, ledamöter och ni som tittar, var man nu kan titta på det här någonstans! En socialtjänst i världsklass, talar den borgerliga sidan om. Smaka på det ordet! Det här är betyg på en socialtjänst i världsklass, kan man tycka när man läser den här rapporten. Det är lite same-same över den här rapporten. Så här har det sett ut under er ledning. Det är en kraftig ökning av antalet beslut som inte har verkställts. Det här är en rättsstat; de beslut som har tagits ska förstås åtgärdas. Det är väl själva pointen. Men här kan man se hur det är inom individ- och familjeomsorg och när det gäller service till personer med funktionsnedsättningar, och det är inte helt otippat. Vi på vår sida är inte förvånade när vi tittar på vad ni har gjort när det gäller bostads- och socialpolitik. Det här är det betyg man får när man för den typen av politik. Då får man den här typen av rapporter, varken mer eller mindre.

Ni har varken lyckats planera för att bygga tillräckligt många bostäder för vuxna med funktionsnedsättning – det är liksom inte på g – eller organisera arbetet med kontaktpersoner. Där har det inte heller hänt så mycket. Ni har länge arbetat med kampanjtänkande när det gäller rekrytering av kontaktpersoner, men det måste till något mer strukturellt. Vi i Stockholmsvänstern anser också att förutsättningarna för gruppboende utifrån hela stadens behov måste tillses och provas i alla bostadsprojekt, annars kommer vi aldrig i kapp. Ni måste skärpa till er, helt enkelt.

Att ett sjuttioal äldre de senaste tre kvartalen inte har fått sina önskemål tillgodosedda är lite märkligt med tanke på att kraven är så höga för att få någonting över huvud taget i den här staden. Jag tycker att ni ska följa upp just kvaliteten inom äldreomsorgen. Det måste förbättras. Boendena måste vara attraktiva och sjysta för alla äldre.

Vi vill skicka med lite råd från Vänsterpartiet här i staden. Dels vill vi ge socialtjänstnämnden i uppdrag att samverka med stadsdelsnämnderna och redovisa vilka resurser man har och vad som behövs för att få kontaktpersoner, dels vill vi ge kommunstyrelsen i uppdrag att titta på resursbehovet för att verkligen se till att bevaka behovet av resurspersoner, kontaktpersoner långsiktigt och att planera i socialtjänstnämnden tillsammans med kommunstyrelsen för att bygga dessa gruppboendestäder som aldrig blir av.

Vi förutsätter att ni i budgeten för 2012 lägger in resurser för socialtjänstnämnden så att man kan arbeta strukturellt med sociala frågor, om ni nu ska ha en socialtjänst i världsklass och inte en socialtjänst i strykklasse.

Anförande nr 145

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Jag har ett svagt minne av att jag stod här vid detta ärendes framställning under våren och sade ungefär samma sak när det gällde äldreomsorgen, och jag har för mig att du sade ungefär samma sak, Karin.

Jag tycker att man i ärendet har försökt vara väldigt tydlig när det gäller just äldreomsorgen. Av de 70 ärenden eller närmare bestämt 68 ärenden som man inte har verkställt har man i ärendet beskrivit orsaken till detta. Det var samma sak förra gången. Orsaken till att man inte har verkställt dessa är att de enskilda äldre har valt att stå kvar i kön för att man vill på ett specifikt boende. Det är inte ovanligt att man har pekat ut ett visst boende som man känner att där vill man bo och åldras, och detta väntar man hellre på. Detta gäller 65 av de 68. Sedan har man i vissa fall valt att tacka nej för att man har kunnat lösa det på annat sätt.

Det gäller att läsa det som står i ärendet även denna gång, Karin Rågsjö.

Anförande nr 146

K a r i n R å g s j ö (V): Kära Joakim Larsson, jag skulle önska att vi kunde säga andra saker här i talarstolen, men med tanke på den politik du och dina kolleger driver är man lite undrande. Ett sjuttiotal äldre har de senaste tre kvartalen inte fått sina önskemål tillgodosedda. Antingen analyserar man det och går ned på djupet och ser vad man kan göra eller så tittar man i papperen, precis som ni gör, och bara rullar vidare och kör några lätta drag i den här typen av rapport. Den här typen av rapport är betyg på Stockholms socialtjänst och äldreomsorg – ingenting annat.

Lyft er!

Anförande nr 147

A w a d H e r s i (MP): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Låt mig börja med att yrka bifall till Miljöpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Det här ärendet handlar om biståndsbedömda insatser som ej har verkställts inom tre månader. I slutändan är det en fråga om att efterleva lagens ambition. Man kan verkligen fråga sig vad ett beslut är värt om det inte genomförs. Vi ska komma ihåg, särskilt när det gäller gruppboenden och stödboenden, att tidigare hade stadsdelsnämnderna ansvaret för bostäder inom sin egen stadsdel. Sedan flyttade man ansvaret centralt till socialnämnden med motiveringen att det skulle bli så mycket bättre samordning.

Vi kan konstatera att det har blivit tvärtom. Jag tycker verkligen att man ska föra tillbaka beslutet dit där det hör hemma, nämligen där ansvaret ligger, för det är ju så att de här insatserna tas av den lokala stadsdelsnämnden. Jag tycker att de också ska ha ansvaret för komma nära gruppboendena.

Rapporten visar att det är av största vikt att arbetet med att bygga flera gruppboenden intensifieras. Vi ser att jämfört med 2010 har antalet människor som inte kan erbjudas bostäder inom det här området ökat. Just därför vill vi inom Miljöpartiet att

förutsättningarna för gruppbostad och stödbostad utifrån hela stadens behov bör prövas i alla bostadsprojekt.

Vi vill också ge i uppdrag åt socialnämnden att tillsammans med berörda stadsdelar redovisa läget per stadsdelsnämnd. Jag tycker också att något som är intressant här är att 2011 är det 101 beslut som man inte kunde genomföra. Den här församlingen har 101 folkvalda ledamöter. Vi representerar folket därute. Jag tycker att det är något att reflektera över.

Anförande nr 148

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Det är ju så här att vi återkommer till de här ärendena om ej verkställda beslut. Vår ambition är tydlig: Vi ska sträva efter att inte stå här. Vi ska komma ned till noll ej verkställda beslut.

Men nu är vi här, och vi ska också påminna oss om att de allra flesta får i dag sina biståndsbedömda och biståndsbeviljade insatser i tid. Detta får vi inte glömma. Det vi kan se är att kontaktpersoner och kontaktfamiljer tillhör de områden där man inte riktigt uppfyller dessa tidsgränser. Vi har kommit in i den här problematiken tidigare att det ibland är svårt att rekrytera kontaktpersoner. De ska matchas ihop med rätt person. Det är när det gäller människor ofta komplexa möten, och det tar ibland tid, därav också att man inte riktigt kan uppfylla dessa tidsgränser.

Det har sedan tidigare också genomförts större rekryteringskampanjer, men det har också varit svårt att då, precis som Karin Rågsjö också var inne på, få ett stort antal som söker som kontaktpersoner. Därför måste vi hitta andra vägar att rekrytera fler så att vi också kan komma ned till noll ej verkställda beslut. Det handlar om resurser men inte bara om ekonomiska resurser, skulle jag vilja säga, utan det handlar om lämplig personal, och det är därav också som man har haft svårt i vissa fall att leva upp till de tidsgränser som satts upp.

När det gäller gruppbostäder har vi nu en genomförandegrupp som ska jobba för att det ska komma till fler gruppbostäder. Det är viktigt att trycka på att detta arbete precis har börjat, men vår ambition är, och jag har varit oerhört tydlig som socialborgarråd också, att stadsdelarna tillsammans med staden måste bli bättre på att erbjuda fler gruppbostäder. Det låter som att det är socialnämnden i sig centralt som både bygger bostäder och erbjuder kontaktpersoner, men här krävs ett bra samarbete med samtliga stadsdelar ute i staden. Det handlar om att alla ska ta ansvar för att det erbjuds gruppbostäder och att vi också kan få en stor tillströmning av kontaktpersoner, för vi tycker också att det är en viktig insats. Här måste vi sträva efter att hålla de tidsgränser som finns i lagstiftningen.

Det genomförs insatser. Dels kommer det fler rekryteringskampanjer, dels arbetar vi nu tillsammans i en genomförandegrupp för att trycka på för fler gruppbostäder. Det har alltså tagits initiativ så att vi också kan komma fram till vår målsättning i vår vision: världens mest tillgängliga stad.

Vi jobbar vidare med detta, och det är beklagligt att vi står här i dag. Men vår ambition är att vi ska komma till en minskning när det rör detta.

Anförande nr 149

K a r i n R å g s j ö (V): Kontaktpersoner är det på något sätt problem med att få fram, och när man tittar på det här lite är det också så att kontaktpersoner kanske är något man använder sig av från socialtjänsten som en så kallad ganska ekonomisk åtgärd. Det kanske vore bra om ni tittade på det. Man kanske tillsätter en kontaktperson i stället för något annat, och då är det svårt att hitta någon bra kontaktpersoner. Spana på det – det är ett tips från Vänstern.

När det gäller kampanjen har jag ju som profession att arbeta med kampanjer annars, men jag tror att man ska hitta en annan struktur i staden i stället, för de här kampanjerna löser förstås inga problem. Det här handlar om någon sorts rättsosäkerhet för de personer som får en åtgärd som de får sitta och vänta på allt för länge.

När det gäller gruppbostäderna måste ni skärpa till er. Det handlar om psykiskt funktionshindrade människor som är i medelåldern och bor hemma hos sina föräldrar som kanske går mot 80 år och är extremt oroliga för sina barn. De måste känna sig trygga med att de kan få en gruppbostad.

Anförande nr 150

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Vi vill vara tydliga med att vi måste trappa upp arbetet med att få fram fler gruppbostäder. I detta vill jag vara väldigt tydlig. Vi räcker inte till i dag; vår ambition är att vi ska göra det, och vi måste intensifiera det arbetet.

När det gäller kontaktpersoner måste vi arbeta vidare genom att skapa nätverk för att försöka få fler att faktiskt vilja erbjuda sina tjänster och kunna tänka sig att bli kontaktpersoner. Där måste vi tänka bredare, och därför har vi också pratat om att använda sociala medier som ett nytt sätt att faktiskt nå fler grupper. Vi har ju sett att de här ganska dyra kampanjerna inte riktigt har lett till resultat, och detta kommer vi att arbeta vidare med.

Men självklart handlar det också om att vi ska ha en bra dialog med stadsdelarna för att se vad det är för vägar vi måste ta för att få fram fler kontaktpersoner och att vi också ökar i andra insatser för människor som behöver stöd, det finns det ingen tvekan om. Det kan vi se i de rapporter från socialtjänsten som vi levererar varje år.

Anförande nr 151

A w a d H e r s i (MP): Det finns olika skäl till varför olika människor vill bo i olika delar av staden, men det viktigaste är att det finns god tillgång till bostäder över hela staden. Just därför är det viktigt att man satsar på hela staden.

Jag välkomnar det särskilda uttalande som ni har haft i socialtjänstnämnden, men det viktiga här är hur man ska kunna följa upp detta. Hur kan man garantera att det faktiskt blir så?

Anförande nr 152

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Här handlar det om att ta initiativ, att driva på inte bara genomförandegruppen utan också resultat och sedan att hela tiden fortsätta följa den utveckling som sker. Så möter vi behovet. Vi har sett ett ökat behov fram till 2014. Det handlar om över 500 bostäder, och här gäller det att ligga i. Vi kommer att följa detta med stort intresse, för det är självklart vår skyldighet att också leverera.

Anförande nr 153

K a j N o r d q u i s t (S): Tack för en del av de idéer som låter ganska bra från socialborgarrådet! Vad jag ser fram emot är tydliga skrivningar om det här i den budget som kommer fram i november så att det verkligen blir någonting. Utgår man från det program som vi tog i juni är det också så att där tittar vi på och ska skapa indikatorer för hur vi lyckas i de här ärendena, och om vi då kommer att se de här indikatorerna forever så gäller det att det händer någonting. Vi måste bryta en tendens, och jag hoppas att brottet med tendensen är nu, i den närmaste budgeten. Det kan vara ett bra sätt att kontra att ni har haft en formsvacka när ni skar ned budgeten för de här frågorna till hälften i år.

Anförande nr 154

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ja, låt oss ha en budgetdebatt senare! Jag delar inte riktigt Kajs syn på ekonomi och satsningar. Jag vill fortfarande hävda att vi har fortsatt stora satsningar. Vi har inte dragit ned på någonting när det gäller tillgänglighetssatsningar. Men låt oss ta detta senare.

Självklart har en miljonstad som Stockholm enorma utmaningar när det handlar om att bygga bostäder och lösa boendesituationen för många, men det här är som sagt en prioriterad fråga för oss. Jag ska inte föregå någon budgetskrivning eller budgetdebatt, men genomförandegruppen och andra initiativ gör att vi har all anledning att fortsätta vårt arbete för fler gruppboende i Stockholm.

Anförande nr 155

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar förstås bifall till Alliansens förslag till beslut.

När det gäller dessa två ärenden måste man dela upp det i två delar. Det ena är de ej verkställda beslut som handlar om boende där man har valt att tacka nej i avvaktan på ett visst boende. Oppositionen är ganska stöddig och talar om att det är väldigt många, och det är för många, för det borde naturligtvis vara noll, men när det beror på att man har sökt för att man vill bo på ett speciellt ställe och vill vänta på att det blir en plats ledig där, då är det personens val. Är det så att man är i ett väldigt stort behov så får man direkt plats någon annanstans. Skillnaden nu när vi bestämmer mot när ni gjorde det är att då blev man anvisad en plats. Hade man blivit beviljad ett boende blev man anvisad en plats. Var det så att man inte gillade den platsen och inte ville flytta dit, då fick man beskedet att jaha, men då har du inget behov och då stryker vi dig. Då finns du inte med längre.

Då är det klart att man inte har någon kö, men det betyder att människor inte alls hade mycket att säga till om. Den tiden vill vi inte komma tillbaka till; däremot måste vi så klart se till att det finns så många platser som möjligt. Där är ju LOV ganska bra, för där det finns behov av platser kanske man har möjlighet att bygga lite till.

Den andra delen är väldigt allvarlig, tycker jag, för det handlar om kontaktperson och det handlar om boenden, till allra största delen gruppboenden. Där måste stadsdelarna och staden bli bättre, och Anna har redogjort för på vilket sätt vi jobbar. Jag tycker att det är lite förmätet när man från den andra sidan slår sig för bröstet och låtsas som att det alltid tidigare har funnits plats för alla i gruppboenden. Det har ju varit ett problem för staden hela tiden just att vi inte har haft tillräckligt med gruppboendestäder och att vi inte har varit på där. Det är inget konstigt att lägga några skrivningar om att man ska bevaka nya projekt – det gör vi faktiskt hela tiden – där man kan få in olika typer av boenden. Jag själv som ordförande i en stadsdelsnämnd lägger väldigt mycket på att när det byggs nya bostäder så måste vi bevaka det här, precis som vi ska bevaka förskoleplatser.

Men både när det gäller detta och när det gäller kontaktpersoner är det viktigt att man passar ihop. Att bo i sin egen stadsdel är inte allena saliggörande när man bor på ett gruppboende – man ska bo med de människor man passar ihop med. Det är ens eget hem, och man kanske ska bo där i väldigt många år. Därför är det oerhört viktigt att det är rätt, och därför är ofta en stadsdel kanske en lite för liten del att planera för, utan det måste vara en tillgång för hela staden.

Jag yrkar bifall till vårt förslag.

Anförande nr 156

K a r i n R å g s j ö (V): Det blir lite crazy när ni börjar gräva i vår politik sådan som den var för ganska länge sedan. Jag tycker att ni ska stå för er egen politik. Det går inte som tåget när det gäller gruppboendestäder. Det går inte alls som tåget. Det handlar om att ni inte har sett till att bygga och få fram bostäder. Att stå och prata om vad som hände innan ni tillträdde år 2006 blir som något slags konstig historiektion. Ta ansvar för er egen politik med era borgerliga kolleger i stället! Det tycker jag vore smakfullt. Ta ansvar för att kontaktpersoner inte fixas fram, att gruppboendestäder inte fixas fram för alla de personer som sitter hemma hos sina föräldrar och mår dåligt och där föräldrar känner en djup oro för sina vuxna funktionshindrade barn!

Anförande nr 157

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Vet du vad, Karin Rågsjö: Jag försöker ha en lite ödmjuk ton, men du använder den stöddiga tonen mot oss. Jag tar mycket gärna ansvar för vår politik. Det ska du ha fullständigt klart för dig, och du vet att vi driver på.

Du talar om att vi ska skämmas; det är egentligen det du säger. Jag skäms inte en minut, utan det här är en fråga som vi måste arbeta med tillsammans. Jag vet att ni har kämpat med den förut. Det är det som är historieskrivning. Det här är någonting

som vi måste jobba med allihop, och den som har makten har det yttersta ansvaret för det. Vi tar det ansvaret, och det är därför som vi har planerat för det här. Precis som Anna vill jag säga att det ska bli bättre nästa gång, det är det vi jobbar för hela tiden.

Det finns olika professioner, och det är vårt ansvar att driva på. Det är ett ansvar för oppositionen att driva på den också, men det är vi som bestämmer.

Anförande nr 158

S a l a r R a s h i d (S): Det är tredje gången borgerligheten skyller på valfriheten när det egentligen i grunden handlar om resursbrist. Vad är det man väljer bort, och vad är det man väljer? Vilka val har dessa människor när de väljer bort det boende som de har rätt till? Det är vad det handlar om. Det handlar om rättigheter. Ni skär ned på rättigheter. Varje gång ni skär ned på dessa anslag skär ni ned på rättigheter och ingenting annat.

Anförande nr 159

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Det är lätt att säga. Men om man har blivit beviljad en bostad på Fristad, ett gruppboende i Spånga, bor alldeles intill, har bott i Spånga hela sitt liv och vill avsluta sitt liv där därför att man har sina vänner där, och det inte finns plats där men man vet att det kanske kommer att bli det om ett halvår och man vet att man kan bo hemma efteråt, handlar det inte om resursbrist om man inte kommer dit direkt. Det handlar inte om att inrätta en plats, vi gillar nämligen enkelrum.

Anförande nr 160

Borgarrådet M o g e r t (S): Ordförande, fullmäktige! Jag ska göra mitt bästa för att inte vara så där förmäten. Men jag måste erkänna att det här i någon mening är ett av de tråkigaste ärenden vi har att behandla. Det kanske inte betyder så lite i den här salen.

Det handlar om de medborgare som har kommit igenom det krympande nålsögat och blivit beviljade stöd. Men några månader senare tvingas vi komma tillbaka och säga: Det blev inget. Det blev ingen kontaktperson. Det blev inget boende. Hur vi än vrider och vänder på det är det djupt tragiskt. Jag utgår från att ingen i den här salen vill ha det på det viset. Men frågan måste ändå bli: Vad gör man åt det? Ta exemplet med kontaktpersonerna. Man tvingas fråga: Om vi har samma diskussion igen och igen, som borgarrådet Larsson så förnämligt påpekade, är problemet tämligen känt. Varför gör vi ingenting åt problemet?

Det kan inte vara oerhört resurskrävande att starta ett systematiskt arbete för att rekrytera fler och nya kontaktpersoner. Det kan väl bara handla om ett jobb som måste göras av någon. Egentligen krävas det att man har ambitionen och att man är beredd att lägga ned de förhållandevis begränsade resurserna, att man vill lösa problemet.

Ni säger att ni har den ambitionen. Då skulle jag vilja veta: När kommer vi att se de resurserna, och när kommer vi att se resultaten?

Anförande nr 161

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Låt mig vara tydlig, Roger Mogert, med en annan sak. Det är inte så att man står utan beviljad insats efter tre månader, utan det kan vara så att det kan dröja lite längre att hantera ärendet. Men det kan mycket väl handla om att man får det stöd och de insatser som man har rätt till, men det tar lite längre tid. Men det är bra med tidsgränser så att man säkerställer ett gott stöd i tid.

De människor som vi pratar om, och det gäller kontaktpersoner, är olika. De ska matchas ihop, och det kan ta tid. Det arbetet ska man ha förståelse för och ha viss ödmjukhet inför. Det är inte så lätt att man bara matchar en kontaktperson med en annan. Här handlar det om möten, ett bra underlag där det finns olika alternativ att välja mellan så att den person som behöver stöd också har många människor att välja på. Det handlar om förtroende, det handlar om tillit till människor i en utsatt situation.

Anförande nr 162

Borgarrådet M o g e r t (S): Jo, men visst är det människor vi pratar om. Det är själva problemet att det är människor som har rätt till ett stöd men inte får ett stöd. Självklart handlar det om en viss matchning, och självklart är det så att ju fler man har att tillgå, desto lättare kommer det att bli att lösa problemet.

Slutsatsen av detta måste vara att vi inte gör tillräckligt. Det måste vara så att vi inte har tillräckligt många kontaktpersoner och att vi med ett systematiskt arbete för att få in fler borde kunna lösa problemet. Så tolkade jag ditt förra inlägg också, och det var därför jag frågade: När kommer resurserna till det, och när ser vi resultatet av detta arbete?

*§ 26 Ändring av lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Stockholms kommun
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 21 juni 2010
(utl. 2011:120, skrivelse 6)*

Anförande nr 163

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Det finns en önskan i Stockholm att vi gör staden mer och mer levande, att vi ser till att många av våra platser utnyttjas för bostäder, för handel och alla möjliga saker, en stad där möjligheterna tas till vara. Det här att reglera sin torghandel och göra den tydlig är en del i detta. Många av oss vill se mycket mer av torghandel i Stockholm och på många fler ställen. Det här är ett led i det arbetet. Det innebär att vi berättar vem som har ansvar för vad, det vill säga fastighetskontoret har ansvar för den torgupplåtelse som är mer stadigvarande, och trafikkontoret tar ansvar för den som är mer tillfällig i sin karaktär.

Vi har ritat om kartorna för var torghandel kan ske, vilket är bra som för dem som ska bedriva torghandel. Man vet var man kan vara, vilken service man kan få och så vidare.

Det här är ett vettigt ärende att ta av det skälet att gränserna målas upp. Varför är det viktigt att göra det och tala om att det kan drivas torghandel på vissa platser men inte på andra? Det är viktigt därför att när vi säger att det ska finnas torghandel på en plats låser vi den för den användningen, det vill säga att vi inte säger att det är möjligt att bedriva tillfällig torghandel där, att det inte är möjligt att ha kulturaktiviteter, inte möjligt att göra någonting annat på den platsen. Det är därför vi är väldigt noga med att tala om att på de här platserna är det torghandel, och på de här platserna kan man ansöka om att få göra lite vad som helst. De är öppna på ett helt annat sätt, och det är därför viktigt med den här gränsdragningen.

Däremot försöker vi nu undersöka var vi kan hitta fler platser för torghandel där den kan leva. De platser som försvinner enligt det här förslaget är platser där vi inte har lyckats få den mer reguljära torghandeln att fungera över huvud taget. Då är det bättre att upplåta de platserna till kanske tillfällig torghandel eller andra aktiviteter.

Däremot finns det inte, och det är svaret på några reservationer i ärendet, någonting i ärendet som säger att det är dåligt att sälja Manchester United-halsdukar, någonting som Vänsterpartiet säger i sin reservation, eller att vi har några andra åsikter om vad man får sälja eller inte sälja på gator och torg som medborgarna lika gärna kan köpa någon annanstans, som Vänsterpartiet också äger.

Vi säger att det är viktigt att det finns handel i hela staden, och det är viktigt att det är en öppen attityd, och vi anser inte, för att använda Vänsterpartiets term, att det blir en "försopning" att låta människor sälja vad som helst på olika ställen i Stockholm. Vi tycker att de får använda våra torg även till försäljning, och det är det ärendet går ut på.

Bifall till förslaget!

Anförande nr 164

B e n g t S a n d b e r g (S): Ordförande, fullmäktige! Det är med en viss förvåning man ser att den borgerliga majoriteten uttrycker en positiv ingång till förslaget om lokala ordningsföreskrifter. Någon mer politiskt större klåfingrighet har jag sällan sett. Den är full av rigida regler och förbud.

I ambitionen, som Madeleine sade, att man skulle ha flera platser för torghandel förbjuder man i samma förslag torghandel på 13 platser som i dag har torghandel på. Man förbjuder det alltså. Man lägger upp rigida regler för av- och pålastning, man måste komma vid viss tid och åka därifrån vid viss tid och städa vid viss tid. Jag får en känsla av att vara i en annan stat. Det är lite tråkigt.

Vi tror på tillväxtskapande åtgärder som skapar jobb. Vi tror på småföretagarverksamhet som skapar jobb. Vi tror på öppna platser där vi kan mötas och där det är tryggt att vara i stället för tomma öde platser. Till skillnad från er vill vi utveckla den här verksamheten och inte avveckla den.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 165

S a l a r R a s h i d (S): Jag håller med föregående talare. Vi ser positivt på att förslaget till nya ordningsföreskrifter för torghandel tydliggör gränserna. Dock bör inte förslaget som sådant minska möjligheterna för att bedriva torghandel, vilket kommunstyrelsens förslag innebär i och med att man minskar antalet torghandelsplatser, som Bengt var inne på.

Jag tror inte heller att majoriteten har gjort en ordentlig konsekvensanalys av vad minskningen av antalet torghandelsplatser innebär. I och med det beslut som majoriteten föreslår ska tas dräper man möjligheten och livlinan för många av våra nyanlända svenska då dessa arbeten med torghandel som erbjuds tillsammans med de arbetstillfällen som hotell- och restaurangbranschen erbjuder oftast är de enda arbetstillfällen som erbjuds.

Frågan blir: Vilka förslag på åtgärder som majoriteten har i stället för de arbetstillfällen som nu går förlorade? Varför försvårar man för den torghandlare som vill utöka sin verksamhet inom denna bransch?

Jag tycker att vi bör tänka om och i stället sträva, som Bengt var inne på, till att inte hämma utvecklingen utan försöka se till att småföretagsverksamheten utökas, speciellt inom den här branschen som är helt nödvändig, inte tvärtom.

Anförande nr 166

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Det finns en sak som jag inte gillar i politiken, och det är när man bara hittar på saker när man vill angripa någon. Jag känner lite grann att nu närmar vi oss det.

De förändringar som föreslås i ordningsstadgan är tämligen marginella, skulle jag vilja säga. Däremot är det sant att vi tar bort några platser som stadigvarande

torghandelsplatser. Men det beror inte på att vi vill minska torghandeln utan faktiskt öka den. Vi gör det möjligt för tillfällig torghandel på de ställena i stället. Det går inte i dag, för man kan hyra ut för bara ett, två eller tre år på de här ställena, och det har inte funnits en enda torghandlare som har varit intresserad av detta trots att vi har försökt, både ni och vi. Även ni har haft makten över de här frågorna när detta har varit ett problem. Det har inte gått, och det har gjort att man, för att få in mer torghandel, måste ta bort de här platserna som stadigvarande platser och göra dem till tillfälliga.

Jag kan ta ett exempel: Gubbängens torg tar vi bort som torghandelsplatser. Det känner jag till väl. Den platsen var upplåten för torghandel, men det har aldrig varit någon torghandlare där över huvud taget. Det gjorde att när man började sälja julgranar där fick de säljas mitt i gatan och i bilar därför att man inte fick stå på den platsen som var torghandelsplats. Jag har förstått nu vad det berodde, det visste jag inte tidigare.

Det här är ett sätt att göra torghandel möjlig för fler, inte färre.

Anförande nr 167

S a l a r R a s h i d (S): I realiteten är det fortfarande en minskning av antalet torghandelsplatser. Jag tror inte heller på någon form av statisk politik. Ordningsföreskrifterna är, som jag sade, väldigt bra. Annars ser jag gärna att det ska finnas en flexibilitet i fråga om vem som ska få vara på torget, unga eller torghandlare. Vi vet hur det går inom olika branscher. På vintrarna går det väldigt dåligt för torghandlarna, på somrarna går det väldigt bra.

Jag tycker inte att man ska låsa in sig i dessa förslag som ni här gör.

Anförande nr 168

E w a L a r s s o n (MP): Ordförande, fullmäktige! Förtydligande av förutsättningarna för torghandel och upplåtelse av offentlig mark tycker vi i Miljöpartiet är himla bra. Vi gillar förtydliganden.

Vad vi har skrivit i vårt särskilda uttalande är att vi ändå vill ha lite koll på hyran, taxan för torgplatsen. Vi kan väl hjälpas åt med det så att det inte blir för dyrt.

Eftersom det är höst tänker jag speciellt Bondens marknad, och jag vet att i Tyskland blommar det bildligt talat i små stadsdelar på hösten med lokalt närproducerade grönsaker. Det kan vara ostar, det kan vara lokala slakterier som kan ha försäljning av små korvar med mera. För det här krävs ett samarbete också på nationell nivå. Där kräver man inte att de här torghandlarna ska ha apparater som har momsregistrering hit och dit och som är väldigt komplicerat. Jag tror att vi kan lösa det nationellt genom att höja grundavdraget rätt ordentligt. Men det blir ett helt paket.

I det här ärendet tycker vi att det är bra att man förenklar förutsättningarna, det ligger inom vår rådgivning.

Anförande nr 169

K a r i n R å g s j ö (V): Kära kamrater! Jag förstår att ni tycker att vi är lite moralistiska när ni läser vårt svar, lite smålustiga. Vad menar ni med ordet ”försopning”? Jag ska försöka förtydliga.

Vad vi ser framför oss är följande. Vi har väldigt vackra torg i Stockholm. Vi har också exempelvis Bondens marknad, vi har loppis på Strand. Det är den typ av torghandel som vi gillar. Om vi skulle se samma slags tröjor och skjortor säljas på alla de här torgen skulle det bli skräpigt. Låt oss tänka oss Västerlånggatan i Gamla Stan och jämföra den med andra gator i europeiska storstäder av den karaktären. Det handlar om att ha en torghandel som går hand i hand med den karaktär man har på torget – hänger ni med? Om man bara ser Manchester United-tröjor på 14 torg i Stockholm är det inte lika kul, tycker vi.

Försök att matcha den torghandel som finns med karaktären på torget. Vi gillar torghandel, absolut, men försök att få fram lite roliga produkter, typ Bondens marknad, Strands loppis och liknande.

Anförande nr 170

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Du säger, Karin, att du gillar torghandel. Jag tror att torghandlare gillar någon som handlar. Vad är det för fel på att låta torghandlarna sälja det som konsumenterna är intresserade av att köpa? Det är den enda garantin för att vi kommer att ha någon torghandel i Stockholm i framtiden. Det tycker vi är bra. Det regleras inte av vad du och jag gillar för saker och ting eller inte gillar och där vi tycker att allt som säljs på Södermalm är käckt, trevligt och bra, men det som säljs på andra ställen är dåligt och mindre värt. Det tycker inte jag.

Anförande nr 171

K a r i n R å g s j ö (V): Vad vi försöker lyfta fram är att man kan matcha. Tänk er Bondens marknad. Det är en torghandel som drar extremt mycket folk. Det gör också torghandeln på Fruängens torg, där jag var häromdagen. Det kan också loppisen i Skärholmen göra. Man kan se till att ha lite olika slags torghandel runt om i staden. Det kan inte vara så svårt. Om du, Madeleine, går och shoppar loss på olika torg och ser samma produkter, halsdukar och tröjor av fotbollslag på alla ställen och bara det, blir det himla trist torghandel. Man kan matcha, det tror jag. Man kan försöka upplåta torget åt projekt av typen Bondens marknad men även vidare torghandel.

Anförande nr 172

H e l e n T ö r n q v i s t (C): Ordförande, fullmäktige! ”Försopning” är en kreativ nybildning i svenska språket som enligt Google har kommit till enbart i det här ärendet. Jag uppfattar att ordet är nedsättande gentemot torghandlarna som vill erbjuda varor. Det är inte någon företagervänlig attityd. Dessutom är det väl magstarkt att säga att det är kommersiell terror. Det är hånfullt mot torghandlare och kunder.

Som jag ser det är det här någon form av planekonomiskt tänkande. Konsekvenserna av Vänsterpartiets förslag är faktiskt att staden ska gå in och styra vad handlarna ska få sälja eller inte, ungefär som att det finns fina varor eller fula varor. Det är inte vi politiker som ska styra det, utan det är människor på torget med sina pengar, marknaden, som bestämmer vilka varor som är populära och har attraktionskraft respektive ratas av kunderna.

Anförande nr 173

K a r i n R å g s j ö (V): Jag tänker inte ha någon polisstyrka som ska kolla på torgen. Det är mer så att om man vill ha i gång en torghandel där folk verkligen vill köpa tror jag att man köper mindre när det ser ut på samma sätt överallt. Låt oss säga att man bara ska ha Bajens tröjor och halsdukar. Diskutera med handlarna i stället. Titta till exempel vad som händer i Fruängen. Där finns verkligen en torghandel som blomstrar. Det funkade jättebra. Det är en typ av torghandel. Sedan kan du åka till Bondens marknad och se på något annat.

Men om vi har samma typ av saker på vartenda torg blir det ingen kommersiell succé. Eller vad tror du, Helen? Inte ens jag tror på det.

§ 30 Motion om restaurering av Stockholms vatten (utl. 2011:56)

Anförande nr 174

Stellan Hamrin (V): Fru ordförande! Vi hade Världsvattenveckan nyligen, det brukar vi ha. Stockholm kan sola sig i glansen av den internationella vatteneliten, och med rätta, tycker jag, vad gäller själva mötet men med mindre rätta vad gäller våra egna vatten.

Sten Nordin sade mycket klokt på det här mötet att restaurering av vatten inte är en kostnad, det är en investering. Det borde vi tillämpa i verkligheten. Vi har många sjöar i Sverige, ungefär 100 000. 1 procent av dem har problem, 99 procent är det helt okej med.

Stockholm har också mycket vatten. Vi har 15 sjöar, 25 procent av dem har problem. Här finns ganska mycket att göra. I Skåne har man restaurerat alla sjöar, det har vi inte gjort i Stockholm.

Den borgerliga regeringen däremot har varit ganska aktiv på det här med vatten. Man har skrivit tre propositioner och skrivelser, visserligen mest om vår kust men också om våra sjöar. Man har börjat jobba med det, och man har anslagit 1 miljon kronor för att det ska hända något. Men, och helt i linje med regeringens ideologi, måste kommunerna stå för sitt ansvar. Man måste hjälpa till med pengarna när man har ett sådant ansvar, kanske till 20 – 50 procent av kostnaden. Det har man inte velat göra här i staden. Man har inte anslagit en krona till de nya projekt som regeringen har gett möjlighet till.

Jag har lagt en motion som uteslutande bygger på regeringens och våra egna myndigheters egna förslag. Varje enskilt förslag som finns har tagits fram av den borgerliga regeringen om musselodling, syresättning, fiskreduktion, våtmarker och annat. Alla de problem som jag föreslår ska lösas är problem som enligt EU:s vattendirektiv och våra egna miljökvalitetsnormer måste lösas helst före 2012.

Majoriteten har remitterat förslaget. Stockholm Vatten, som ju får betraktas som expertmyndighet på området, har varit mycket positivt. Alla andra säger nej, med lite varierande motiv. Sammanfattningsvis kan man säga att de tycker att det blir för dyrt, att det inte är vårt ansvar, att det är någon annan som måste börja eller att det inte går. Jag tycker att det är ledsamt, vi har halkat efter på det här området. Det är dags att ta igen.

Det är för dyrt, sägs det. Det spelar tyvärr ingen roll, det som måste göras måste göras. Sedan är inte för dyrt. Det här kostar i själva verket väldigt lite pengar, vilket man kan kolla med de städer som redan satt i gång. Dessutom betalar staten hälften, i vissa fall ännu mer. Det blir inte billigare att vänta att göra något, då finns inte den här möjligheten längre.

Man säger att det är någon annans ansvar, ofta pekande på vattenmyndigheter och länsstyrelser. Det är också fel. Det är inte de som ska göra jobbet. Det är vi som ska göra jobbet med de problem som vi har åstadkommit. Det kan hjälpa till och komma

med råd och anvisningar, de kan till och med samordna arbetet, men det är ändå vi som måste göra det. Det är stadens ansvar att fixa sina egna problem. Vem skulle annars göra det?

Det går inte, säger man. Man har pekat på syresättning. Det har Tjörns och Orusts kommuner fixat med Göteborgs universitet med försök som pågår i Stockholms skärgård. Musselodlingen har fixats av Per Ankersjös kompis Roland Åkesson från Mönsterås kommun. Det går alldeles utmärkt. Visst kan man göra det.

Jag tycker att det är hög tid att man sätter i gång. Det är anmärkningsvärt att man inte nappar på det här förslaget, med tanke på bland annat att Centerpartiet har ansvaret här i staden och i landet och regeringen har ställt pengar till förfogande. Jag tycker att du Per skulle prata med Andreas och kanske med Roland Åkesson, vår gemensamma bekant, och göra som man har gjort på andra håll och satt i gång att jobba och se till att någonting blir gjort.

Anförande nr 175

Borgarrådet An k e r s j ö (C): Fru ordförande! Det är en utmaning att ta en vattenpolitisk debatt med Stellan Hamrin. Jag har stor respekt för Stellas kunskap på det här området förstås. Jag lyssnar mycket på vad Stellan säger och det han skriver i motioner. Jag tänker fortsätta att lyssna på Stellan. Det skulle vara ett bra ämne för diskussion i ett kommande stadsmiljöråd. Vattenfrågor är någonting vi behöver arbeta mer med.

Det är en bra motion som Stellan har skrivit, med en lista på förslag till åtgärder som man kan vidta för att förbättra vattenkvaliteten i Stockholm med omnejd. I motionen finns – och det är här invändningen kommer – en sak som är problematisk, och det är förslaget om att vi ska leda och samordna vattenarbetet i hela regionen. Jag lutar mot vad experterna på miljöförvaltningen säger och som menar att det vore fel av staden att ta på sig den uppgiften eftersom det är länsstyrelsen som har rollen som samordnare för vattenarbetet. Förslagen i motionen berör dessutom fler aktörer och beslutsnivåer.

Vi ska komma ihåg att vattenkvaliteten i Stockholm med omnejd – jag säger det för att komplettera beskrivningen – har förbättrats avsevärt de 10–20 senaste åren. Utvecklingen går till att höja vattenkvaliteten i det stora hela. Det har funnits tider då vattnet har varit riktigt illa ute i Stockholm. Det säger jag inte för att luta mig tillbaka och säga att allting är bra som det är. Tvärtom är det läge för att arbeta mer med vattnet och mer aktivt med vattenfrågorna i Stockholm framöver.

EU:s vattendirektiv är en bra anledning att samlas och fokusera kring vattenarbetet i Stockholm i framtiden.

Vi har ett antal arbeten som vi i Stockholm är delaktiga i. De olika samarbetena och aktörerna utgör en riktig djungel på vattenpolitikens område. Bara för att nämna några där vi är med: Länsstyrelsens beredningssekretariat, vi arbetar mot dem; Svealands kustvattenvårdsförbund, Mälarens vattenvårdsförbund, Tyresåns vattenvårdsförbund, Bällstaågruppen, Igelbäcksguppen, Edsvikens vattensamverkan. Det

här några organisationer som Stockholm är med och arbetar i. Jag tror att vi kan arbeta aktivt med flera av dessa, det ska jag villigt erkänna.

Som sagt tror jag att vi måste arbeta mer aktivt med dessa frågor, Stellan har rätt, men vi har en invändning mot att vi ska ta det formella ansvaret över utvecklingen. Det tycker jag inte att vi ska göra eftersom det är länsstyrelsens uppgift.

Jag är inte beredd att lägga fram ett vattenpolitiskt program. Men vem vet, någonting sådant kanske kommer att komma framöver, om vi har lite tur. Då kan säkert flera av Stellans förslag beaktas. Jag tänker ärligt talat ta med mig Stellans förslag i motionen, och jag hoppas att vi kan nå framgång någon gång i framtiden.

Anförande nr 176

E w a L a r s s o n (MP): Tack, Stellan, för en mycket bra motion som du har fått cred för från borgarrådet; det här kommer att gå vidare. Det tycker jag låter betryggande.

Att initiera och aktivt delta i ett samordnat vattenarbete är själva arbetet. Länsstyrelsen ska samordna, men någon ska genomföra arbetet. Det är det Stellan har skrivit om. Det tycker också Stockholm Vatten. Stockholm Vatten AB säger att de *starkt* stöder motionens allmänna inriktning att resurserna för vattenvården i Stockholm behöver förstärkas. Annars blir det inte det aktiva arbete som krävs. Det var en enig bolagsstyrelse som sade så.

Angående ansvarsfördelningen: Det bästa är att man inte släpper ut elände i vatten, att man jobbar uppströms så att säga. Men vi har gamla miljöskulder, och vi måste betala dem. Då kan ingen annan än Stockholms stad betala sina egna skulder. Ibland blir det lite komplicerat när sjöarna ligger mellan olika kommuner. Här kommer länsstyrelsens samordningsansvar in, men pengar måste avsättas. Till exempel Sickla Sjö, som är inbäddad mellan Hammarby Sjöstad och Nacka som är ett starkt område där mycket byggs och dit fler människor flyttar, vill många bada i men det finns inget åtgärdsprogram för restaurering av den mycket nedsmutsade Sickla Sjö.

Självklart kan nationella medel avsättas, men vi tycker att vi i staden ska ta det ekonomiska ansvaret. Precis som Stellan sade ska inte ekonomin avskräcka oss från att betala för gamla synder.

Med det yrkar jag bifall till Stellans motion.

Anförande nr 177

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Det blir möjligen lite hårklyveri med vad som menas i motionen, om man ska något slags moraliskt ansvar och gå före eller om man formellt ska ta samordningsansvaret för hela regionen. Jag valde att göra den tolkning som miljöförvaltningen hade gjort. De tog motionen på bokstavligt allvar.

Vattenvård är någonting som är väldigt dyrt – bara så att ni vet det. Innan man går ut och lovar saker måste man ta fram en herrans massa pengar för finansieringen. Jag har i dag inga finansieringsförslag, och därför tänker jag inte lova någonting heller.

Jag försöker vara seriös och inte göra det förrän jag har de pengarna. Det här är någonting som kommer högt uppe på min prioriteringslista. Vi får väl se vad vi har framöver under mandatperioden.

Som sagt: I dag lovar jag ingenting, för jag har inte pengarna här och nu.

Anförande nr 178

E w a L a r s s o n (MP): Jag hoppas att du får starkt stöd för att få ekonomiskt råd att betala för gamla miljöskulder. Stockholm Vatten AB valde att tolka motionen så att det handlade om den allmänna inriktningen för resurserna, det aktiva arbete som ska utföras, inte det samlade ansvaret inom hela regionen. Som jag säger när det gäller Sickla Sjö är det Nacka kommun och Stockholms kommun som måste komma överens. Men titta på Sickla Sjö: Det finns inget restaureringsprogram över huvud taget. Tänk alla människor som nu flyttar till Hammarby Sjöstad och Nacka och som gärna vill kunna bada där!

Anförande nr 179

M i k a e l M a g n u s s o n (S): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Få saker är så förknippade med Stockholm som just vattnet. Vatten och vattenkvaliteten spelar en enormt stor roll för oss som bor i den här staden – dricksvatten, turismen, den stora industrin i Sverige, bad, fiske.

Tyvärr har den industriella utvecklingen och det moderna jordbruket satt många negativa spår i våra vatten. En stor del av Stockholms stolta industrier finns tyvärr lagrade i mark och vatten. Vi har förorenade bottenar. Vi behöver göra insatser vad gäller dagvatten, övergödning, fiskarter som har försvunnit etcetera.

Kommunen har ett ansvar att se till att våra vatten och sjöar är friska och att vattnen inom och utom kommunens gränser restaureras. Givetvis, och inte minst, måste den pågående skadliga miljöpåverkan åtgärdas.

Stockholms stad ska ha höga miljöambitioner. De reningsinsatser och den enorma höjning av vattenkvaliteten som skett har skett tack vare stora insatser från det offentliga med rening och regleringar.

Det är naturligt att Stockholm som största staden i regionen och i landet har en ledande roll. Motionen tar upp just detta och ger några exempel på åtgärder som borde genomföras. Som sagt stöder Stockholm Vatten motionen, och det gör vi socialdemokrater också och yrkar bifall till.

Anförande nr 180

K a t a r i n a L u h r (MP): Jag hade tänkt säga några fina saker om motionen, som vi tycker är väldigt bra, men jag ska berätta lite fakta för dem som inte vet så mycket om vattnet i Stockholm.

Stockholm har ungefär 30 vattenområden. Det är egentligen bara Mälaren och Bornsjön som har god status i dag. Mälaren tar vi vårt dricksvatten ifrån. Bornsjön

har varit ett vattenvårdsområde sedan från 1900-talet. Där hade man till och med förbud mot att plocka is när folk ansökte om det för sina kylskåp 1910. Man har inte fått tvätta kläder eller bada där. Det har krävts ganska mycket för den goda statusen på Bornsjön i ungefär 100 år.

Jag tänkte berätta om ett av våra vattenområden, Brunnsviken som jag badar i ibland, och även andra personer från kommunfullmäktige som jag sett där lite då och då.

Nu tänker jag läsa från Stockholms vattenprogram, årsrapport. Brunnsvikens rekreations- och naturvärden är mycket stora. Brunnsviken ingår i Nationalstadsparken. Stränderna är lättillgängliga med ett strandbad och ett flertal båtklubbar. Brunnsvikens nuvarande status är otillfredsställande. Fosfor- och kvävehalter är mycket höga. Blomningar av blågröna alger är vanliga under sommaren då vid större djup bildas svavelväte, och fosforhalterna är höga. Metallhalterna i sedimenten är måttliga till höga, PCB-halterna är höga och pH-halterna måttliga. En liten del av dagvattnet renas i en sedimenteringsanläggning som byggdes 1990. Det här är inte det värsta av våra vattenområden, tyvärr.

Då jag har lite misstankar om att den här motionen inte kommer att röstas igenom hoppas jag att de som sitter och röstar emot kommer att lägga fram ett bättre förslag i så fall och inte bara säger som borgarrådet Per Ankersjö: om vi har lite tur.

Anförande nr 181

Stellan Hamrin (V): Jag tycker att det är lite synd att du och andra har hakat upp sig på texten. Nu vet de som känner mig att jag kanske hade kunnat säga när jag varit engagerad att det samordnade ansvaret borde ligga på Stockholmsregionen och oss, men jag gör faktiskt inte det. Vad jag skriver är att vi ska ta initiativet till en samordning. Det innebär att man kan ringa upp vattenmyndigheten och säga: Vi är lite intresserade av det här, kan ni inte ordna ett möte där vi alla träffas?

Jag skriver om att initiera och aktivt delta i ett samordnat vattenarbete. Det tycker jag är ganska rimligt att vi gör. Vi är den största kommunen och har sannolikt det största historiska ansvaret och bör visa att vi är intresserade av att sätta i gång. Det tycker jag att vi ska göra.

Du hänvisar till vattenprogrammet. Jag har hävdat i många år, och det gör jag fortfarande, att vattenprogrammet är fullständigt otillräckligt. Det är inte i närheten av att leva upp till vattendirektivet. Det skrevs långt innan vattendirektivet skapades. Det behövs ett fullständigt nytt vattenprogram, och det hoppas jag att vi kan enas om. Jag har förstått att ett sådant är på gång. Det hjälper vi gärna till att utforma.

Självklart är vi också måna om skattebetalarna. Men det är inte dyrt att restaurera sjöar. Det är något slags missuppfattning som har spritt sig och som gjorde att kommunerna var väldigt sena med att gå med i vattenarbetet. Kommunerna har gjort jättemycket genom reningsverk. De har gjort det mesta. Det som återstår att göra är ganska billigt jämfört med mycket annat. Så kostnaden är inget argument i sammanhanget.

Du nämnde något om sediment. Självklart ska man vara jätteförsiktig med sediment; det är ofta bättre att låta dem ligga kvar, men det är inte alltid på det viset.

Jag har en del förslag som jag har framfört tidigare men som vi nu har missat. Det är synd att vi är så senfärdiga. Det här är förslag som hade kunnat innebära en stor teknikutveckling. Atlas Copco satte i gång att lufta Järlasjön redan på 80-talet tillsammans med Lunds universitet, vilket en del av er känner till. Men det fick stå, och sedan halkade det i väg, och ingenting hände. Nu har Göteborgs universitet, som jag nämnde, med Tjörns kommun satt i gång med denna teknikutveckling. Den är intressant för hela världen. den hade kunnat ge jättemycket pengar till industrin i Stockholm, men nu har vi missat det.

Likadant är det med en så enkel sak som musselodling som låter lite spektakulärt men som naturligtvis är ganska enkelt. Det kan spridas via företag som gör stora inkomster både i Östersjön och på andra håll. Mönsterås kommun har tagit initiativ, och det tycker jag är jättebra. Det är synd att Stockholms kommun inte har gjort det.

Jag ser fram emot att fortsätta att arbeta med detta, och jag hoppas att vi verkligen kan få fram de pengar som behövs. Även om det inte är mycket så behövs det en del pengar för att matcha de pengar som regeringen ställer upp med – ännu så länge. Men även de kommer att ta slut. Det är ont om tid, och vi måste sätta i gång snart.